

Opiskeluoikeuden peruuttaminen, päihdetestaus ja kurinpito turvallisuutta edistävinä keinoina

SORA-työryhmän muistio

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:7

Opiskeluoikeuden peruuttaminen, päihdetestaus ja kurinpito turvallisuutta edistävinä keinoina

SORA-työryhmän muistio

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:7

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Opetusministeriö / Undervisningsministeriet

Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto / Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen

PL / PB 29

00023 Valtioneuvosto / Statsrådet

<http://www.minedu.fi/OPM/julkaisut>

ISBN 978-952-485-859-5 (PDF)

ISSN 1797-951X (PDF)

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä/

Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2010:7

Kuvailulehti

Julkaisija
Opetusministeriö

Julkaisun päivämäärä
9.3.2010

<p>Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Koulutuksen aikana ilmenevään alalle soveltumattomuuteen ratkaisuja selvittävä työryhmä (SORA-työryhmä) Puheenjohtaja: Sakari Karjalainen Sihteerit: Matti Hietanen, Salla Kalsi, Aira Rajamäki</p>	<p>Julkaisun laji Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä</p>	
	<p>Toimeksiantaja Opetusministeriö</p>	
	<p>Toimielimen asettamispv 12.3.2008</p>	<p>Dnro 8/040/2008</p>
<p>Julkaisun nimi (myös ruotsinkielinen) Opiskeluoikeuden peruuttaminen, päihdetestaus ja kurinpito turvallisuutta edistävinä keinoina (Indragning av studierätten, drogtest och disciplin som säkerhetsfrämjande åtgärder)</p>		
<p>Julkaisun osat Muistio ja liitteet</p>		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Työryhmä ehdottaa muutettavaksi ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettua lakia, ammattikorkeakoululakia ja yliopistolakia sekä rikosrekisterilakia. Tavoitteena on parantaa turvallisuutta koulutuksessa ja sen jälkeisessä työelämässä lisäämällä koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen keinovalikoimaa opiskelijoita koskevissa soveltumattomuus- ja turvallisuuskysymyksissä. Keskeiset säännöset koskevat opiskelijaksi ottamisen esteitä, oikeutta turvalliseen opiskeluympäristöön, opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista sekä päihdetestausta ja kurinpitoa. Lisäksi lakeihin ehdotetaan lisättäväksi tarpeelliset säännökset menettelystä, tiedonsaannista ja tietojen käsittelystä sekä muutoksenhausta edellä mainituissa tilanteissa.</p> <p>Työryhmä ehdottaa täsmennettäväksi opiskelijaksi ottamisen terveydellisiä esteitä ammatillisessa koulutuksessa. Opiskelijaksi ottamisen esteenä voisi jatkossa olla myös aiempi opiskeluoikeuden peruuttamispäätös, jos opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät. Korkeakoululainsäädäntöön ehdotetaan otettavaksi uudet säännökset opiskelijaksi ottamisen esteistä sekä opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön.</p> <p>Työryhmä ehdottaa, että opiskelijalta voitaisiin peruuttaa opiskeluoikeus opinnoissa, joihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta taikka potilas-, asiakas- tai liikenneturvallisuutta koskevia vaatimuksia. Peruuttamisen edellytyksenä olisi, että opiskelija on opinnoissaan toistuvasti tai vakavasti vaarantanut toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden taikka opiskelijalla ilmenee toimintakykyä olennaisesti heikentävä terveydellinen seikka, joka vakavasti vaarantaa toisen henkilön terveyttä tai turvallisuutta. Opiskelija voitaisiin tarvittaessa määrätä terveystarkastuksiin ja -tutkimuksiin, jotka ovat välttämättömiä toimintakyvyn selvittämiseksi.</p> <p>Opinnoissa, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, voitaisiin opiskeluoikeus lisäksi peruuttaa, jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen sukupuolisiveellisyttä loukkaavasta teosta, seksuaalirikoksesta, törkeästä henkeen tai terveyteen kohdistuneesta rikoksesta taikka vähäistä vakavammasta huumausainerikoksesta. Opiskelija olisi velvollinen pyydettäessä toimittamaan otteen rikosrekisteristä.</p> <p>Ennen päätöstä opiskeluoikeuden peruuttamisesta opiskelijan kanssa tulisi selvittää tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelijan kanssa voitaisiin myös sopia siitä, että opiskelija siirretään koulutuksen järjestäjän tai korkeakoulun muuhun koulutukseen.</p> <p>Työryhmä ehdottaa säädettäväksi mahdollisuudesta palauttaa opiskeluoikeus, jos peruuttamisen aiheuttaneet perusteet ovat poistuneet. Opiskelija voisi hakea palauttamista aikaisintaan vuoden kuluttua peruuttamispäätöksestä.</p> <p>Työryhmä ehdottaa lakeihin lisättäväksi säännökset opiskelijoiden päihdetestauksesta. Päihdetestaus olisi mahdollinen laeissa säädettävien edellytysten täyttyessä opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä, työssäoppimisessa ja harjoittelussa. Testaamisen edellytyksenä olisi muun muassa, että päihteiden vaikutuksen alaisena tai päihteistä riippuvaisena toimiminen vakavasti vaarantaisi opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä, liikenneturvallisuutta, salassapitosäännöksiin suojattujen tietojen suojaa tai eheyttä tai merkittävästi lisäisi huumaus- tai lääkeaineiden laittoman kaupan, hallussapidon, käytön tai leviämisen riskiä. Päihdetestistä kieltäytyminen tai positiivinen testitulokset voisi johtaa kurinpitotoimiin.</p> <p>Lakeihin ehdotetaan lisättäväksi säännökset tilanteista, joissa salassapitosäännösten estämättä tietoja voidaan luovuttaa opiskelijaksi ottamisen, opiskeluoikeuden peruuttamisen ja kurinpitotoimien arviointia varten. Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirastolla olisi oikeus saada potilas- ja asiakasturvallisuuden valvonnan edellyttämät välttämättömät tiedot.</p> <p>Lait ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.</p>		
<p>Avainsanat opiskeluoikeuden peruuttaminen, päihdetestaus, kurinpito, turvallisuus, soveltumattomuus</p>		
<p>Muut tiedot</p>		
<p>Sarjan nimi ja numero Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:7</p>	<p>ISSN 1797-951X (PDF)</p>	<p>ISBN 978-952-485-859-5 (PDF)</p>
<p>Kokonaissivumäärä 281</p>	<p>Kieli suomi</p>	<p>Hinta Luottamuksellisuus julkinen</p>
<p>Jakaja</p>		<p>Kustantaja Opetusministeriö</p>

Presentationsblad

Utgivare
Undervisningsministeriet

Utgivningsdatum
9.3.2010

Författare (uppgifter om organets namn, ordförande, sekreterare) Arbetsgruppen för lösningar vid fall av olämplighet som framgår under utbildningen (s.k. SORA-arbetsgruppen) Ordförande: Sakari Karjalainen Sekreterarer: Matti Hietanen, Salla Kalsi, Aira Rajamäki	Typ av publikation Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar	
	Uppdragsgivare Undervisningsministeriet	
	Datum för tillsättande av	Dnro
	12.3.2008	8/040/2008
Publikation (även den finska titeln) Indragning av studierätten, drogtest och disciplin som säkerhetsfrämjande åtgärder (Opiskeluoikeuden peruuttaminen, päihdetestaus ja kurinpito turvallisuutta edistävinä keinoina)		
Publikationens delar Promemoria samt bilagor		
Sammandrag <p>Arbetsgruppen föreslår ändringar i lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetslagen samt straffregisterlagen. Meningen är att höja säkerheten i utbildningen och i arbetslivet efter utbildningen genom att ge utbildningsanordnarna och högskolorna fler medel som de kan utnyttja i olämplighets- och säkerhetsfrågor gällande de studerande. De viktigaste föreslagna bestämmelserna gäller hinder för antagning som studerande, rätt till en trygg studiemiljö, indragning och återföring av studierätten samt drogtest och disciplin. Man föreslår också att till lagarna fogas nödvändiga bestämmelser om förfaringsätt, informationshämtning, hantering av uppgifter samt ändringssökande i ovan nämnda situationer.</p> <p>Arbetsgruppen föreslår specificering av bestämmelserna om hälsorelaterade hinder för antagningen som studerande inom yrkesutbildningen. Framdeles skulle tidigare indragning av studierätten kunna utgöra hinder för antagning som studerande ifall kraven på säkerhet i studierna förutsätter detta. Föreslagna nya bestämmelser i högskolelagstiftningen hänför sig till hinder för antagning som studerande och den studerandes rätt till en trygg studiemiljö.</p> <p>Arbetsgruppen föreslår att studierätten skulle kunna dras in då det gäller studier som inbegriper krav på säkerheten för minderåriga eller patient-, kund- eller trafiksäkerheten. Förutsättningen för indragning av studierätten skulle vara att den studerande i sina studier upprepade gånger eller allvarligt har riskerat en annan persons hälsa eller säkerhet, eller att det hos den studerande yppar sig en sjukdom, ett handikapp eller någon annan hälsomständighet som betydligt försämrar den studerandes funktionsförmåga och som kan medföra allvarlig fara för en annan persons hälsa eller säkerhet. Den studerande skulle vid behov kunna åläggas att genomgå hälsokontroll och -undersökningar som är nödvändiga för utredning av den studerandes funktionsförmåga.</p> <p>Då studierna i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga skulle det också kunna vara möjligt att dra in studierätten om den studerande har dömts till straff för sedlighetssärande gärning, sexualbrott, grovt brott mot liv eller hälsa eller allvarligare än ringa narkotikabrott. Den studerande skulle vara skyldig att på begäran tillstå ett straffregisterutdrag.</p> <p>Innan beslut om indragning av studierätten fattas bör man i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till annan utbildning. Det är också möjligt att komma överens med den studerande om att den studerande flyttas till annan utbildning som utbildningsanordnaren eller högskolan ordnar.</p> <p>Arbetsgruppen föreslår även en bestämmelse om återföring av studierätten om det inte längre föreligger grund för indragningen. Den studerande skulle kunna ansöka om återföring tidigast ett år efter indragningsbeslutet.</p> <p>Arbetsgruppen föreslår att till lagarna fogas bestämmelser om drogtestning av studerande. Drogtester skulle kunna utföras under de förutsättningar som stadgas i de aktuella lagarna då det gäller studierelaterade praktiska uppgifter, inläring i arbetet och praktik. Till förutsättningarna för drogtester hör bland annat att agerande under rusmedelspåverkan eller beroende skulle utgöra ett allvarligt hot för den studerandes eller en annan persons liv och hälsa, trafiksäkerhet, skyddet eller integriteten av sekretessbelagd information eller betydligt skulle öka risken för olaga handel med samt innehav, användning eller spridning av narkotika eller läkemedelspreparat. Vägran att genomgå drogtest eller ett positivt testresultat skulle kunna leda till disciplinära åtgärder.</p> <p>Enligt förslaget skulle till lagarna fogas bestämmelser beträffande situationer då det utan hinder av sekretessbestämmelser är möjligt att ge uppgifter hänför sig till antagning som studerande, indragning av studierätten eller fastställande av disciplinära åtgärder. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården skulle ha rätt att få de uppgifter som behövs för övervakningen av patient- och klientsäkerheten.</p> <p>Lagarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2011.</p>		
Nyckelord indragning av studierätten, drogtest, disciplin, säkerhet, olämplighet		
Övriga uppgifter		
Seriens namn och nummer Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2010:7	ISSN 1797-951X (Online)	ISBN 978-952-485-859-5 (PDF)
Sidoantal 281	Språk finska	Pris
		Sekretessgrad offentlig
Distribution	Förlag Undervisningsministeriet	

Description

Publisher
Ministry of Education

Date of publication
9.3.2010

Authors (If a committee: name of organ, chair, secretary) Committee to investigate solutions to unsuitability that becomes known during education (SORA Committee) Chair: Sakari Karjalainen Secretaries: Matti Hietanen, Salla Kalsi, Aira Rajamäki		Type of publication Reports of the Ministry of Education, Finland	
		Contracted by Ministry of Education	
		Committee appointed on 12.3.2008	Dnro 8/040/2008
Name of publication Revocation of the right to study, drug testing and disciplinary actions improving safety (Opiskeluoikeuden peruuttaminen, päihdetestaus ja kurinpito turvallisuutta edistävinä keinoina)			
Parts Memorandum + appendices			
Abstract <p>The committee proposes amendments to the Vocational Education and Training Act, the Vocational Adult Education Act, the Polytechnics Act, the Universities Act, and the Criminal Records Act. The purpose of the amendments is to improve safety in education and subsequent working life by increasing the range of measures available to education providers and higher education institutions in matters regarding the unsuitability and security of students. The key amendments would relate to factors preventing admission, the right to a safe study environment, the revocation and restoration of the right to study, drug testing and disciplinary action. In addition, the committee proposes that the legislation be amended to include necessary provisions on procedures, access to information and the processing of information, and appeals in the aforementioned situations.</p> <p>The committee proposes that health-related factors preventing admission to vocational education and training be further clarified. A previous revocation of the right to study could prevent admission in the future, if required by safety considerations relating to the training. The committee proposes that new provisions be added to the Universities Act and the Polytechnics Act concerning factors preventing admission and the right to a safe study environment.</p> <p>The committee proposes the possibility to revoke a student's right to study fields which involve the safety of minors or patient, customer or traffic safety. It would be a ground for revoking the right to study if a student has repeatedly or seriously endangered another person's health or safety or that a student has a health problem essentially undermining his/her functional capacity which puts other persons' health and safety at serious risk. If necessary, the student could be required to undergo medical examinations and tests needed to ascertain the level of his/her functional capacity.</p> <p>In studies which entail working with children, the right to study could also be revoked on the grounds of a conviction for an act of obscenity, a sexual crime, homicide or aggravated assault or a gross narcotics offence. The student would be required to provide an extract of his/her criminal record.</p> <p>Before a decision is taken to revoke a student's right to study, measures should be taken to discuss with the student the possibility for him/her to seek other type of education and training. Another possibility would be for the student to transfer to another training programme organised by the educational establishment in question.</p> <p>The committee proposes provisions to be included in the Acts concerned on the possibility to restore a student's right to study if the grounds for revoking it cease to exist. The student could reapply for the right to study one year from the cancellation decision at the earliest.</p> <p>The committee also proposes amendments providing for drug testing of students. Subject to conditions specified in statutes, drug tests would be possible in practical assignments included in studies, on-the-job learning and traineeships. These conditions could be, for example, that a student acting under the influence of intoxicants or a student with a dependency on intoxicants would gravely endanger himself/herself, the life or health of another person, traffic safety, the confidentiality or integrity of information protected by data security legislation, or that he/she would significantly add the risk of trafficking, possession, use or distribution of drugs and medical substances. Refusing a drug test or a positive test result could lead to disciplinary action.</p> <p>The committee further proposes amendments providing for the disclosure of information, provisions on confidentiality notwithstanding, for purposes relating to the assessment of a student for admission, the revocation of a student's right to study and disciplinary action. The National Supervision Authority for Welfare and Health would be entitled to obtain information necessary for the supervision of patient and customer safety.</p> <p>It is proposed that the amended Acts enter into force on 1 August 2011.</p>			
Other information			
Name and number of series Reports of the Ministry of Education, Finland 2010:7		ISSN 1797-951X (Online)	ISBN 978-952-485-859-5 (PDF)
Number of pages 281	Language Finnish	Price	Degree of confidentiality public
Distributed by		Published by Ministry of Education	

Opetusministeriölle

Opetusministeriö asetti 12.3.2008 työryhmän valmistelemaan tarvittavat säädösmuutokset yliopistoja, ammattikorkeakouluja, ammatillista koulutusta ja ammatillista aikuiskoulutusta koskevaan lainsäädäntöön koskien koulutuksen aikana ilmenevää eri tekijöistä johtuvaa soveltumattomuutta.

Työryhmän asettamisen taustalla oli tarve selvittää erityisesti potilasturvallisuuden varmistamiseksi mahdollisuudet puuttua kaikilla koulutusasteilla sosiaali- ja terveysalan koulutuksessa jo olevien koulutuksen aikana ilmenevään alalle soveltumattomuuteen.

Työryhmän tehtävänä oli laatia tarvittavat säädösmuutokset opiskeluoikeuden menettämistä koskevien säännösten lisäämiseksi koulutusta koskevaan lainsäädäntöön, kurinpitoa koskevien säännösten tarkistamiseksi sekä välttämättömien huumausainetestien käyttöön ottamiseksi.

Työryhmän puheenjohtajana toimi ylijohtaja Sakari Karjalainen opetusministeriöstä. Jäseninä olivat Suomen Opiskelija-allianssi Osku ry:n ja Suomen Ammattiin opiskelevien liitto Sakki ry:n yhteisenä edustajana 31.12.2008 asti edunvalvontasihteeri Karri Heikkilä ja 1.1.2009 lukien edunvalvontasihteeri Timo Kontio, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry:n ja Suomen ammattikorkeakouluopiskelijayhdistysten liitto Samok ry:n yhteisenä edustajana 31.12.2008 asti puheenjohtaja Timo Kontio ja 1.1.2009 lukien asiantuntija Mikko Heinikoski, toimialajohtaja Hellevi Lassila Koulutuksen järjestäjien yhdistys KJY ry:stä, hallitusneuvos Tarja Lehtinen opetusministeriöstä, Suomen yliopistojen rehtorien neuvoston ja Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston yhteisenä edustajana rehtori Jorma Niemelä, hallitusneuvos Marja-Riitta Pönkä opetusministeriöstä, opetusneuvos Aira Rajamäki Opetushallituksesta, kehittämisspäällikkö Seppo Ranta Terveysturvakeskuksesta 31.12.2008 asti ja 1.1.2009 lukien lääkintöneuvos Pirjo Pennanen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvirasta, hallitusneuvos Kaija Suorsa-Aarnio opetusministeriöstä, hallitusneuvos Maiju Tuominen opetusministeriöstä sekä neuvotteleva virkamies Marjukka Vallimies-Patomäki sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Työryhmän työhön on 1.2.2009 alkaen osallistunut yhteyshenkilönä lainsäädäntöneuvos Camilla Busck-Nielsen oikeusministeriöstä.

Työryhmän sihteereinä toimivat hallitusneuvos Matti Hietanen opetusministeriöstä, opetusneuvos Aira Rajamäki Opetushallituksesta sekä 1.4.2009 lukien lainsäädäntöneuvos Salla Kalsi opetusministeriöstä.

Ryhmä kuului asiantuntijoina lääkintöneuvos Pirjo Pennasta Terveysturvakeskuksesta, opetusylihoitaja Katja Luojusta Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä, johtajapsykiatri Kari Pylkkästä Ylioppilaiden Terveystoimikunnasta, ylitarkastaja Maire Kolimaata sosiaali- ja terveysministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Mika Kättöä sisäasiainministeriöstä, yli-insinööri

Timo Repoa Opetushallituksesta, ylitarkastaja Ari Ojalaa Ajoneuvohallintokeskuksesta, opetusneuvos Ulla Aunolaa Opetushallituksesta ja opetusneuvos Armi Mikkolaa opetusministeriöstä.

Työryhmä järjesti ryhmän työhön liittyville keskeisille toimijoille kuulemistilaisuuden 3.10.2008.

Työryhmässä valmisteltu hallituksen esitysluonnos lähetettiin laajalle lausuntokierrokselle syksyllä 2009. Lausunnonantajille järjestettiin myös esitysluonnosta koskeva esittelytilaisuus. Lausuntoja pyydettiin mm. ministeriöiltä, lääninhallituksilta, korkeakouluilta, ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä, opiskelijajärjestöiltä, sairaanhoitopiireiltä, koulutus-toimikunnilta, työmarkkinajärjestöiltä ja lukuisilta kansalaisjärjestöiltä. Lausuntoja saapui 131 kappaletta. Lausunnoista laadittu tiivistelmä on tämän muistion liitteenä.

Hallituksen esitysluonnosta käsiteltiin sivistyspoliittisessa ministerityöryhmässä 23.10.2009.

Lisäksi työryhmässä olivat asiantuntijoina kuultavina professori Olli Mäenpää Helsingin yliopistosta, professori Veli-Pekka Viljanen Turun yliopistosta sekä professori Pentti Arajärvi Joensuun yliopistosta.

Työryhmän alkuperäinen määräaika oli 28.2.2009. Työryhmä sai jatkoaikaa ensin 30.9.2009 saakka ja edelleen 31.1.2010 saakka. Työryhmä on pitänyt 24 kokousta.

Työryhmä luovuttaa tehtävää koskevan muistionsa kunnioittaen opetusministeriölle.

Helsingissä 5 päivänä helmikuuta 2010

Sakari Karjalainen

Mikko Heinikoski

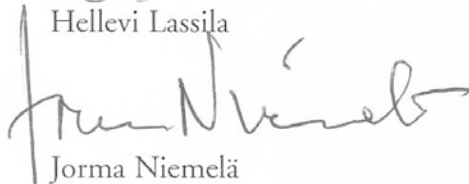
Timo Kontio

Hellevi Lassila

Tarja Lehtinen

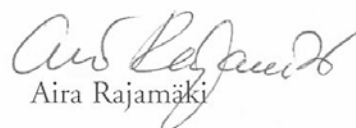
Jorma Niemelä

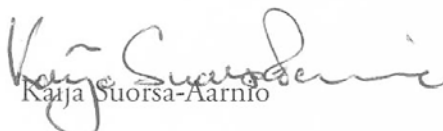
Pirjo Pennanen

Marja-Riitta Pönkä

Aira Rajamäki

Kaija Suorsa-Aarnio

Maiju Tuominen

Marjukka Vallimies-Patomäki

Camilla Busck-Nielsen

Matti Hietanen

Salla Kalsi

Sisältö

Kuvailulehti

Presentationsblad

Description

Opetusministeriölle

Johdanto

Lakiehdotukset

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Laki ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Laki yliopistolain muuttamisesta

Laki rikosrekisterilain 6 §:n muuttamisesta

Rinnakkaistekstit

Asetusluonnokset

Lagförslag

Liitteet

Liite 1. Lausuntokierroksen luonnos hallituksen esitykseksi 21.8.2009

Liite 2. Lausuntotiivistelmä 19.1.2010

Johdanto

Tausta

Opetusministeriö asetti työryhmän 12.3.2008 valmistelemaan tarvittavat säädosmuutokset yliopistoja, ammattikorkeakouluja, ammatillista koulutusta ja ammatillista aikuiskoulutusta koskevaan lainsäädäntöön koskien koulutuksen aikana ilmenevää eri tekijöistä johtuvaa soveltumattomuutta.

Työryhmä pitää tärkeänä opiskelussa ilmenevien ongelmien ennaltaehkäisyä, varhaista puuttumista sekä tehokasta hoitoa ja tukea. Opiskelijahuollon ja opintojen ohjauksen keinot ovat aina ensisijaisia toimia ongelmien ilmaantuessa ja niiden pitkittyessä. Työryhmän näkemyksen mukaan nykyisten säädösten ja toimintamallien avulla ei yksittäisiin vakaviin ongelmatapauksiin kuitenkaan pystytä riittävällä tavalla puuttumaan.

Työryhmä valmisteli toimeksiantonsa mukaisesti luonnoksen hallituksen esitykseksi, joka koski opiskeluoikeuden peruuttamista alalle soveltumattomuuden vuoksi, pysyvää oppilaitoksesta erottamista väärinkäytösten seurauksena, välttämättömien päihdetestien käyttöönottoa sekä edellä mainittuihin tilanteisiin liittyviä tiedonvaihtoa ja tietosuojaa koskevia kysymyksiä.

Työryhmän valmisteleva hallituksen esitysluonnos lähetettiin laajalle lausuntokierrokselle syksyllä 2009. Lausuntoja pyydettiin mm. ministeriöiltä, lääninhallituksilta, korkeakouluilta, ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä, opiskelijajärjestöiltä, sairaanhoitopiireiltä, koulutustoimikunnilta, työmarkkinajärjestöiltä ja lukuisilta kansalaisjärjestöiltä.

Annetut lausunnot

Lausuntoja saapui 131 kappaletta.

Lähes kaikki tahot pitivät esiin nostettuja asioita ja ongelmia tärkeinä ja ajankohtaisina. Hallituksen esitysluonnokseen sisältyneet säännösehdotukset puolestaan jakoivat mielipiteitä. Säännösehdotukset saivat kannatusta mutta myös runsaasti muutosehdotuksia. Useat tahot pitivät ehdotettuja säännöksiä liian tulkinnanvaraisina. Osa lausunnon antajista piti esitettyjä muutoksia liian tiukkoina, kun taas osa kannatti säännösten kiristämistä. Useassa lausunnossa korostettiin opiskelijoiden ja työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun tärkeyttä.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät suhtautuivat esitykseen myönteisimmin ja pitivät pääsääntöisesti esitettyjä muutoksia erittäin tarpeellisina. Opiskelijajärjestöt suhtautuivat kriittisimmin työryhmän esityksiin ja esittivät runsaasti muutosehdotuksia. Myös vammaisjärjestöt ja osa sairaanhoitopiireistä esitti kritiikkiä esitystä kohtaan. Yliopistojen ja työmarkkinajärjestöjen kannat vaihtelivat varsin paljon. Ammattikorkeakoulujen suhtautuminen vaihteli myös jonkin verran.

Tähän on nostettu keskeiset näkökohdat annetuista lausunnoista. Lausuntokierroksen palaute on kuvattu tarkemmin lausuntotiivistelmässä.

Opiskelu-oikeuden peruuttaminen

Monissa lausunnoissa todettiin, että soveltumattomuusongelmat koulutuksessa ovat erittäin harvinaisia yksittäistapauksia. Toisaalta todettiin myös, että keinot puuttua vaikeisiin soveltumattomuusongelmiin ovat tällä hetkellä puutteelliset. Ongelmien aikainen havainnointi ja niihin puuttuminen nähtiin ensisijaisena keinona, mutta ääritapauksiin tarvitaan useiden lausunnonantajien mukaan mahdollisuus peruuttaa opiskelu-oikeus.

Esitettyjen muutosten suhde esteettömyyteen nostettiin esille useassa lausunnossa. Lisäksi lausunnoissa tuotiin esille, ettei erityisryhmiä, kuten esimerkiksi vammaisia ja ulkomaalaisia opiskelijoita, ole huomioitu tarpeeksi luonnoksessa.

Soveltumattomuuden rajaaminen jakoi mielipiteitä. Lausunnoissa esitettiin soveltumattomuuden laajentamista koskemaan laajemmin tiettyjä tai kaikkia koulutusaloja, mutta samoin esitettiin alojen tarkempaa rajausta ja määrittelyä.

Myös peruuttamisperusteiden suhde valintaperusteisiin nousi esille. Säännöstä ehdotettiin muutettavaksi esimerkiksi siten, että opiskelu-oikeus voidaan peruuttaa, jos opintojen aikana ilmenee seikka, joka olisi ollut opiskelijaksi ottamisen esteenä.

Erityisten ammattitaitovaatimusten saavuttamista soveltuvuuden ehtona kritisoitiin lausunnoissa. Ongelmana koettiin termin määrittely ja se, mitä erityiset ammattitaitovaatimukset tarkoittavat eri aloilla.

Työryhmän ehdottama rikosten osoittama soveltumattomuus alalle herätti paljon mielipiteitä. Useat lausunnonantajat esittivät rikosten tarkempaa määrittelyä. Edelleen nostettiin kysymys siitä, mistä saadaan tieto rikoksesta annetusta rangaistuksesta. Rikosrekisteriotteen toimittamista ei kuitenkaan koettu yleisesti tarpeelliseksi. Osan mielestä rikosrekisteriote pitäisi olla mahdollista pyytää opiskelijoilta samoilta aloilta kuin nyt työelämässä.

Korkeakoulun tai ammatillisen koulutuksen järjestäjän asettamaa monijäsenistä toimielintä opiskelu-oikeuden peruuttamispäätöksen tekijänä kannatettiin, mutta monet lausunnonantajista esittivät Ruotsin mallin mukaista valtakunnallista lautakuntaa, joka tekisi mainitut päätökset.

Osa lausunnonantajista piti kahden vuoden määräaikaan opiskelu-oikeuden palauttamisen hakemiselle liian pitkänä aikana, kun taas osa vaati pidempää aikaa. Lausunnoista nousi esille myös kysymys, pitäisikö palauttamisen hakemiselle asettaa takaraja.

Pysyvä erottaminen

Pysyvä erottaminen sai myös ristiriitaisen vastaanoton. Osa piti työryhmän esitystä kannatettavana ja tarpeellisenä toimenpiteenä ääritapauksissa, osa piti sitä liian raskaana toimenpiteenä ja tarpeettomana.

Pysyvää erottamista koskeva esitys sai kritiikkiä tarkkarajaisuuden puuttumisesta. Monet kokivat hankalaksi määrittää millainen teko/teot saattavat johtaa pysyvään erottamiseen. Esiin nousi myös ongelma kaksinkertaisen rangaistuksen kiellon suhteen, kun samasta asiasta antaa rangaistuksen sekä tuomioistuimien että oppilaitos.

Joissakin lausunnoissa esitettiin myös muita uudistuksia kurinpitotoimiin, kuten esimerkiksi ammattikorkeakoululle mahdollisuutta poistaa häiritsevästi käyttäytyvä opiskelija opiskelutiloista.

Päihdetestaus

Päihdetestien käyttöönotto sai osakseen runsaasti palautetta. Monet halusivat rajata päihdetestauksen selkeästi pelkkään työharjoitteluun, kun taas osa halusi laajentaa testauksen myös teoriaopintoihin.

Enemmistö piti tärkeänä, että testaukseen määräävä taho on selkeästi määritelty. Päihdetestausten tulosten arvioinnissa korostettiin terveydenhuollon ammattihenkilökunnan roolia.

Osa piti kirjallista päihdeohjelmaa, joka pitää sisällään selkeät velvoitteet ja ohjeet hoitoonohjauksesta, välttämättömänä toimenpiteenä. Päihdetestiin pitää olla myös kirjallinen ja perusteltu määräys.

Tiedonvaihto ja tietosuoja

Tiedonvaihtoa koettiin tärkeäksi kehittää kaikilla koulutusasteilla. Monet kokivat nykyiset mahdollisuudet tietojen vaihtoon heikoiksi. Yhtenevät säännökset koulutusasteiden ja -muotojen välillä nähtiin tarpeellisiksi.

Esille nousi vahvasti terveydenhuollon ja opiskelijan luottamuksellisen suhteen vaarantuminen, jos tietosuojaa kavennetaan. Useassa lausunnossa esitettiin yhteistyön ja tietojenvaihdon kehittämistä oppilaitosten ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviran välillä.

Sivistyspoliittinen ministerityöryhmä

Hallituksen esitysluonnosta käsiteltiin sivistyspoliittisessa ministerityöryhmässä 23.10.2009. Ministerityöryhmä evästi jatkovalmistelua. Kokouksessa ehdotettiin, että jatkovalmistelussa vielä pohdittaisiin, tulisiko ammatissa toimimisen edellytykset ottaa opiskeluoikeiden peruuttamisen arvioinnissa huomioon ammatillisen koulutuksen lisäksi myös ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa. Lisäksi todettiin, että rikoksesta rankaisemisen ja opiskeluoikeuksien peruuttamisen kytkeminen toisiinsa ei ole ongelmatonta. Ministerityöryhmä korosti vammaisten oikeuksien turvaamista ja vammaisjärjestöjen kuulemisen tärkeyttä.

Asiantuntijakuulemiset

Työryhmä kuuli valtiosääntöoikeuden ja hallinto-oikeuden asiantuntijoita lausuntokierroksen jälkeen muokatuista lakiehdotuksista tammikuussa 2010. Asiantuntijoina työryhmässä olivat kuuluttavana professori Olli Mäenpää Helsingin yliopistosta, professori Veli-Pekka Viljanen Turun yliopistosta sekä professori Pentti Arajärvi Joensuun yliopistosta. Asiantuntijakuulemisissa työryhmän esityksiä käsiteltiin erityisesti perusoikeuksien näkökulmasta.

Asiantuntijakuulemisissa todettiin lakiehdotusten koskettavan perusoikeuksia monelta kannalta. Keskeisiä perustuslain säännöksiä, joita esityksen valmistelussa on otettava huomioon ovat perustuslain 6 § 2 momentti yhdenvertaisuudesta, 16 §:n 2 momentti sivistyksellisistä oikeuksista sekä 21 § oikeusturvasta. Lisäksi esityksellä on yhteyksiä myös perustuslain 7 §:ään (oikeus elämään ja henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen), 8 §:ään (rikosoikeudellinen laillisuusperuste), 10 §:ään (yksityiselämän suoja), 12 §:ään (sananvapaus ja julkisuus) ja 19 §:ään (oikeus työhön ja elinkeinovapaus).

Asiantuntijakuulemisissa todettiin, että työryhmän uudelleen muotoilemat lakiehdotukset ovat lausuntokierroksen jälkeen kehittyneet parempaan suuntaan verrattuna alkuperäiseen luonnokseen. Asiantuntijat kiinnittivät huomiota lukuisiin säädösesitysten yksityiskohtiin, mutta kukaan asiantuntijoista ei kyseenalaistanut esityksen periaatteellisia lähtökohtia.

Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelijaksi ottamisen perusteiden osalta katsottiin, että säännös terveydentilasta opiskelun esteenä voi olla lainmukainen peruste, jos este selkeästi liittyy koulutukseen. Yhdenvertaisuuslain mukainen esteiden poistamisnäkökulma katsottiin kuitenkin tarpeelliseksi lisätä säännökseen. ”Muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka” -ilmaisun katsottiin katuvan myös sellaisen päihderiippuvuuden, joka on esteenä koulutukseen osallistumiselle.

Aiemman peruuttamispäätöksen vaikutuksia koskevan säännöksen katsottiin voivan aiheuttaa opiskelun esteiden ketjuuntumisen ongelman. Säännöksestä olisi selkeämmin käytävä ilmi korkeakoulun ja koulutuksen järjestäjän mahdollisuus harkita opiskeluoikeuden myöntämistä niissä tilanteissa, joissa toinen oppilaitos tai korkeakoulu on peruuttanut opiskeluoikeuden vastaavalla alalla.

Lisäksi esitettiin säädöksen rakenteeseen liittyviä huomioita ja tuotiin esiin mahdollisuus säätää opiskelijaksi ottamisen esteistä ja opiskelijaksi pyrkivän tietojenantovelvollisuudesta omassa pykälässään. Myös korkeakoulun ja koulutuksen järjestäjän ohjausvelvollisuus opiskelijavalinnan yhteydessä oli esillä.

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Yleisesti todettiin, että opiskeluoikeuden peruuttamisen perusteiden on oltava asiallisia ja koulutuksen kannalta perusteltuja. Kysymys on myös yhdenvertaisista mahdollisuuksista, jolloin on otettava huomioon suhteellisuutta, tarkkarajaisuutta ja oikeusturvaa koskevat periaatteet.

Opiskeluoikeuden peruuttamisen osalta korostettiin, että opiskeluoikeuden peruuttamisen perusteena olevien terveydellisten syiden tulisi olla pysyväisluonteisia. Lisäksi herätettiin kysymys mahdollisuudesta käyttää lievempiä keinoja ennen peruuttamispäätöstä. Piittaamattomuus- kriteeriä pidettiin hankalana osoittaa, ja suositeltiin käytettävän ilmaisua ”on vakavasti vaarantunut / vaarantaa vakavasti”. Nostettiin esiin kysymys, edellyttääkö tiedon salaamista koskevan kriteerin soveltaminen sitä, että tietoa on pyydetty.

Rikostuomioiden osalta viittausta RL 50 luvussa tarkoitettuihin huumausainerikoksiin pidettiin liian laajana suhteellisuusperiaatteen kannalta. Lisäksi nostettiin esiin kysymys, onko rikosnimikkeiden maininta tarkoituksenmukaista ja jääkö näin esimerkiksi murhan yritys soveltamisen ulkopuolelle.

Peruuttamisen kynnyksen edellytettiin olevan korkeampi kuin mitä opiskelijaksi ottamistilanteessa este on. Peruuttamisperusteiden tulee siten olla tiukemmat kuin opiskelijaksi ottamisen esteet. Perusongelmaa ei kuitenkaan katsottu olevan, vaikka perusteet eivät olisi täsmälleen samat, koska osa kriteereistä ilmenee vasta koulutuksen aikana.

Korkeakoulun ja koulutuksen järjestäjän ohjausvelvollisuutta pidettiin hyvänä suhteellisuusperiaatteen näkökulmasta.

Sen, mihin opintoihin opiskeluoikeuden peruuttamista sovelletaan, jättämistä yksinomaan valtioneuvoston asetuksella säädettäväksi ei pidetty mahdollisena perustuslain 80 §:n perusteella, vaan soveltamisala olisi määriteltävä jollain tarkkuudella laissa.

Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan asian käsittelyn lopputuloksesta tulee aina ilmoittaa Valviralle. Mikäli opiskelijan opiskeluoikeutta ei peruuteta, tulee opiskeluoikeuden peruuttamisen käsittelyä koskevat merkinnät poistaa Valviran rekistereistä.

Opiskeluoikeuden palauttaminen

Yhden vuoden määräaikaa palauttamisen hakemiselle pidettiin oikeansuuntaisena.

Päihdetestaus

Päihdetestauksen osalta todettiin esityksen olevan linjassa vastaaviin työelämän säännöksiin huumausainetestauksesta. Nostettiin esiin kysymys siitä, olisiko tarvetta määrittellä päihdetestaus tarkemmin (mitä päihteillä tarkoitetaan). Todettiin, että terveydenhuollon ammattihenkilön suorittama päihdetesti riittää, eikä laboratoriohenkilökuntaa tarvitse säännöksessä erikseen mainita.

Kurinpito

Kurinpidon osalta todettiin, että lausuntoversiossa ehdotettuun pysyvään erottamiseen liittyi ongelmia. Edelleen katsottiin, että erottaminen kahdeksi vuodeksi on ongelmallinen suhteellisuusperiaatteen kannalta. Parempana pidettiin erottamista yhden vuoden määräajaksi kerrallaan. Todettiin, että tuomioistuimen antama rangaistus sellaisenaan ei voi olla peruste erottamiselle.

Samoin pidettiin ongelmallisena opiskelusta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi. Säännöstä ehdotettiin täsmennettävän enimmäisajalla ja/tai välttämättömyys-perusteella.

Menettely

Nostettiin esiin kysymys siitä, miten päätöksenteko järjestetään yksityisissä oppilaitoksissa. Yksityisten oppilaitosten osalta tulisi pohti julkisen vallan käyttöä PL 124 §:n näkökulmasta opiskeluoikeuden peruuttamistilanteissa. Ainakin olisi määriteltävä, että toimielimen jäsenet toimivat virkavastuulla ja päätöksentekoon sovelletaan hallinnon yleisiä menettelysäännöksiä. Menettelyssä tulisi korostaa erityisesti oikeusturvanäkökulmaa, ja päätöksenteko tulisi säätää niin lähelle viranomaisasemaa kuin mahdollista.

Muutoksenhaku

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain voimassa olevan muutoksenhakusäännöksen rakenne katsottiin ongelmalliseksi, koska lähtökohtana tulisi olla muutoksenhakuoikeus kaikkiin hallintopäätöksiin. Aluehallintovirastolle tehtävän valituksen tilalle suositeltiin oikaisuvaatimuksen käyttöä ammatillisen koulutuksen laissa. Muutoksenhakumahdollisuutta tulisi harkita myös opetustilasta poistamisen ja opetukseen osallistumisen epäämisen osalta (oikaisu/valitus). Muutoksenhakusäännöksissä tulisi määrittellä, mitkä päätökset voidaan välittömästi laittaa täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Yliopistojen erityisasema

Yliopistojen osalta todettiin, että terveydentilavaatimuksia on vaikea sitoa tutkinnon suorittamiseen, koska opiskelun yhteys tietyssä ammatissa toimimiseen on heikompi. On myös vaikea määrittellä yksiselitteisesti, miltä opiskelualoilla valmistutaan ammatteihin, joihin kuuluu alaikäisten kanssa toimimista. Edelleen kysyttiin, voiko liikenneturvallisuus vaarantua yliopistokoulutuksessa.

Valtakunnallinen päätöksentekoeelin ei soveltuisi yliopistoissa ilmeneviin soveltumattomuus- tai erottamistilanteisiin yliopistojen autonomian johdosta.

Muutokset lausuntoversioon

Saatujen lausuntojen ja asiantuntijakuulemisten pohjalta työryhmä muokkasi lakiehdotuksista uudet versiot. Lausuntokierroksen hallituksen esitysluonnokseen verrattuna ehdotettuja säännöksiä muokattiin erityisesti seuraavilta osin:

Opiskelijaksi ottaminen

- ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin ehdotettiin otettavaksi erilliset pykälät opiskelijaksi ottamisen esteistä ja opiskelijaksi ottamiseen liittyvästä tiedonsaannista
- yliopistolakiin ja ammattikorkeakoululakiin ehdotettiin otettavaksi uusi pykälä opiskelijaksi ottamisen esteistä
- kaikkiin lakeihin ehdotettiin säännöstä, jonka mukaan henkilön sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka ei ole esteenä koulutukseen osallistumiselle, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa

Turvallinen opiskeluympäristö

- yliopistolakiin ja ammattikorkeakoululakiin ehdotettiin otettavaksi uusi pykälä opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

- opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa säännöstä rajattiin ja täsmennettiin kaikissa lakiehdotuksissa
- soveltamisalasta ehdotettiin poistettavaksi yleinen turvallisuus
- kaikkiin lakeihin ehdotettiin säännöstä, jonka mukaan opinnoista, joihin opiskeluoikeuden peruuttamista sovelletaan, säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella
- kaikista lakiehdotuksista poistettiin opiskeluoikeuden peruuttamisen kriteereistä erityisten ammattitaitovaatimusten saavuttamatta jääminen
- kaikkiin lakiehdotuksiin täsmennettiin opiskeluoikeuden peruuttamisen kriteeriksi toistuva tai vakava toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden vaarantaminen vakavan piittaamattomuuden tilalle
- kaikkiin lakiehdotuksiin täsmennettiin opiskeluoikeuden peruuttamisen kriteerinä ollut terveydentilaan liittyvä este koskemaan tilanteita, joissa toisen henkilön terveys tai turvallisuus vakavasti vaarantuu
- kaikista lakiehdotuksista poistettiin opiskeluoikeuden peruuttamisen kriteereistä yleinen rikostuomion osoittama ja sen perusteella arvioitava soveltumattomuus
- kaikkiin lakiehdotuksiin kuitenkin lisättiin mahdollisuus peruuttaa opiskeluoikeus määrättyjen rikosten perusteella, jos opinnot tai opintoihin kuuluva työssäoppiminen tai harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, sekä tähän liittyvästä rikosrekisteriotteen toimittamisvelvollisuudesta
- kaikkiin lakiehdotuksiin ehdotettiin otettavaksi erillinen pykälä opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvästä tiedonsaannista

Opiskeluoikeuden palauttaminen

- opiskeluoikeuden palauttamisen soveltamisalaa laajennettiin kaikkiin peruuttamiskriteereihin
- opiskeluoikeuden palauttamista koskeva aikaisinta mahdollista hakemisajankohtaa koskeva määräaika alennettiin kahdesta vuodesta yhteen vuoteen

Päihdetestaus

- kaikissa laeissa ehdotettiin täsmennettäväksi päihdetestauksen edellytyksiä koskemaan erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä vaativia tehtäviä
- lisättiin ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin velvoite ilmoittaa päihdetestauksesta huoltajalle

Kurinpito

- kurinpitosäännöksistä poistettiin ehdotus mahdollisuudesta opiskelijan pysyvään erottamiseen
- yliopistolakiin ja ammattikorkeakoululakiin ehdotettiin lisättäväksi säännös opetusta häiritsevän opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisestä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi voimassa olevaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain säännöksiä vastaavasti
- opiskelusta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi ehdotettiin rajattavaksi vuodeksi kerrallaan sekä opiskelusta pidättämisen perusteita täsmennettäväksi välttämättömiin opintoihin ja epäiltyyn rikokseen koskeviin seikkoihin

Menettely

- ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin ehdotettiin täsmennettäväksi monijäsenisen toimielimen kokoonpanoa sekä edellytettäväksi koulutuksen järjestäjän määräävän tarkemmin toimielimestä
- opiskeluoikeuden peruuttamista ja kurinpitoasiaa koskevasta menettelystä ehdotettiin säännösten selkeyden ja luettavuuden vuoksi säädettäväksi erillisessä pykälässä myös ammattikorkeakoululaissa ja yliopistolaissa

Arkaluonteisten tietojen käsittely

- arkaluonteisten tietojen käsittelyä koskevaa pykälää ehdotettiin täsmennettäväksi ja edellytettäväksi arkaluonteisten tietojen käsittelyä vaativat tehtävät määriteltäväksi korkeakoulun tai koulutuksen järjestäjän toimesta

Tiedonvaihto

- lakiehdotuksiin on lisätty koulutuksen järjestäjän ja työssäoppimispaikan sekä viranomaisten välinen välttämätön tiedonvaihto opiskelun asianmukaiseksi järjestämiseksi

Muutoksenhaku

- ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädetty valitusmahdollisuus lääninhallitukselle on muutettu oikaisuvaatimukseksi aluehallintovirastolle

Rikosrekisterilaki

- rikosrekisterilakia on ehdotettu muutettavaksi siten, että opiskelija saisi itseään koskevan otteen rikosrekisteristä voidakseen opinnoissa taikka opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa tai harjoittelussa ryhtyä sellaiseen tehtävään, johon olennaisesti kuuluu työskentelyä alaikäisten parissa ja jossa ote on pyydettyä toimitettava koulutuksen järjestäjälle koulutusta koskevien lakien perusteella

Valtioneuvoston asetukset

- työryhmässä on valmisteltu valtioneuvoston asetuseronnokset opinnoista, joihin opiskeluoikeuden peruuttamista koskevia säännöksiä sovelletaan

Jatkovalmistelu

Työryhmän esityksen pohjalta laadittu luonnos hallituksen esitykseksi ehdotetaan lähetettäväksi uudelle lausuntokierrokselle keväällä 2010. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2010 ja lait on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2011. Ennen lakien voimaantuloa huolehditaan riittävästä toimeenpanon ohjauksesta.

1.

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 21 päivänä elokuuta 1998 ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 27 §:n 2 momentti,
muutetaan 32, 35, 35 a ja 42—44 §, sellaisina kuin niistä ovat 32, 35, 35 a ja 44 § laissa 479/2003, sekä
lisätään lakiin uusi 27 a, 27 b, 32 a, 32 b ja 34 a § seuraavasti:

27 a §

Opiskelijaksi ottamisen esteet

Opiskelijaksi ei voida ottaa sellaista henkilöä, jonka sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka on esteenä koulutukseen osallistumiselle. Henkilön sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka ei ole esteenä koulutukseen osallistumiselle, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

Kun kysymys on 32 §:ssä tarkoitetuista opinnoista, opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla tämän lain 32 §:n, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11 §:n 6 a kohdan, ammattikorkeakoululain 25 a §:n tai yliopistolain 43 a §:n mukainen opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös, jos opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät.

27 b §

Opiskelijaksi ottamiseen liittyvä tiedonsaanti

Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyessä antaa koulutuksen järjestäjälle opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyessä antaa koulutuksen järjestäjälle tieto opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätök-

sestä, kun on kysymys 32 §:ssä tarkoitetuista opinnoista.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijaksi pyrkivän opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta koulutuksen järjestäjältä, ammattikorkeakoululta ja yliopistolta sekä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolta.

32 §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Kun opintoihin tai ammatissa toimimiseen sisältyy alaikäisten turvallisuutta taikka potilas-, asiakas- tai liikenneturvallisuutta koskevia vaatimuksia, koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos

1) opiskelija on toistuvasti tai vakavasti vaarantanut opinnoissaan tai opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden;

2) opiskelijalla ilmenee koulutuksen aikana toimintakykyä olennaisesti heikentävä sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaa koskeva seikka, joka opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa vakavasti vaarantaa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden; tai

3) opiskelija on opiskelijaksi hakeutessaan salannut 27 b §:n 2 momentissa tarkoi-

tetun tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi.

Mikäli opinnot tai opintoihin kuuluva työssäoppiminen edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, koulutuksen järjestäjä voi alaikäisten suojelemiseksi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslain (504/2002) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1, 2, 3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä taikka 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetusta rikoksesta taikka jos opiskelija kieltäytyy toimittamasta 32 a §:n 2 momentissa tarkoitettua rikosrekisteriotetta.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan tämän suostumuksella siirtää koulutuksen järjestäjän sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää.

Opinnoista, joihin tätä pykälää sovelletaan, säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

32 a §

Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Opiskelijan tulee pyydettyä antaa koulutuksen järjestäjälle 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun terveydentilan arvioinnissa tarvittavat tiedot. Jos on perusteltua aiheutta epäillä että opiskelijalla on mainitussa kohdassa tarkoitettu terveydellinen este, voidaan hänet määrätä terveydentilan toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jotka ovat välttämättömiä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Koulutuksen järjestäjä vastaa määräämistään tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista. Kieltäytyminen tarkastuksesta tai tutkimuksesta ei ole este opiskeluoikeuden peruuttamiselle. Tarkastuksiin ja tutkimuksiin liittyvästä menettelystä määrää tarkemmin koulutuksen järjestäjä.

Opiskelijan tulee pyydettyä antaa koulutuksen järjestäjälle 32 §:n 2 momentissa tarkoitettua opiskeluoikeuden arviointia varten

nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, kun opiskelijalle annetaan opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen lausunto opiskelijan terveydentilasta opiskeluoikeuden arviointia varten.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arvioinnin edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta koulutuksen järjestäjältä, ammattikorkeakoululta tai yliopistolta sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sen toimialaan kuuluvan asiakas- tai potilasturvallisuuden valvonnan edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 32 §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

32 b §

Opiskeluoikeuden palauttaminen

Henkilö, jolta on peruutettu opiskeluoikeus 32 §:n perusteella, voi hakea kyseiseltä koulutuksen järjestäjältä opiskeluoikeuden palauttamista aikaisintaan vuoden kuluttua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemisestä. Opiskeluoikeus voidaan palauttaa, jos opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneet perusteet ovat poistuneet. Opiskelijan tulee toimittaa koulutuksen järjestäjälle terveydentilaa koskevat lausunnot, jos opiskeluoikeuden peruuttaminen on perustunut 32 § 1 momentin 2 kohdan mukaiseen terveydentilan arviointiin.

Opiskeluoikeuden palauttamisesta koskevaan menettelyyn sovelletaan opiskeluoikeu-

den peruuttamista koskevia menettelysäännöksiä soveltuvien osin.

34 a §

Päihdetestaus

Opiskelija on velvollinen koulutuksen järjestäjän määräyksestä osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön tekemään päihdetestiin, jos on perusteltua aiheutta epäillä, että opiskelija on päihteiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai työssäoppimisessa ja jos testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Testaamisen edellytyksenä on, että opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa päihteiden vaikutuksen alaisena tai päihteistä riippuvaisena toimiminen:

1) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä;

2) vakavasti vaarantaa liikenneturvallisuutta;

3) vakavasti vaarantaa salassapitosäännöksiin suojattujen tietojen suojaa tai eheyttä; tai

4) merkittävästi lisää koulutuksen järjestäjän, 16 §:ssä tarkoitetun työpaikan tai 17 §:ssä tarkoitetun työnantajan hallussa olevien huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettujen aineiden tai lääkelain (395/1987) 4 §:ssä tarkoitettujen lääkevalmisteiden taikka mainitun lain 5 §:ssä tarkoitettujen lääkeaineiden laitoman kaupan, hallussapidon, käytön ja leviämisen riskiä.

Koulutuksen järjestäjällä on oltava kirjalliset toimintaohjeet opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja päihdeongelmiin puuttumiseksi. Päihdetestauksesta on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle. Päihdetestaukseen liittyvästä menettelystä määrää tarkemmin koulutuksen järjestäjä.

Koulutuksen järjestäjä vastaa 1 momentissa tarkoitettua päihdetestauksesta aiheutuvista kustannuksista.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen joh-

topäätös päihdetestistä kurinpitotoimien arviointia varten.

35 §

Kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen järjestystä taikka kieltäytyy 34 a §:ssä tarkoitettua päihdetestauksesta tai antaa päihteiden väärinkäyttöä osoittavan näytteen, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan hänet erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhden vuodeksi sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Edellä mainitut toimenpiteet ovat kurinpitorangeistuksia.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan pidättää oikeus opiskeluun tutkimuksen ja syytteen käsittelyn ajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi kerrallaan, jos se opiskelijan opintoihin ja epäiltyyn rikokseen tai niihin liittyviin seikkoihin nähden on välttämätöntä.

35 a §

Menettely opiskeluoikeuden peruuttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa

Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta sekä määräaikaisesta erottami-

sesta ja opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin. Toimielimessä tulee olla ainakin oppilaitoksen hallinnon, työelämän, opiskelijahuollon, opetushenkilöstön ja opiskelijoiden edustus. Toimielimestä määrää tarkemmin koulutuksen järjestäjä. Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää rehtori.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen asiantuntija- ja muu selvitys sekä varattava opiskelijalle ja hänen huoltajalleen tilaisuus tulla kuulluksi.

Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta, opiskelijan asuntolasta erottamista ja kirjallisen varoituksen antamista opiskelijalle on kurinpitorangeistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta tai opiskelijasuntolasta on kuultava myös opiskelijan huoltajaa. Muista 35 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle.

Kurinpitorangeistuksista, opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi tulee antaa kirjallinen päätös ja 35 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden tulee kirjata.

Samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta, määräaikaista erottamisesta, asuntolasta erottamisesta tai opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta.

Menettelystä tässä pykälässä tarkoitetuissa asioissa on lisäksi voimassa, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään.

42 §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

Opiskelijaksi pyrkivän ja opiskelijan terveydentilaa koskevaa 27 b §:n, 32 a §:n, 32 b §:n ja 34 a §:n mukaisia tietoja saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opis-

keluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka antavat lausuntoja mainituista asioista.

Opiskelijan rikosrekisteriotetta koskevaa 32 a §:n mukaista tietoa saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

Koulutuksen järjestäjän tulee määritellä ne tehtävät, joihin sisältyy arkaluonteisten tietojen käsittelyä.

Koulutuksen järjestäjän on säilytettävä arkaluonteiset tiedot erillään muista henkilötiedoista. Arkaluonteiset tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

43 §

Tiedonvaihto

Koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet, 40 §:ssä tarkoitettujen henkilöt ja opetusharjoittelua suorittavat henkilöt, 16 §:ssä tarkoitetun työpaikan työssäoppimisesta vastaavat henkilöt sekä opiskelijaterveydenhuollosta ja muusta opiskelijahuollosta vastaavat henkilöt saavat salassapitosäännösten estämättä antaa toisilleen sekä koulutuksesta vastaaville ja muille viranomaisille opiskelun asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä tehtäviään hoitaessaan oikeus saada valtion ja kunnan viranomaiselta koulutuksen suunnittelun ja järjestämisen edellyttämät tilastotiedot ja muut vastaavat tiedot.

Koulutuksen järjestäjän tulee salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä toimittaa valtion opetushallintoviranomaisille niiden määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot.

44 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista, opiskelija-asuntolasta erottamista, opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista, opiskelusta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi tai 37, 38 ja 39 §:ssä säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätökseen haetaan oikaisua aluehallintovirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 20 §:ssä säädettyä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa;
- 3) 21 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä; sekä
- 4) 31 §:ssä säädettyä opiskeluaikaa tai opiskelijan katsomista eronneeksi.

Edellä 2 momentin mukaiseen aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, määräaikaista erottamista, asuntolasta erottamista, opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista, opiskelusta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi taikka 3 momentissa tarkoitettua asiaa, sekä oikaisu 2 momentissa tarkoitettua päätöksestä, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu opiskelijalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitettut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

Opiskelijan määräaikaista erottamista, opiskelija-asuntolasta erottamista, opiskeluoikeuden peruuttamista tai opiskelusta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin pääte.

Edellä 25 §:ssä tarkoitettua opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen, nimettyä opiskelijaa koskevaan opintojen suoritusai-kaa tai -paikkaa koskevaan päätökseen taikka muuta opintojen yksilöllistä järjestämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valittaa ei myöskään saa 35 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa asiassa. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 2 momentissa tarkoitettu asia, ja arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu muu 4 momentissa tarkoitettu asia ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lain 32 §:n 2 momenttia sovelletaan 31 päivänä heinäkuuta 2011 jälkeen opintonsa aloittaneisiin opiskelijoihin.

2.

Laki**ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 11 §:n 10 kohta sekä 16 §:n 4 ja 5 kohta, sellaisena kuin niistä on 11 § 10 kohta laissa 480/2003, ja

lisätään lain 11 §:ään uusi 2 a, 2 b, 6 a—c ja 8 a kohta seuraavasti:

11 §

Opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskeva viittaussäännös

Tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen sovelletaan lisäksi seuraavia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia säännöksiä:

2 a) 27 a §:n säännöksiä opiskelijaksi ottamisen esteistä;

2 b) 27 b §:n säännöksiä opiskelijaksi ottamiseen liittyvästä tiedonsaannista;

6 a) 32 §:n säännöksiä opiskeluoikeuden peruuttamisesta;

6 b) 32 a §:n säännöksiä opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvästä tiedonsaannista;

6 c) 32 b §:n säännöksiä opiskeluoikeuden palauttamisesta;

8 a) 34 a §:n säännöksiä päihdetestauksesta;

10) 35 a §:n säännöksiä menettelystä opiskeluoikeuden peruuttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa;

16 §

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain eräiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen ja tutkintoihin sovelletaan lisäksi seuraavia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain säännöksiä:

4) 42 §:n säännöksiä arkaluonteisten tietojen käsittelystä;

5) 43 §:n säännöksiä tiedonvaihdosta;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**ammattikorkeakoululain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun ammattikorkeakoululain (351/2003) 26 a §, 28 § ja 42 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 26 a § laissa 1505/2007, ja *lisätään* lakiin uusi 20 a, 24 a, 25 a—d, 28 a ja 28 b § sekä 40 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

20 a §

Opiskelijaksi ottamisen esteet ja opiskelijavalintaan liittyvä tiedonsaanti

Jos 25 a §:ssä tarkoitettuihin opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät, opiskelijaksi ei voida ottaa sellaista henkilöä, jonka sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka on esteenä koulutukseen osallistumiselle. Henkilön sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka ei ole esteenä koulutukseen osallistumiselle, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

Kun kysymys on 25 a §:ssä tarkoitetuista opinnoista, opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 32 §:n, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11 §:n 6 a kohdan, tämän lain 25 a §:n tai yliopistolain 43 a §:n mukainen opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös, jos opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyäessä antaa ammattikorkeakoululle opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot. Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyäessä antaa ammattikorkeakoululle tieto opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, kun on kysymys 25 a §:ssä tarkoitetuista opinnoista.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijaksi pyrkivän opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja

sen perusteluista toiselta ammattikorkeakoululta, yliopistolta ja koulutuksen järjestäjältä sekä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolta.

24 a §

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Ammattikorkeakoulun tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut järjestysmääräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä ammattikorkeakoulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa järjestyssäännössä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa ammattikorkeakoulu yhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa ammattikorkeakoulun omaisuuden käsittelystä sekä oleskelusta ja liikkumisesta ammattikorkeakoulun tiloissa ja sen alueella.

25 a §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Kun opintoihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta taikka potilas-, asiakas- tai liikenneturvallisuutta koskevia vaatimuksia, ammattikorkeakoulu voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos

1) opiskelija on toistuvasti tai vakavasti vaarantanut opinnoissaan tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden;

2) opiskelijalla ilmenee koulutuksen aikana toimintakykyä olennaisesti heikentävä sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaa koskeva seikka, joka opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa vakavasti vaarantaa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden; tai

3) opiskelija on opiskelijaksi hakeutessaan salannut 20 a §:n 2 momentissa tarkoitettua tietoa opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi.

Mikäli opinnot tai opintoihin kuuluva harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, ammattikorkeakoulu voi alaikäisten suojelemiseksi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslain (504/2002) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1, 2, 3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä tai 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetuista rikoksista, taikka jos opiskelija kieltäytyy toimimasta 25 b §:n 2 momentissa tarkoitettua rikosrekisteriotetta.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista ammattikorkeakoulun on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan tämän suostumuksella siirtää ammattikorkeakoulun sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää.

Opinnoista, joihin tätä pykälää sovelletaan, säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

25 b §

Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Opiskelijan tulee pyydettäessä antaa ammattikorkeakoululle 25 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua terveydentilan arvioinnissa tarvittavat tiedot. Jos on perusteltua aiheutta epäillä, että opiskelijalla on mainituksessa kohdassa tarkoitettu terveydellinen este, voi-

daan hänet määrätä terveydentilan toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jotka ovat välttämättömiä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Ammattikorkeakoulu vastaa määräämistään tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista. Kieltäytyminen tarkastuksesta tai tutkimuksesta ei ole este opiskeluoikeuden peruuttamiselle. Tarkastuksiin ja tutkimuksiin liittyvästä menettelystä määrätään tarkemmin ammattikorkeakoulun sisäisissä säännöissä.

Opiskelijan tulee pyydettäessä antaa ammattikorkeakoululle 25 a §:n 2 momentissa tarkoitettua opiskeluoikeuden arviointia varten nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, kun opiskelijalle annetaan opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen lausunto opiskelijan terveydentilasta opiskeluoikeuden arviointia varten.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arvioinnin edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta ammattikorkeakoululta, yliopistolta ja koulutuksen järjestäjältä sekä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolta.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa toiselle ammattikorkeakoululle opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 25 a §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä, jos opiskelija on hakenut toiseen ammattikorkeakouluun siirto-opiskelijana.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle sen toimialaan kuuluvan asiakas- tai potilasturvallisuuden valvonnan edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 25 a §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen

siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

25 c §

Opiskeluoikeuden palauttaminen

Henkilö, jolta on peruutettu opiskeluoikeus 25 a §:n perusteella, voi hakea kyseiseltä ammattikorkeakoululta opiskeluoikeuden palauttamista aikaisintaan vuoden kuluttua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemisestä. Opiskeluoikeus voidaan palauttaa, jos opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneet perusteet ovat poistuneet. Opiskelijan tulee toimittaa ammattikorkeakoululle terveydentilaa koskevat lausunnot, jos opiskeluoikeuden peruuttaminen on perustunut 25 a §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiseen terveydentilan arviointiin.

Opiskeluoikeuden palauttamista koskevaan menettelyyn sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevia menettelysääntöksiä soveltuvin osin.

25 d §

Päihdetestaus

Opiskelija on velvollinen ammattikorkeakoulun määräyksestä osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön tekemään päihdetestiin, jos on perusteltua aiheuttaa epäillä, että opiskelija on päihteiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai harjoittelussa ja jos testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Testaamisen edellytyksenä on, että opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa päihteiden vaikutuksen alaisena tai päihteistä riippuvaisena toimiminen:

- 1) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä;
- 2) vakavasti vaarantaa liikenneturvallisuutta;
- 3) vakavasti vaarantaa salassapitosääntönsin suojattujen tietojen suojaaja tai eheyttä; tai
- 4) merkittävästi lisää ammattikorkeakoulun tai sen ylläpitäjän tai harjoittelupaikan hal-

lussa olevien huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettujen aineiden tai lääkelain (395/1987) 4 §:ssä tarkoitettujen lääkevalmisteiden taikka mainitun lain 5 §:ssä tarkoitettujen lääkeaineiden laittoman kaupan, hallussapidon, käytön ja leviämisen riskiä.

Jos opiskelijalle on tarkoitus tehdä tässä pykälässä tarkoitettu päihdetesti, ammattikorkeakoululla on oltava kirjalliset toimintaohjeet opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja päihdeongelmiin puuttumiseksi. Päihdetestaukseen liittyvästä menettelystä määrätään tarkemmin ammattikorkeakoulun sisäisissä säännöissä.

Ammattikorkeakoulu vastaa 1 momentissa tarkoitettua päihdetestauksesta aiheutuvista kustannuksista.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Ammattikorkeakoululla on salassapitosääntösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen johtopäätös päihdetestistä kurinpitotoimien arviointia varten.

26 a §

Tilauuskoulutus

Ammattikorkeakoulu voi järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö, suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (tilauuskoulutus).

Tilauuskoulutusta ei voida järjestää Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille eikä niille, jotka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin. Tilauuskoulutukseen osallistuvaan sovelletaan 20 §:ää, 20 a §:ää, 22 §:n 4 momenttia, 25 a—d §:ää, 27, 28, 28 a, 28 b sekä 42 §:ää.

Tilauuskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä ammattikorkeakoulun toimiluvassa määrättyyn koulutusalaan ja ammattikorkeakoululle vahvistettuun koulutusohjelmaan. Tilauuskoulutus ei saa heikentää ammattikorkeakoulun antamaa perus- tai jatko-

koulutusta. Ammattikorkeakoulun on perittävä tilauskoulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

28 §

Kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta, käytäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo ammattikorkeakoulun järjestystä tai joka kieltäytyy 25 d §:ssä tarkoitettua päihdetestauksesta taikka antaa päihteiden väärinkäyttöä osoittavan näytteen, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan hänet erottaa ammattikorkeakoulusta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka ammattikorkeakoulun järjestämisestä tilaisuudesta. Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai ammattikorkeakoulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ja syytteen käsittelyn ajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi kerrallaan, pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan opintoihin ja epäiltyyn rikokseen tai niihin liittyviin seikkoihin nähden on välttämätöntä.

28 a §

Menettely opiskeluoikeuden peruuttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa

Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta päättää ammattikorkeakoulun hallitus. Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen selvitys ja

varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää ammattikorkeakoulun rehtori ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ammattikorkeakoulun hallitus. Ennen asian ratkaisemista on opiskelijalle todisteellisesti toimitettava tiedoksi, mistä teosta tai laiminlyönnistä häntä syytetään sekä varattava hänelle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Rehtori ja opettaja voivat 28 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen ja toimenpiteet tulee kirjata. Hallitus tekee 28 §:n 3 momentin mukaisen päätöksen.

Samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskelijan määräaikaista erottamisesta tai opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta.

28 b §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

Opiskelijaksi pyrkivän ja opiskelijan terveydentilaa koskevaa 20 a §:n ja 25 b—d §:n mukaisia tietoja saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka antavat lausuntoja mainituista asioista.

Opiskelijan rikosrekisteriotetta koskevaa 25 a §:n 2 momentin mukaista tietoa saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

Ammattikorkeakoulun tulee määritellä ne tehtävät, joihin sisältyy arkaluonteisten tietojen käsittelyä.

Ammattikorkeakoulun on säilytettävä arkaluonteiset tiedot erillään henkilöiedoista. Arkaluonteiset tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

40 §

Tietojensaantioikeus

 Ammattikorkeakoulun toimielinten jäsenet, henkilöstö, opetusharjoittelua suorittavat henkilöt ja harjoittelupaikan henkilöstö sekä opiskeluterveydenhuollosta ja muusta opiskelijahuollosta vastaavat henkilöt saavat salassapitosäännösten estämättä antaa toisilleen sekä koulutuksesta vastaaville ja muille viranomaisille opiskelun asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

42 §

Muutoksenhaku

 Opiskeluoikeuden peruuttamista, opiskelijan määräaikaista erottamista ja opiskelusta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lain 25 a §:n 2 momenttia sovelletaan 31 päivänä heinäkuuta 2011 jälkeen opintonsa aloittaneisiin opiskelijoihin.

4.

Laki**yliopistolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä heinäkuuta 2009 annetun yliopistolain (558/2009) 9, 45 ja 85 § ja
lisätään lakiin uusi 37 a, 41 a, 43 a—d, 45 a ja 45 b § sekä 90 a § seuraavasti:

9 §

Tilauuskoulutus

Yliopisto voi järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö, suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (tilauuskoulutus).

Tilauuskoulutusta ei voida järjestää Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille eikä niille, jotka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin. Tilauuskoulutukseen osallistuvaan sovelletaan 37, 37 a, 43 a—d, 45, 45 a, 45 b ja 82—86 §:ää.

Tilauuskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonantaoikeus. Tilauuskoulutuksen järjestäminen ei saa heikentää yliopiston antamaa perus- tai jatkokoulutusta. Yliopiston on perittävä tilauuskoulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

37 a §

Opiskelijaksi ottamisen esteet ja opiskelijavalintaan liittyvä tiedonsaanti

Jos 43 a §:ssä tarkoitettuihin opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät, opiskelijaksi ei voida ottaa sellaista henkilöä, jonka sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka on esteenä koulutukseen osallistumiselle. Henkilön sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka ei ole esteenä koulutukseen osallistumiselle, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

laan liittyvä seikka ei ole esteenä koulutukseen osallistumiselle, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

Kun kysymys on 43 a §:ssä tarkoitetuista opinnoista, opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 32 §:n, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11 §:n 6 a kohdan, ammatikorkeakoululain 25 a §:n tai tämän lain 43 a §:n mukainen opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös, jos opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettäessä antaa yliopistolle opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot. Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettäessä antaa yliopistolle tieto opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, kun on kysymys 43 a §:ssä tarkoitetuista opinnoista.

Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijaksi pyrkivän opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteista toiselta yliopistolta, ammattikorkeakoululta ja koulutuksen järjestäjältä sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

41 a §

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Yliopiston tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut järjestysmääräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä yliopistoyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa järjestyssäännössä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa yliopistoyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa yliopiston omaisuuden käsittelystä sekä oleskelusta ja liikumisesta yliopiston tiloissa ja sen alueella.

43 a §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Kun opintoihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta taikka potilas- tai asiakasturvallisuutta koskevia vaatimuksia, yliopisto voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos

1) opiskelija on toistuvasti tai vakavasti vaarantanut opinnoissaan tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden;

2) opiskelijalla ilmenee koulutuksen aikana toimintakykyä olennaisesti heikentävä sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaa koskeva seikka, joka opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa vakavasti vaarantaa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden; tai

3) opiskelija on opiskelijaksi hakeutessaan salannut 37 a §:n 2 momentissa tarkoitettua tietoa opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi.

Mikäli opinnot tai opintoihin kuuluva harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, yliopisto voi alaikäisten suojelemiseksi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslain (504/2002) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1, 2, 3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä tai 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetuista rikoksista, taikka jos opiskelija kieltäytyy toimittamasta 43 b §:n 2 momentissa tarkoitettua rikosrekisteriotetta.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista yliopiston on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan tämän suostumuksella siirtää yliopiston sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää.

Opinnoista, joihin tätä pykälää sovelletaan, säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

43 b §

Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Opiskelijan tulee pyydettyä antaa yliopistolle 43 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua terveydentilan arvioinnissa tarvittavat tiedot. Jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelijalla on mainitussa kohdassa tarkoitettu terveydellinen este, voidaan hänet määrätä terveydentilan toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jotka ovat välttämättömiä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Yliopisto vastaa määrittämistään tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista. Kieltäytyminen tarkastuksesta tai tutkimuksesta ei ole este opiskeluoikeuden peruuttamiselle. Tarkastuksiin ja tutkimuksiin liittyvästä menettelystä määrätään tarkemmin yliopiston sisäisissä määräyksissä.

Opiskelijan tulee pyydettyä antaa yliopistolle 43 a §:n 2 momentissa tarkoitettua opiskeluoikeuden arviointia varten nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, kun opiskelijalle annetaan opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen lausunto opiskelijan terveydentilasta opiskeluoikeuden arviointia varten.

Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arvioinnin edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta yliopistolta, ammattikorkeakoululta ja koulutuksen järjestäjältä sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa toiselle yliopistolle opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 43 a §:ssä

tarkoitetusta opiskelu-oikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä, jos opiskelija on hakenut toiseen yliopistoon siirto-opiskelijana.

Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sen toimialaan kuuluvan asiakas- tai potilasturvallisuuden valvonnan edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 43 a §:ssä tarkoitettua opiskelu-oikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskelu-oikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

43 c §

Opiskelu-oikeuden palauttaminen

Henkilö, jolta on peruutettu opiskelu-oikeus 43 a §:n perusteella, voi hakea kyseiseltä yliopistolta opiskelu-oikeuden palauttamista aikaisintaan vuoden kuluttua opiskelu-oikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemisestä. Opiskelu-oikeus voidaan palauttaa, jos opiskelu-oikeuden peruuttamisen aiheuttaneet perusteet ovat poistuneet. Opiskelijan tulee toimittaa yliopistolle terveydentilaa koskevat lausunnot, jos opiskelu-oikeuden peruuttaminen on perustunut 43 a §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiseen terveydentilan arviointiin.

Opiskelu-oikeuden palauttamista koskevaan menettelyyn sovelletaan opiskelu-oikeuden peruuttamista koskevia menettelysäännöksiä soveltuvin osin.

43 d §

Päihdetestaus

Opiskelija on velvollinen yliopiston määräyksestä osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön tekemään päihdetestiin, jos on perusteltua aiheuttaa epäillä, että opiskelija on päihdeiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai harjoittelussa ja jos testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Testaamisen edellytyksenä on, että opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja

jossa päihdeiden vaikutuksen alaisena tai päihdeistä riippuvaisena toimiminen:

1) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä;

2) vakavasti vaarantaa salassapitosäännöksin suojattujen tietojen suojaa tai eheyttä; tai

3) merkittävästi lisää yliopiston tai harjoittelupaikan hallussa olevien huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettujen aineiden tai lääkelain (395/1987) 4 §:ssä tarkoitettujen lääkevalmisteiden taikka mainitun lain 5 §:ssä tarkoitettujen lääkeaineiden laittoman kaupan, hallussapidon, käytön ja leviämisen riskiä.

Jos opiskelijalle on tarkoitus tehdä tässä pykälässä tarkoitettu päihdetesti, yliopistolla on oltava kirjalliset toimintaohjeet opiskelijoiden päihdeiden käytön ehkäisemiseksi ja päihdeongelmiin puuttumiseksi. Päihdetestaukseen liittyvästä menettelystä määrätään tarkemmin yliopiston sisäisissä määräyksissä.

Yliopisto vastaa 1 momentissa tarkoitettua päihdetestauksesta aiheutuvista kustannuksista.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen johtopäätös päihdetestistä kurinpitotoimien arviointia varten.

45 §

Opiskelijan kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta, käytäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo yliopiston järjestystä tai joka kieltäytyy 43 d §:ssä tarkoitettua päihdetestauksesta taikka antaa päihdeiden väärinkäyttöä osoittavan näytteen, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan hänet erottaa yliopistosta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Opetusta häiritsevää opiskelijaa voidaan määrätä poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka yliopiston järjestämästä tilaisuudesta. Opiskelijan osallistuminen opetukseen

voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai yliopistossa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ja syytteen käsittelyn ajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi kerrallaan, pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan opintoihin ja epäiltyyn rikokseen tai niihin liittyviin seikkoihin nähden on välttämätöntä.

45 a §

Menettely opiskeluoikeuden peruuttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa

Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta päättää hallitus. Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen selvitys ja varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää yliopiston rehtori ja opiskelijan määräaikaista erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on opiskelijalle todisteellisesti toimitettava tiedoksi, mistä teosta tai laiminlyönnistä häntä syytetään sekä varattava hänelle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Rehtori ja opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluva voivat 45 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen ja toimenpiteet tulee kirjata. Hallitus tekee 45 §:n 3 momentin mukaisen päätöksen.

Samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskelijan määräaikaista erottamisesta tai opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta.

45 b §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

Opiskelijaksi pyrkivän ja opiskelijan terveydentilaa koskevaa 37 a §:n ja 43 b—d §:n mukaisia tietoja saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka antavat lausuntoja mainituista asioista.

Opiskelijan rikosrekisteriotetta koskevaa 43 a §:n 2 momentin mukaista tietoa saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

Yliopiston tulee määritellä ne tehtävät, joihin sisältyy arkaluonteisten tietojen käsittelyä.

Yliopiston on säilytettävä arkaluonteiset tiedot erillään muista henkilötiedoista. Arkaluonteiset tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999), jollei tässä laisaa toisin säädetä.

85 §

Opiskeluoikeuden peruuttamista ja kurinpitoa koskevan päätöksen täytäntöönpano

Opiskeluoikeuden peruuttamista, opiskelijan määräaikaista erottamista ja opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

90 a §

Tietojensaantioikeus

Yliopiston toimielinten jäsenet, henkilöstö, opetusharjoittelua suorittavat henkilöt ja harjoittelupaikan henkilöstö sekä opiskeluterveydenhuollosta ja muusta opiskelijahuollosta vastaavat henkilöt saavat salassapitosään-

nösten estämättä antaa toisilleen sekä koulutuksesta vastaaville ja muille viranomaisille opiskelun asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lain 43 a §:n 2 momenttia sovelletaan 31 päivänä heinäkuuta 2011 jälkeen opintonsa aloittaneisiin opiskelijoihin.

5.

Laki**rikosrekisterilain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 505/2002,
lisätään lain 6 §:ään uusi 3 momentti, jolloin muutettu 3 momentti ja nykyinen 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

6 §

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, opiskelija saa itseään koskevan otteen rikosrekisteristä voidakseen opinnoissa taikka opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa tai harjoittelussa ryhtyä sellaiseen tehtävään, johon olennaisesti kuuluu työskentelyä alaikäisten parissa ja jossa ote on pyydettyessä toimitettava koulutuksen järjestäjälle tai korkeakoululle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998), ammatillisesta aikuis-koulutuksesta annetun lain (631/1998), ammattikorkeakoululain (351/2003) tai yliopistolain (558/2009) mukaan. Otteeseen merkitään tiedot päätöksestä, jolla henkilö on tuomittu rikoslain 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1, 2, 3 tai 6 §:ssä, 31

luvun 2 §:ssä taikka 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetusta rikoksesta. Otteeseen merkitään myös tiedot päätöksestä, jolla henkilö on aikaisemmin voimassa olleen lain nojalla tuomittu vastaavasta rikoksesta. Ote on maksuton.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettua tietoa pyydettyessä on ilmoitettava tarkoitus, johon sitä tarvitaan. Ote, jota tarkoitetaan 2 ja 3 momentissa, toimitetaan vain henkilölle, jota ote koskee.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

1.

Laki**ammattillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 21 päivänä elokuuta 1998 ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 27 §:n 2 momentti,
muutetaan 32, 35, 35 a ja 42—44 §, sellaisina kuin niistä ovat 32, 35, 35 a ja 44 § laissa 479/2003, sekä
lisätään lakiin uusi 27 a, 27 b, 32 a, 32 b ja 34 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

27 §

*Opiskelijaksi ottamisen perusteet**Opiskelijaksi ottamisen perusteet*

Opiskelijaksi ei voida ottaa sellaista henkilöä, jonka sairaus tai vamma ilmeisesti on esteenä koulutukseen osallistumiselle. Opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa koulutuksen järjestäjälle opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot.

 (2 mom. kumotaan)

27 a §

Opiskelijaksi ottamisen esteet

Opiskelijaksi ei voida ottaa sellaista henkilöä, jonka sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka on esteenä koulutukseen osallistumiselle. Henkilön sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka ei ole esteenä koulutukseen osallistumiselle, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

Kun kysymys on 32 §:ssä tarkoitetuista opinnoista, opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla tämän lain 32 §:n, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11 §:n 6 a

kohdan, ammattikorkeakoululain 25 a §:n tai yliopistolain 43 a §:n mukainen opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös, jos opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät.

27 b §

Opiskelijaksi ottamiseen liittyvä tiedonsaanti

Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyäessä antaa koulutuksen järjestäjälle opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyäessä antaa koulutuksen järjestäjälle tieto opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, kun on kysymys 32 §:ssä tarkoitetuista opinnoista.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijaksi pyrkivän opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta koulutuksen järjestäjältä, ammattikorkeakoululta ja yliopistolta sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

32 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija voi menettää oikeutensa opiskella, jos opinnot tai ammatissa toimiminen edellyttävät erityisiä taiteellisia tai muita ammatissa toimimisen edellyttämiä erityisiä valmiuksia ja jos on ilmeistä, ettei opiskelijalla ole edellytyksiä opintojen asianmukaiseen suorittamiseen tai tutkintoon johtavassa ammatissa toimimiseen. Opinnoista, joihin tätä pykälää sovelletaan, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

32 §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Kun opintoihin tai ammatissa toimimiseen sisältyy alaikäisten turvallisuutta taikka potilas-, asiakas- tai liikenneturvallisuutta koskevia vaatimuksia, koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos

1) opiskelija on toistuvasti tai vakavasti vaarantanut opinnoissaan tai opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden;

2) opiskelijalla ilmenee koulutuksen aikana toimintakykyä olennaisesti heikentävä sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaa koskeva seikka, joka opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa vakavasti vaarantaa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden; tai

3) opiskelija on opiskelijaksi hakeutessaan salannut 27 b §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi.

Mikäli opinnot tai opintoihin kuuluva työsääntöoppiminen edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, koulutuksen järjestäjä voi alaikäisten suojelemiseksi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslain (504/2002) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1, 2, 3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä taikka 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetusta rikoksesta taikka jos opiskelija kieltäytyy toimittamasta 32 a §:n 2 momentissa tarkoitettua rikosrekisteriotetta.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan tämän suostumuksella siirtää koulutuksen järjestäjän sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää.

Opinnoista, joihin tätä pykälää sovelletaan, säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

32 a §

Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Opiskelijan tulee pyydettyäessä antaa koulutuksen järjestäjälle 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun terveydentilan arvioinnissa tarvittavat tiedot. Jos on perusteltua aiheuttaa epäillä että opiskelijalla on mainitussa kohdassa tarkoitettu terveydellinen este, voidaan hänet määrätä terveydentilan toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jotka ovat välttämättömiä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Koulutuksen järjestäjä vastaa määräämistään tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista. Kieltäytyminen tarkastuksesta tai tutkimuksesta ei ole este opiskeluoikeuden peruuttamiselle. Tarkastuksiin ja tutkimuksiin liittyvästä menettelystä määrää tarkemmin koulutuksen järjestäjä.

Opiskelijan tulee pyydettyäessä antaa koulutuksen järjestäjälle 32 §:n 2 momentissa tarkoitettua opiskeluoikeuden arviointia varten nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, kun opiskelijalle annetaan opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen lausunto opiskelijan terveydentilasta opiskeluoikeuden arviointia varten.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arvioinnin edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta koulutuksen järjestäjältä, ammattikorkeakoululta tai yliopistolta sekä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolta.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle sen toimialaan kuuluvan asiakas- tai potilasturvallisuuden valvonnan edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 32 §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

32 b §

Opiskeluoikeuden palauttaminen

Henkilö, jolta on peruutettu opiskeluoikeus 32 §:n perusteella, voi hakea kyseiseltä koulutuksen järjestäjältä opiskeluoikeuden palauttamista aikaisintaan vuoden kuluttua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemisestä. Opiskeluoikeus voidaan palauttaa, jos opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneet perusteet ovat poistuneet. Opiskelijan tulee toimittaa koulutuksen järjestäjälle terveydentilaa koskevat lausunnot, jos opiskeluoikeuden peruuttaminen on perustunut 32 § 1 momentin 2 kohdan mukai-

seen terveydentilan arviointiin.

Opiskeluoikeuden palauttamisesta koskevaan menettelyyn sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevia menettelysääntöjä soveltuvien osin.

34 a §

Päihdetestaus

Opiskelija on velvollinen koulutuksen järjestäjän määräyksestä osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön tekemään päihdetestiin, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija on päihteiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai työssäoppimisessa ja jos testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Testaamisen edellytyksenä on, että opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa päihteiden vaikutuksen alaisena tai päihteisistä riippuvaisena toimiminen:

1) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä;

2) vakavasti vaarantaa liikenneturvallisuutta;

3) vakavasti vaarantaa salassapitosääntönsin suojattujen tietojen suojaa tai eheyttä; tai

4) merkittävästi lisää koulutuksen järjestäjän, 16 §:ssä tarkoitetun työpaikan tai 17 §:ssä tarkoitetun työnantajan hallussa olevien huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettujen aineiden tai lääkelain (395/1987) 4 §:ssä tarkoitettujen lääkevalmisteiden taikka mainitun lain 5 §:ssä tarkoitettujen lääkeaineiden laitoman kaupan, hallussapidon, käytön ja leviämisen riskiä.

Koulutuksen järjestäjällä on oltava kirjalliset toimintaohjeet opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja päihdeongelmiin puuttumiseksi. Päihdetestauksesta on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle. Päihdetestaukseen liittyvästä menettelystä määrää tarkemmin koulutuksen järjestäjä.

Koulutuksen järjestäjä vastaa 1 momentissa tarkoitettusta päihdetestauksesta aiheutu-

35 §

Kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Edellä mainitut toimenpiteet ovat kurinpitorangeistuksia.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ajaksi pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden on perusteltua.

35 §

Kurinpito

vista kustannuksista.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen johdtopäätös päihdetestistä kurinpitotoimien arviointia varten.

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen järjestystä taikka kieltäytyy 34 a §:ssä tarkoitettua päihdetestauksesta tai antaa päihteiden väärinkäyttöä osoittavan näytteen, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan hänet erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhden vuodeksi sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Edellä mainitut toimenpiteet ovat kurinpitorangeistuksia.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan pidättää oikeus opiskeluun tutkimuksen ja syytteen käsittelyn ajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi kerrallaan, jos se opiskelijan opintoihin ja epäiltyyn rikokseen tai niihin liittyviin seikkoihin nähden on välttämätöntä.

35 a §

Menettely kurinpitoasiassa ja opiskeluoikeuden menettämistä koskevassa asiassa sekä kurinpitorangeistuksen täytäntöönpano

Ennen opiskelijan määräaikaista erottamista oppilaitoksesta, opiskelijan asuntolasta erottamista ja kirjallisen varoituksen antamista opiskelijalle on kurinpitorangeistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, kuultava opiskelijaa sekä hankittava tarpeellinen selvitys. Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta tai opiskelija-asuntolasta on kuultava myös opiskelijan huoltajaa. Muista 35 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle.

Ennen 32 §:ssä tarkoitetun opiskeluoikeuden menettämistä koskevan päätöksen tekemistä on kuultava opiskelijaa ja hänen huoltajaansa sekä hankittava tarpeellinen selvitys.

Kurinpitorangeistuksista ja opiskeluoikeuden menettämisestä tulee antaa kirjallinen päätös ja 35 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut toimenpiteet tulee kirjata.

Opiskelijan määräaikaista erottamista tai opiskelija-asuntolasta erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei koulutuksen järjestäjä tai hallinto-oikeus toisin pääte.

Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaista erottamisesta tai asuntolasta erottamisesta päätetään.

Menettelystä tässä pykälässä tarkoitetuissa asioissa on lisäksi voimassa, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982) säädetään.

35 a §

Menettely opiskeluoikeuden peruuttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa

*Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta sekä määräaikaista erottamisesta ja opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin. Toimieliemessä tulee olla ainakin oppilaitoksen hallinnon, työelämän, opiskelijahuollon, ope-
tushenkilöstön ja opiskelijoiden edustus. Toimielimestä määrää tarkemmin koulutuksen järjestäjä. Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää rehtori.*

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen asiantuntija- ja muu selvitys sekä varattava opiskelijalle ja hänen huoltajalleen tilaisuus tulla kuulluksi.

Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta, opiskelijan asuntolasta erottamista ja kirjallisen varoituksen antamista opiskelijalle on kurinpitorangeistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta tai opiskelija-asuntolasta on kuultava myös opiskelijan huoltajaa. Muista 35 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle.

Kurinpitorangeistuksista, opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi tulee antaa kirjallinen päätös ja 35 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut toimenpiteet tulee kirjata.

Samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta, määräaikaista erottamisesta, asuntolasta erottamisesta tai opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta.

Menettelystä tässä pykälässä tarkoitetuissa asioissa on lisäksi voimassa, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään.

42 §

Salassapito

Koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet, 40 §:ssä tarkoitetut henkilöt ja opetusharjoittelua suorittavat eivät saa luvattomasti sivullisille ilmaista, mitä he ovat koulutukseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan saaneet tietää opiskelijoiden ja henkilöstön sekä heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut henkilöt sekä opiskelijaterveydenhuollosta ja muusta oppilashuollosta vastaavat henkilöt saavat sen estämättä, mitä 1 momentissa tai salassapitovelvollisuudesta erikseen säädetään, antaa toisilleen sekä koulutuksesta vastaaville viranomaisille opiskelun asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

43 §

Tietojensaantioikeus

Koulutuksen järjestäjällä on tehtäviään hoitaessaan oikeus saada valtion ja kunnan vi-

42 §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

Opiskelijaksi pyrkivän ja opiskelijan terveydentilaa koskevaa 27 b §:n, 32 a §:n, 32 b §:n ja 34 a §:n mukaisia tietoja saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka antavat lausuntoa mainituista asioista.

Opiskelijan rikosrekisteriotetta koskevaa 32 a §:n mukaista tietoa saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

Koulutuksen järjestäjän tulee määritellä ne tehtävät, joihin sisältyy arkaluonteisten tietojen käsittelyä.

Koulutuksen järjestäjän on säilytettävä arkaluonteiset tiedot erillään muista henkilötiedoista. Arkaluonteiset tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

43 §

Tiedonvaihto

Koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet, 40 §:ssä tarkoitetut henkilöt ja opetusharjoittelua suorittavat henkilöt, 16 §:ssä tarkoitetun työpaikan työssäoppimisesta vastaavat henkilöt sekä opiskelijaterveydenhuollosta ja muusta opiskelijahuollosta vastaavat henkilöt saavat salassapitosäännösten estämättä antaa toisilleen sekä koulutuksesta vastaaville ja muille viranomaisille opiskelun asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä tehtäviään hoitaessaan

ranomaiselta koulutuksen suunnittelun ja järjestämisen edellyttämät tilastotiedot ja muut vastaavat tiedot.

Koulutuksen järjestäjän tulee pyynnöstä toimittaa valtion opetushallintoviranomaisille niiden määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot.

44 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista, opiskelijan erottamista opiskelija-asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi, koulutuksesta pidättämistä rikostutkimuksen ajaksi tai 37, 38 ja 39 §:ssä säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla aluehallintovirastolta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 20 §:ssä säädettyä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa;
- 3) 21 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;
- 4) 31 §:ssä säädettyä opiskeluaikaa tai opiskelijan katsomista eronneeksi; *sekä*
- 5) 32 §:ssä säädettyä opiskeluoikeuden menettämistä.

Edellä 2 momentin mukaiseen aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, määräaikaista erottamista, asuntolasta erottamista määräajaksi tai opiskelun jäljellä olevaksi ajaksi, opiskelusta pidättämistä rikostutkiminnan ajaksi taikka 2 tai 3 momentissa tarkoitettua asiaa, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun pää-

oikeus saada valtion ja kunnan viranomaiselta koulutuksen suunnittelun ja järjestämisen edellyttämät tilastotiedot ja muut vastaavat tiedot.

Koulutuksen järjestäjän tulee *salassapitosäännösten estämättä* pyynnöstä toimittaa valtion opetushallintoviranomaisille niiden määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot.

44 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista, *opiskelija-asuntolasta erottamista, opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista, opiskelusta* pidättämistä rikostutkiminnan ajaksi tai 37, 38 ja 39 §:ssä säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätökseen haetaan *oikaisua* aluehallintovirastolta siten kuin *hallintolainkäyttölaissa* säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 20 §:ssä säädettyä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevaa suunnitelmaa;
- 3) 21 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä; *sekä*
- 4) 31 §:ssä säädettyä opiskeluaikaa tai opiskelijan katsomista eronneeksi.

Edellä 2 momentin mukaiseen aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, määräaikaista erottamista, asuntolasta erottamista, *opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista*, opiskelusta pidättämistä rikostutkiminnan ajaksi taikka 3 momentissa tarkoitettua asiaa, *sekä oikaisu 2 momentissa tarkoitettua päätök-*

Voimassa oleva laki

tös on annettu opiskelijalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitetut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

Edellä 25 §:ssä tarkoitettua opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen, nimettyä opiskelijaa koskevaan opintojen suoritusaikaa tai -paikkaa koskevaan päätökseen taikka muuta opintojen yksilöllistä järjestämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valittaa ei myöskään saa 35 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa asiassa. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 2 ja 4 momentissa tarkoitettu asia, ja arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Ehdotus

sestä, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu opiskelijalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitetut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

Opiskelijan määräaikaista erottamista, opiskelija-asuntolasta erottamista, opiskeluoikeuden peruuttamista tai opiskelusta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin päättä.

Edellä 25 §:ssä tarkoitettua opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen, nimettyä opiskelijaa koskevaan opintojen suoritusaikaa tai -paikkaa koskevaan päätökseen taikka muuta opintojen yksilöllistä järjestämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valittaa ei myöskään saa 35 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa asiassa. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu 2 momentissa tarkoitettu asia, ja arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu muu 4 momentissa tarkoitettu asia ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lain 32 §:n 2 momenttia sovelletaan 31 päivänä heinäkuuta 2011 jälkeen opintonsa aloittaneisiin opiskelijoihin.

2.

Laki**ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 11 §:n 10 kohta sekä 16 §:n 4 ja 5 kohta, sellaisena kuin niistä on 11 § 10 kohta laissa 480/2003, ja

lisätään lain 11 §:ään uusi 2 a, 2 b, 6 a—c ja 8 a kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

11 §

Opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskeva viittaussäännös

Tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen sovelletaan lisäksi seuraavia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia säännöksiä:

10) 35 a §:n säännöksiä menettelystä kurinpitoasiassa ja opiskeluoikeuden menettämistä koskevassa asiassa sekä kurinpitovirastokoulutuksen täytäntöönpanosta soveltuvin osin;

Ehdotus

11 §

Opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskeva viittaussäännös

Tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen sovelletaan lisäksi seuraavia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia säännöksiä:

2 a) 27 a §:n säännöksiä opiskelijaksi ottamisen esteistä;

2 b) 27 b §:n säännöksiä opiskelijaksi ottamiseen liittyvästä tiedonsaannista;

6 a) 32 §:n säännöksiä opiskeluoikeuden peruuttamisesta;

6 b) 32 a §:n säännöksiä opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvästä tiedonsaannista;

6 c) 32 b §:n säännöksiä opiskeluoikeuden palauttamisesta;

8 a) 34 a §:n säännöksiä päihdetestauksesta;

10) 35 a §:n säännöksiä menettelystä opiskeluoikeuden peruuttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa;

16 §

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain eräiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen ja tutkintoihin sovelletaan lisäksi seuraavia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain säännöksiä:

4) 42 §:n säännöksiä salassapidosta;

5) 43 §:n säännöksiä tietojensaantioikeudesta;

16 §

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain eräiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen ja tutkintoihin sovelletaan lisäksi seuraavia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain säännöksiä:

4) 42 §:n säännöksiä arkaluonteisten tietojen käsittelystä;

5) 43 §:n säännöksiä tiedonvaihdesta;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**ammattikorkeakoululain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun ammattikorkeakoululain (351/2003) 26 a §, 28 § ja 42 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 26 a § laissa 1505/2007, ja *lisätään* lakiin uusi 20 a, 24 a, 25 a—d, 28 a ja 28 b § sekä 40 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

20 a §

***Opiskelijaksi ottamisen esteet ja opiskelija-
valintaan liittyvä tiedonsaanti***

Jos 25 a §:ssä tarkoitettuihin opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät, opiskelijaksi ei voida ottaa sellaista henkilöä, jonka sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka on esteenä koulutukseen osallistumiselle. Henkilön sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka ei ole esteenä koulutukseen osallistumiselle, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

Kun kysymys on 25 a §:ssä tarkoitetuista opinnoista, opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 32 §:n, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11 §:n 6 a kohdan, tämän lain 25 a §:n tai yliopistolain 43 a §:n mukainen opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös, jos opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyessä antaa ammattikorkeakoululle opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot. Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyessä antaa ammattikorkeakoululle tieto opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, kun on kysymys 25 a §:ssä tarkoitetuista opinnoista.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosääntösten estämättä oikeus saada opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijaksi pyrkivän opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja

sen perusteluista toiselta ammattikorkeakoululta, yliopistolta ja koulutuksen järjestäjältä sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

24 a §

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Ammattikorkeakoulun tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut järjestysmääräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä ammattikorkeakoulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa järjestyssäännössä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa ammattikorkeakoulu yhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa ammattikorkeakoulun omaisuuden käsittelystä sekä oleskelusta ja liikkumisesta ammattikorkeakoulun tiloissa ja sen alueella.

25 a §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Kun opintoihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta taikka potilas-, asiakas- tai liikenneturvallisuutta koskevia vaatimuksia, ammattikorkeakoulu voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos

1) opiskelija on toistuvasti tai vakavasti vaarantanut opinnoissaan tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden;

2) opiskelijalla ilmenee koulutuksen aikana toimintakykyä olennaisesti heikentävä sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaa koskeva seikka, joka opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa vakavasti vaarantaa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden; tai

3) opiskelija on opiskelijaksi hakeutessaan salannut 20 a §:n 2 momentissa tarkoi-

tetun tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi.

Mikäli opinnot tai opintoihin kuuluva harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, ammattikorkeakoulu voi alaikäisten suojelemiseksi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslain (504/2002) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1, 2, 3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä tai 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetuista rikoksista, taikka jos opiskelija kieltäytyy toimimasta 25 b §:n 2 momentissa tarkoitettua rikosrekisteriotetta.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista ammattikorkeakoulun on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan tämän suostumuksella siirtää ammattikorkeakoulun sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää.

Opinnoista, joihin tätä pykälää sovelletaan, säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

25 b §

Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Opiskelijan tulee pyydettyä antaa ammattikorkeakoululle 25 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun terveydentilan arvioinnissa tarvittavat tiedot. Jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelijalla on mainitussa kohdassa tarkoitettu terveydentilainen este, voidaan hänet määrätä terveydentilan toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jotka ovat välttämättömiä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Ammattikorkeakoulu vastaa määräämistään tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista. Kieltäytyminen tarkastuksesta tai tutkimuksesta ei ole este opiskeluoikeuden peruuttamiselle. Tarkastuksiin ja tutkimuksiin liittyvästä menettelystä määrätään tarkemmin ammattikorkeakoulun sisäisissä säännöissä.

Opiskelijan tulee pyydettyä antaa am-

mattikorkeakoululle 25 a §:n 2 momentissa tarkoitettua opiskeluoikeuden arviointia varten nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, kun opiskelijalle annetaan opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen lausunto opiskelijan terveydentilasta opiskeluoikeuden arviointia varten.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arvioinnin edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta ammattikorkeakoululta, yliopistolta ja koulutuksen järjestäjältä sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa toiselle ammattikorkeakoululle opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 25 a §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä, jos opiskelija on hakenut toiseen ammattikorkeakouluun siirto-opiskelijana.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sen toimialaan kuuluvan asiakas- tai potilasturvallisuuden valvonnan edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 25 a §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

25 c §

Opiskeluoikeuden palauttaminen

Henkilö, jolta on peruutettu opiskeluoikeus 25 a §:n perusteella, voi hakea kyseiseltä ammattikorkeakoululta opiskeluoikeuden palauttamista aikaisintaan vuoden kuluttua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan

päätöksen tekemisestä. Opiskelu oikeus voidaan palauttaa, jos opiskelu oikeuden peruuttamisen aiheuttaneet perusteet ovat poistuneet. Opiskelijan tulee toimittaa ammattikorkeakoululle terveydentilaa koskevat lausunnot, jos opiskelu oikeuden peruuttaminen on perustunut 25 a §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiseen terveydentilan arviointiin.

Opiskelu oikeuden palauttamista koskevaan menettelyyn sovelletaan opiskelu oikeuden peruuttamista koskevia menettelysääntöjä soveltuvin osin.

25 d §

Päihdetestaus

Opiskelija on velvollinen ammattikorkeakoulun määräyksestä osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön tekemään päihdetestiin, jos on perusteltua aiheita epäillä, että opiskelija on päihteiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai harjoittelussa ja jos testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Testaamisen edellytyksenä on, että opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa päihteiden vaikutuksen alaisena tai päihteistä riippuvaisena toimiminen:

1) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä;

2) vakavasti vaarantaa liikenneturvallisuutta;

3) vakavasti vaarantaa salassapitosääntönsin suojattujen tietojen suojaa tai eheyttä; tai

4) merkittävästi lisää ammattikorkeakoulun tai sen ylläpitäjän tai harjoittelupaikan hallussa olevien huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettujen aineiden tai lääkelain (395/1987) 4 §:ssä tarkoitettujen lääkevalmisteiden taikka mainitun lain 5 §:ssä tarkoitettujen lääkeaineiden laittoman kaupan, hallussapidon, käytön ja leviämisen riskiä.

Jos opiskelijalle on tarkoitus tehdä tässä pykälässä tarkoitettu päihdetesti, ammattikorkeakoululla on oltava kirjalliset toiminta-

26 a §

Tilauuskoulutus

Ammattikorkeakoulu voi 26 §:n 1 momentin estämättä järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, ulkomaan valtio, kansainvälinen järjestö, taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (tilauuskoulutus).

Tilauuskoulutusta voidaan järjestää muille kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille ja niille, jotka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin. Tilauuskoulutukseen osallistuviin opiskelijoihin sovelletaan tämän lain 20 §:ää, 22 §:n 4 momenttia, 27, 28 sekä 42 §:ää.

Tilauuskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä ammattikorkeakoulun toimiluvassa määrättyyn koulutusalaan ja ammattikorkeakoululle vahvistettuun koulutusohjelmaan. Tilauuskoulutus ei saa heikentää ammattikorkeakoulun antamaa perus- tai jatkokoulutusta. Ammattikorkeakoulun on perittävä tilauuskoulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

26 a §

Tilauuskoulutus

ohjeet opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja päihdeongelmiin puuttumiseksi. Päihdetestaukseen liittyvästä menettelystä määrätään tarkemmin ammattikorkeakoulun sisäisissä säännöissä.

Ammattikorkeakoulu vastaa 1 momentissa tarkoitettusta päihdetestauksesta aiheutuvista kustannuksista.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen johdopäätös päihdetestistä kurinpitotoimien arviointia varten.

Ammattikorkeakoulu voi järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö, suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (tilauuskoulutus).

Tilauuskoulutusta ei voida järjestää Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille eikä niille, jotka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin. Tilauuskoulutukseen osallistuvaan sovelletaan 20 §:ää, 20 a §:ää, 22 §:n 4 momenttia, 25 a–d §:ää, 27, 28, 28 a, 28 b sekä 42 §:ää.

Tilauuskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä ammattikorkeakoulun toimiluvassa määrättyyn koulutusalaan ja ammattikorkeakoululle vahvistettuun koulutusohjelmaan. Tilauuskoulutus ei saa heikentää ammattikorkeakoulun antamaa perus- tai jatkokoulutusta. Ammattikorkeakoulun on perittävä tilauuskoulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

28 §

Opiskelijan kurinpito

Opiskelijaa, joka on ammattikorkeakoulussa syyllistynyt vilppiin tai muutoin rikkonut ammattikorkeakoulun järjestystä, voidaan kurinpidollisesti rangaista rikkomuksen vakavuudesta riippuen varoituksella tai erottamalla hänet määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Ennen asian ratkaisemista opiskelijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa.

Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää rehtori ja opiskelijan erottamisesta määräajaksi ammattikorkeakoulun hallitus.

28 §

Kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo ammattikorkeakoulun järjestystä tai joka kieltäytyy 25 d §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta taikka antaa päihteiden väärinkäyttöä osoittavan näytteen, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan hänet erottaa ammattikorkeakoulusta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka ammattikorkeakoulun järjestämisestä tilaisuudesta. Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai ammattikorkeakoulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ja syytteen käsittelyn ajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi kerrallaan, pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan opintoihin ja epäiltyyn rikokseen tai niihin liittyviin seikkoihin nähden on välttämätöntä.

28 a §

Menettely opiskeluoikeuden peruuttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa

Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta päättää ammattikorkeakoulun hallitus. Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen selvitys ja varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää ammattikorkeakoulun rehtori ja

opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ammattikorkeakoulun hallitus. Ennen asian ratkaisemista on opiskelijalle todisteellisesti toimitettava tiedoksi, mistä teosta tai laiminlyönnistä häntä syytetään sekä varattava hänelle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Rehtori ja opettaja voivat 28 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen ja toimenpiteet tulee kirjata. Hallitus tekee 28 §:n 3 momentin mukaisen päätöksen.

Samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskelijan määräaikaista erottamisesta tai opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta.

28 b §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

Opiskelijaksi pyrkivän ja opiskelijan terveydentilaa koskevaa 20 a §:n ja 25 b–d §:n mukaisia tietoja saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka antavat lausuntoja mainituista asioista.

Opiskelijan rikosrekisteriotetta koskevaa 25 a §:n 2 momentin mukaista tietoa saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

Ammattikorkeakoulun tulee määritellä ne tehtävät, joihin sisältyy arkaluonteisten tietojen käsittelyä.

Ammattikorkeakoulun on säilytettävä arkaluonteiset tiedot erillään muista henkilötiedoista. Arkaluonteiset tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkittämisestä rekisteriin.

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakea (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

40 §

Tietojensaantioikeus

40 §

Tietojensaantioikeus

Ammattikorkeakoulun toimielinten jäsenet, henkilöstö, opetusharjoittelua suorittavat henkilöt ja harjoittelupaikan henkilöstö sekä opiskeluterveydenhuollosta ja muusta opiskelijahuollosta vastaavat henkilöt saavat salassapitosäännösten estämättä antaa toisilleen sekä koulutuksesta vastaaville ja muille viranomaisille opiskelun asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

42 §

Muutoksenhaku

42 §

Muutoksenhaku

Opiskelijan määräaikaista erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei ammattikorkeakoulu tai hallinto-oikeus toisin määrää.

Opiskeluoikeuden peruuttamista, opiskelijan määräaikaista erottamista ja opiskelusta pidättämistä rikostutinnan ajaksi koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lain 25 a §:n 2 momenttia sovelletaan 31 päivänä heinäkuuta 2011 jälkeen opintonsa aloittaneisiin opiskelijoihin.

4.

Laki**yliopistolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä heinäkuuta 2009 annetun yliopistolain (558/2009) 9, 45 ja 85 § ja
lisätään lakiin uusi 37 a, 41 a, 43 a—d, 45 a ja 45 b § sekä 90 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Tilauuskoulutus

Tilauuskoulutus

Yliopisto voi järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö, suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (tilauuskoulutus).

Yliopisto voi järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö, suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö (tilauuskoulutus).

Tilauuskoulutusta ei voida järjestää Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille eikä niille, jotka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin. Tilauuskoulutukseen osallistuvaan sovelletaan 37, 45 ja 82–86 §:ää.

Tilauuskoulutusta ei voida järjestää Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille eikä niille, jotka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin. Tilauuskoulutukseen osallistuvaan sovelletaan 37, 37 a, 43 a—d, 45, 45 a, 45 b ja 82—86 §:ää.

Tilauuskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonantaoikeus. Tilauuskoulutuksen järjestäminen ei saa heikentää yliopiston antamaa perus- tai jatkokoulutusta. Yliopiston on perittävä tilauuskoulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

Tilauuskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonantaoikeus. Tilauuskoulutuksen järjestäminen ei saa heikentää yliopiston antamaa perus- tai jatkokoulutusta. Yliopiston on perittävä tilauuskoulutuksen järjestämisestä vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

37 a §

Opiskelijaksi ottamisen esteet ja opiskelija-valintaan liittyvä tiedonsaanti

Jos 43 a §:ssä tarkoitettuihin opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät, opiskelijaksi ei voida ottaa sellaista

henkilöä, jonka sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka on esteenä koulutukseen osallistumiselle. Henkilön sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaan liittyvä seikka ei ole esteenä koulutukseen osallistumiselle, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

Kun kysymys on 43 a §:ssä tarkoitetuista opinnoista, opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 32 §:n, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11 §:n 6 a kohdan, ammattikorkeakoululain 25 a §:n tai tämän lain 43 a §:n mukainen opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös, jos opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyäessä antaa yliopistolle opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot. Opiskelijaksi pyrkivän tulee pyydettyäessä antaa yliopistolle tieto opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, kun on kysymys 43 a §:ssä tarkoitetuista opinnoista.

Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijaksi pyrkivän opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta yliopistolta, ammattikorkeakoululta ja koulutuksen järjestäjältä sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

41 a §

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Yliopiston tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut järjestysmääräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä yliopistoyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa järjestyssäännössä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa yliopistoyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa yliopiston omai-

suuden käsittelystä sekä oleskelusta ja liikumisesta yliopiston tiloissa ja sen alueella.

43 a §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Kun opintoihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta taikka potilas- tai asiakasturvallisuutta koskevia vaatimuksia, yliopisto voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos

1) opiskelija on toistuvasti tai vakavasti vaarantanut opinnoissaan tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden;

2) opiskelijalla ilmenee koulutuksen aikana toimintakykyä olennaisesti heikentävä sairaus, vamma tai muu vastaava terveydentilaa koskeva seikka, joka opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa vakavasti vaarantaa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden; tai

3) opiskelija on opiskelijaksi hakeutessaan salannut 37 a §:n 2 momentissa tarkoitettun tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi.

Mikäli opinnot tai opintoihin kuuluva harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, yliopisto voi alaikäisten suojelemiseksi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslain (504/2002) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1, 2, 3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä tai 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetuista rikoksista, taikka jos opiskelija kieltäytyy toimittamasta 43 b §:n 2 momentissa tarkoitettua rikosrekisteriotetta.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista yliopiston on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan tämän suostumuksella siirtää yliopiston sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää.

Opinnoista, joihin tätä pykälää sovelletaan, säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Opiskelijan tulee pyydettyessä antaa yliopistolle 43 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun terveydentilan arvioinnissa tarvittavat tiedot. Jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelijalla on mainitussa kohdassa tarkoitettu terveydellinen este, voidaan hänet määrätä terveydentilan toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jotka ovat välttämättömiä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Yliopisto vastaa määräämistään tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista. Kieltäytyminen tarkastuksesta tai tutkimuksesta ei ole este opiskeluoikeuden peruuttamiselle. Tarkastuksiin ja tutkimuksiin liittyvästä menettelystä määrätään tarkemmin yliopiston sisäisissä määräyksissä.

Opiskelijan tulee pyydettyessä antaa yliopistolle 43 a §:n 2 momentissa tarkoitettua opiskeluoikeuden arviointia varten nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, kun opiskelijalle annetaan opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.

Yliopistolla on salassapitosäännösten esitämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen lausunto opiskelijan terveydentilasta opiskeluoikeuden arviointia varten.

Yliopistolla on salassapitosäännösten esitämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arvioinnin edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta yliopistolta, ammattikorkeakoululta ja koulutuksen järjestäjältä sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta.

Yliopistolla on salassapitosäännösten esitämättä velvollisuus antaa toiselle yliopistolle opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 43 a §:ssä tarkoitetusta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä, jos opiskelija on hakenut toiseen yliopistoon siirto-opiskelijana.

Yliopistolla on salassapitosäännösten es-

tämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sen toimialaan kuuluvan asiakas- tai potilasturvallisuuden valvonnan edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 43 a §:ssä tarkoitusta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteista.

43 c §

Opiskeluoikeuden palauttaminen

Henkilö, jolta on peruutettu opiskeluoikeus 43 a §:n perusteella, voi hakea kyseiseltä yliopistolta opiskeluoikeuden palauttamista aikaisintaan vuoden kuluttua opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemisestä. Opiskeluoikeus voidaan palauttaa, jos opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneet perusteet ovat poistuneet. Opiskelijan tulee toimittaa yliopistolle terveydentilaa koskevat lausunnot, jos opiskeluoikeuden peruuttaminen on perustunut 43 a §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiseen terveydentilan arviointiin.

Opiskeluoikeuden palauttamista koskevaan menettelyyn sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevia menettelysäännöksiä soveltuvin osin.

43 d §

Päihdetestaus

Opiskelija on velvollinen yliopiston määräyksestä osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön tekemään päihdetestiin, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija on päihteiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai harjoittelussa ja jos testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi. Testaamisen edellytyksenä on, että opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa päihteiden vaikutuksen alaisena tai päihteistä riippuvaisena toimiminen:

1) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä;

2) vakavasti vaarantaa salassapitosäännöksiin suojattujen tietojen suojaa tai eheyttä; tai

3) merkittävästi lisää yliopiston tai harjoittelupaikan hallussa olevien huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 tai 6 kohdassa tarkoitettujen aineiden tai lääkelain (395/1987) 4 §:ssä tarkoitettujen lääkevalmisteiden taikka mainitun lain 5 §:ssä tarkoitettujen lääkeaineiden laittoman kaupan, hallussapidon, käytön ja leviämisen riskiä.

Jos opiskelijalle on tarkoitus tehdä tässä pykälässä tarkoitettu päihdetesti, yliopistolla on oltava kirjalliset toimintaohjeet opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja päihdeongelmiin puuttumiseksi. Päihdetestaukseen liittyvästä menettelystä määrätään tarkemmin yliopiston sisäisissä määräyksissä.

Yliopisto vastaa 1 momentissa tarkoitettusta päihdetestauksesta aiheutuvista kustannuksista.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Yliopistolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada terveydenhuollon ammattihenkilöltä kirjallinen johtopäätös päihdetestistä kurinpitotoimien arviointia varten.

45 §

Opiskelijan kurinpito

Opiskelijaa, joka on syyllistynyt yliopiston opetus- tai tutkimustoimintaan kohdistuvaan rikkomukseen tai muutoin rikkonut yliopiston järjestystä, voidaan kurinpidollisesti rangaista rikkomuksen vakavuudesta riippuen varoituksella tai erottamalla määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää yliopiston rehtori ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on opiskelijalle todisteellisesti toimitettava tiedoksi, mistä rikkomuksesta häntä syytetään, sekä varattava hänelle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

45 §

Opiskelijan kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo yliopiston järjestystä tai joka kieltäytyy 43 d §:ssä tarkoitettua päihdetestauksesta taikka antaa päihteiden väärinkäyttöä osoittavan näytteen, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan hänet erottaa yliopistosta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Opetusta häiritsevää opiskelijaa voidaan määrätä poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka yliopiston järjestämästä tilaisuudesta. Opiskelijan osallistuminen ope-

tukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai yliopistossa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ja syytteen käsittelyn ajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi kerrallaan, pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan opintoihin ja epäiltyyn rikokseen tai niihin liittyviin seikkoihin nähden on välttämätöntä.

45 a §

Menettely opiskeluoikeuden peruuttamisesta koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa

Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta päättää hallitus. Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen selvitys ja varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää yliopiston rehtori ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on opiskelijalle todisteellisesti toimitettava tiedoksi, mistä teosta tai laiminlyönnistä häntä syytetään sekä varattava hänelle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Rehtori ja opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluva voivat 45 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen ja toimenpiteet tulee kirjata. Hallitus tekee 45 §:n 3 momentin mukaisen päätöksen.

Samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskelijan määräaikaista erottamisesta tai opiskelusta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta.

45 b §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

Opiskelijaksi pyrkivän ja opiskelijan terveydentilaa koskevaa 37 a §:n ja 43 b—d §:n mukaisia tietoja saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka antavat lausuntoja mainituista asioista.

Opiskelijan rikosrekisteriotetta koskevaa 43 a §:n 2 momentin mukaista tietoa saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

Yliopiston tulee määritellä ne tehtävät, joihin sisältyy arkaluonteisten tietojen käsittelyä.

Yliopiston on säilytettävä arkaluonteiset tiedot erillään muista henkilötiedoista. Arkaluonteiset tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

85 §

Erottamispäätöksen täytäntöönpano

Opiskelijan määräaikaista erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei yliopisto tai hallinto-oikeus toisin määrää.

85 §

Opiskeluoikeuden peruuttamista ja kurinpi-toa koskevan päätöksen täytäntöönpano

Opiskeluoikeuden peruuttamista, opiskelijan määräaikaista erottamista ja opiskelusta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

90 a §

Tietojensaantioikeus

Yliopiston toimielinten jäsenet, henkilöstö, opetusharjoittelua suorittavat henkilöt ja

harjoittelupaikan henkilöstö sekä opiskeluterveydenhuollosta ja muusta opiskelijahuollosta vastaavat henkilöt saavat salassapitosäännösten estämättä antaa toisilleen sekä koulutuksesta vastaaville ja muille viranomaisille opiskelun asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lain 43 a §:n 2 momenttia sovelletaan 31 päivänä heinäkuuta 2011 jälkeen opintonsa aloittaneisiin opiskelijoihin.

5.

Laki**rikosrekisterilain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 505/2002,

lisätään lain 6 §:ään uusi 3 momentti, jolloin muutettu 3 momentti ja nykyinen 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tietoa pyydetäessä on ilmoitettava tarkoitus, johon sitä tarvitaan. Ote, jota tarkoitetaan 2 momentissa, toimitetaan vain henkilölle, jota ote koskee.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, opiskelija saa itseään koskevan otteen rikosrekisteristä voidakseen opinnoissa taikka opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa tai harjoittelussa ryhtyä sellaiseen tehtävään, johon olennaisesti kuuluu työskentelyä alaikäisten parissa ja jossa ote on pyydetäessä toimitettava koulutuksen järjestäjälle tai korkeakoululle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998), ammatillisesta aikuis-koulutuksesta annetun lain (631/1998), ammattikorkeakoululain (351/2003) tai yliopistolain (558/2009) mukaan. Otteeseen merkitään tiedot päätöksestä, jolla henkilö on tuomittu rikoslain 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1, 2, 3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä taikka 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetusta rikoksesta. Otteeseen merkitään myös tiedot päätöksestä, jolla henkilö on aikaisemmin voimassa olleen lain nojalla tuomittu vastaavasta rikoksesta. Ote on maksuton.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettua tietoa pyydetäessä on ilmoitettava tarkoitus, johon sitä tarvitaan. Ote, jota tarkoitetaan 2 ja 3 momentissa, toimitetaan vain henkilölle, jota ote koskee.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Valtioneuvoston asetus

ammattillisesta koulutuksesta annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 20

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, muutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen (811/1998) 16 §, sellaisena kuin se on asetuksessa 562/2003, seuraavasti:

16 §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 32 §:ää sovelletaan koulutukseen, joka johtaa johonkin seuraavista tutkin-
tonimikkeistä:

- 1) humanistisella ja kasvatusalalla viittomakielen ohjaaja, lastenohjaaja ja nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja;
- 2) tekniikan ja liikenteen alalla lentokoneasentaja, avioniikka-asentaja, lennonjoh-

taja, autonkuljettaja, linja-autonkuljettaja, yhdistelmäajoneuvonkuljettaja, lentoasema-
huoltaja, maarakennuskoneenkuljettaja, kor-
jaaja, laivasähköasentaja, vahtikonemestari,
vahtiperämies, turvallisuusvalvoja;

3) luonnonvara- ja ympäristöalalla metsä-
koneenkuljettaja;

4) sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla lähi-
hoitaja, hammaslaborantti, farmanomi, lääke-
teknikko, liikuntaneuvoja.

Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Helsingissä päivänä kuuta 20

Opetusministeri

Esittelijä

Valtioneuvoston asetus

ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 20

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, lisätään ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettuun asetukseen (812/1998) uusi 8 § seuraavasti:

8 §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 11 §:n 6 a kohtaa sovelletaan seuraaviin ammatti- tai erikoisammattitutkintoihin valmistavaan koulutukseen:

1) humanistisella ja kasvatusalalla lasten ja nuorten erityisohjaajan ammattitutkinto;

2) tekniikan ja liikenteen alalla ajoneuvonosturinkuljettajan ammattitutkinto, linja-autonkuljettajan ammattitutkinto, puutavaran autokuljetuksen ammattitutkinto, yhdistelmäajoneuvonkuljettajan ammattitutkinto, liikenneopettajan erikoisammattitutkinto, vartiijan ammattitutkinto, turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinto;

3) luonnonvara- ja ympäristöalalla metsäkoneenkuljettajan ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto;

4) sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen ammattitutkinto, perhepäivähoitajan ammattitutkinto, koulunkäyntiavustajan erikoisammattitutkinto, jalkojenhoidon ammattitutkinto, kipsausalan ammattitutkinto, obduktiopreparaattorin ammattitutkinto, kipsimestarin erikoisammattitutkinto, psykiatrisen hoidon erikoisammattitutkinto, kehitysvamma-alan ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto, päihdetyön ammattitutkinto, näkövammaistaitojen ohjaajan erikoisammattitutkinto, puhevammaisten tulkin erikoisammattitutkinto, työvalmennuksen erikoisammattitutkinto, vanhustyön erikoisammattitutkinto, hierojan ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto, liikunnan ammattitutkinto, valmentajan ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto.

Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Helsingissä päivänä kuuta 20

Opetusministeri

Esittelijä

Valtioneuvoston asetus

ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 20

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, *lisätään* ammattikorkeakouluista 15 päivänä toukokuuta 2003 annetun valtioneuvoston asetuksen (352/2003) uusi 18 a § seuraavasti:

18 a §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammattikorkeakoululain (351/2003) 25 a §:ää sovelletaan koulutukseen, joka johtaa johonkin seuraavista tutkintonimikkeistä:

1) humanistisella ja kasvatusalalla viittomakielentulkki (AMK), yhteisöpedagogi (AMK), viittomakielentulkki (ylempi AMK) ja yhteisöpedagogi (ylempi AMK);

2) kulttuurialalla musiikkipedagogi (AMK) ja musiikkipedagogi (ylempi AMK);

3) tekniikan ja liikenteen alalla merikapteeni (AMK) ja merikapteeni (ylempi AMK);

4) sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla apuvälineteknikko (AMK), bioanalyytikko (AMK), ensihoitaja (AMK), fysioterapeutti (AMK), geronomi (AMK), hammasteknikko (AMK), jalkaterapeutti (AMK), kuntoutuksen ohjaaja (AMK), kättilö (AMK), naprapaatti (AMK), optometrismi (AMK), osteopaatti (AMK), röntgenhoitaja (AMK), sairaanhoitaja (AMK), sosionomi (AMK), suuhygienisti (AMK), terveydenhoitaja (AMK), toimintaterapeutti (AMK), liikunnanohjaaja

(AMK), apuvälineteknikko (ylempi AMK), bioanalyytikko (ylempi AMK), ensihoitaja (ylempi AMK), fysioterapeutti (ylempi AMK), geronomi (ylempi AMK), hammasteknikko (ylempi AMK), jalkaterapeutti (ylempi AMK), kuntoutuksen ohjaaja (ylempi AMK), kättilö (ylempi AMK), naprapaatti (ylempi AMK), optometrismi (ylempi AMK), osteopaatti (ylempi AMK), röntgenhoitaja (ylempi AMK), sairaanhoitaja (ylempi AMK), sosionomi (ylempi AMK), suuhygienisti (ylempi AMK), terveydenhoitaja (ylempi AMK), ja toimintaterapeutti (ylempi AMK).

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammattikorkeakouluista annetun lain 25 a §:ää sovelletaan lisäksi ammatillisesta opettajankoulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (357/2003) mukaisiin ammatillisiin opettajankoulutusopintoihin ja liikenneopettajankoulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (358/2003) mukaiseen liikenneopettajankoulutukseen.

Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Helsingissä päivänä kuuta 20

Opetusministeri

Esittelijä

Valtioneuvoston asetus

yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 20

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, lisätään yliopistoista 15 päivänä lokakuuta 2009 annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) uusi 2 a § seuraavasti:

2 a §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa yliopistolain (558/2009) 43 a §:ää sovelletaan koulutukseen, joka johtaa johonkin seuraavista yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) mukaisista tutkinnoista:

- 1) farmaseutin tutkinto ja proviisorin tutkinto;
- 2) hammaslääketieteen kandidaatin ja hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto;
- 3) kasvatustieteen kandidaatin ja kasvatustieteen maisterin tutkinto;

4) lääketieteen kandidaatin ja lääketieteen lisensiaatin tutkinto;

5) psykologian kandidaatin ja psykologian maisterin tutkinto;

6) terveystieteiden kandidaatin ja terveystieteiden maisterin tutkinto.

Opiskeluoikeuden menettämistä koskevaa yliopistolain 43 a §:ää sovelletaan lisäksi yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen 19 §:n mukaisiin opettajan pedagogisiin opintoihin.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä päivänä kuuta 20

Opetusministeri

Esittelijä

1.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen av den 21 augusti 1998 om yrkesutbildning (630/1998) 27 § 2 mom., ändras 32, 35, 35 a och 42—44 §, av dem 32, 35, 35 a och 44 § sådana de lyder i lag 479/2003, samt fogas till lagen nya 27 a, 27 b, 32 a, 32 b och 34 a § som följer:

27 a §

Hinder för antagning som studerande

Som studerande kan inte antas en person med en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som utgör ett hinder för att delta i utbildningen. Sjukdom, handikapp eller motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet utgör inte ett hinder för att delta i utbildningen om detta hinder med rimliga åtgärder kan undanröjas.

I fråga om studier som avses i 32 § kan hinder för antagning som studerande utgöras av beslut om indragning av studierätt med stöd av 32 § i denna lag, 11 § 6 a punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i lagen om yrkeshögskolor eller 43 a § i universitetslagen ifall kraven på säkerhet i studierna förutsätter detta.

27 b §

Information om antagning som studerande

Inträdessökande ska på begäran lämna utbildningsanordnaren sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen som studerande.

Inträdessökande ska på begäran informera utbildningsanordnaren om beslut om indragning av studierätt då det är fråga om studier som avses i 32 §.

Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en annan utbildningsanordnare, yrkeshögskola och

universitet samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den inträdessökande som förutsätts för antagning som studerande.

32 §

Indragning av studierätten

Då studierna eller utövandet av yrket är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient-, kund- eller trafiksäkerhet kan utbildningsanordnaren dra in studierätten om

1) den studerande i sina studier eller under studierelaterad inläring i arbetet upprepade gånger eller allvarligt har orsakat fara för en annan persons hälsa eller säkerhet,

2) hos den studerande under studierna yppar sig en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som betydligt försämrar den studerandes funktionsförmåga och som under studierna och studierelaterad inläring i arbetet kan medföra allvarlig fara för en annan persons hälsa eller säkerhet, eller

3) den studerande vid ansökan om inträde har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 27 b § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

Då studierna eller studierelaterad inläring i arbetet i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga, kan utbildningsan-

ordnaren i syfte att beskydda minderåriga dra in studierätten ifall den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1, 2, 3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (504/2002) eller om den studerande vägrar att lämna ett straffregisterutdrag som avses i 32 a § 2 mom.

Före indragning av studierätten ska utbildningsanordnaren i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med dennas samtycke överflyttas till sådan annan utbildning hos utbildningsanordnaren i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

De studier som omfattas av denna bestämmelse föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

32 a §

Information om indragning av studierätten

Den studerande ska på begäran lämna utbildningsanordnaren de uppgifter som behövs för bedömning av hälsotillståndet enligt 32 § 1 mom. 2 punkten. Om det är befogat att misstänka att en studerande har ett hälsohinder enligt punkten i fråga kan den studerande åläggas kontroller och undersökningar för fastställande av hälsotillståndet och som är nödvändiga för utredning av den studerandes funktionsförmåga. Utbildningsanordnaren svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har ålagt. Vägran att genomgå kontroll eller undersökning utgör inte ett hinder för indragning av studierätten. Förfarandet vid kontrollerna och undersökningarna fastställs av utbildningsanordnaren.

Den studerande ska för bedömning av studierätten i enlighet med 32 § 2 mom. på begäran lämna till utbildningsanordnaren ett straffregisterutdrag i enlighet med 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993) då den studerande under studierna eller studierelaterad inläring i arbetet handhar uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få ett

skriftligt utlåtande om den studerandes hälsotillstånd för bedömning av studierätten.

Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en annan utbildningsanordnare, yrkeshögskola och universitet samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den studerande som förutsätts för bedömning av studierätten.

Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 32 § som förutsätts för tillsyn av kund- eller patientsäkerheten inom dess bransch samt om beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive om grunderna till detta beslut.

32 b §

Återföring av studierätten

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 32 § kan hos utbildningsanordnaren anhålla om återföring av studierätten tidigast ett år efter att beslutet om indragning av studierätten fattades. Studierätten kan återföras om det inte längre föreligger grund för indragningen. Den studerande ska lämna utbildningsanordnaren utlåtanden om sitt hälsotillstånd ifall indragningen av studierätten har baserat sig på bedömning av hälsotillståndet i enlighet med 32 § 1 mom. 2 punkten.

På förfarandet tillämpas i tillämpliga delar samma förfaringsbestämmelser som i fråga om indragning av studierätten.

34 a §

Drogtest

En studerande är skyldig att på undervisningsanordnarens order delta i ett drogtest som görs av en yrkesutbildad person inom hälsovården om det är befogat att misstänka att den studerande är påverkad av rusmedel vid praktiska uppgifter eller studierelaterad

inlärnin g i arbetet och om testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga. För testning förutsätts att den studerande handhar uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där agerande under rusmedelspåverkan eller -beroende:

1) utgör en allvarlig fara för den studerande själv eller någon annans liv eller hälsa,

2) allvarligt äventyrar trafiksäkerheten,

3) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller

4) väsentligt ökar risken för olaga handel med samt innehav, användning och spridning av sådana utbildningsanordnaren, i 16 § avsedd arbetsplats eller 17 § avsedd arbetsgivare tillhöriga ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 eller 6 punkten i narkotikalagen (373/2008) eller läkemedelspreparat enligt 4 § i läkemedelslagen eller läkemedel enligt 5 § i samma lag.

Utbildningsanordnaren ska ha skriftliga instruktioner för förebyggande av användningen av rusmedel och ingripande i missbruksproblem bland de studerande. Den studerandes vårdnadshavare ska underrättas om drogtest. Förfarandet vid drogtesterna fastställs av utbildningsanordnaren.

Utbildningsanordnaren svarar för kostnaderna för drogtestning enligt 1 mom.

Information som har erhållits genom drogtest betraktas som uppgift om hälsotillstånd. Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få en skriftlig sammanfattning av ett drogtest för bedömning av disciplinåtgärder.

35 §

Disciplin

En studerande som stör undervisningen, betar sig våldsamt eller hotfullt, gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot ordningen vid läroanstalten eller vägrar drogtest enligt 34 a § eller lämnar ett prov som påvisar missbruk kan ges en skriftlig varning. Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra

sig olämpligt på ovan avsett sätt efter en skriftlig varning kan den studerande avstängas från läroanstalten för en viss tid, högst ett år, samt uppsägas från elevhemmet för en viss tid eller för den tid som återstår av studierna. Ovan nämnda åtgärder är disciplinära straff.

En studerande som stör undervisningen kan bli tillsagd att lämna klassrummet eller ett annat rum där undervisningen ges för den tid som återstår av lektionen, eller en tillställning som arrangeras av läroanstalten.

En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar vid läroanstalten eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av elevens våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

En studerande som är föremål för undersökning med anledning av brott kan för den tid som undersökning pågår eller åtalet är anhängigt avstängas från studierna, dock för högst ett år i sänder, om detta är nödvändigt med hänsyn till studierna eller det brott som den studerande misstänks ha gjort sig skyldig till eller omständigheter som har samband med dessa.

35 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt disciplinärenden

Beslut om indragning och återföring av studierätten samt om avstängning på viss tid och avhållande från studier under brottsundersökning tas av ett av utbildningsanordnaren tillsatt organ med flera medlemmar. I organet ska ingå representanter för åtminstone läroanstaltens förvaltning, arbetslivet, studerandevården, undervisningspersonalen och de studerande. Närmare beslut om organet fattas av utbildningsanordnaren. Beslut om varning till en studerande tas av rektor.

Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig expertutredning och annan utredning skaffas, och den studerande

och den studerandes vårdnadshavare ska beredas möjlighet att uttala sig.

Innan en studerande avstängs från läroanstalten, uppsägs från elevhemmet eller ges en skriftlig varning, ska den handling eller försummelse som är orsaken till disciplinstraffet specificeras, behövlig utredning skaffas samt den studerande ska beredas möjlighet att uttala sig. Innan en studerande avstängs från läroanstalten eller uppsägs från elevhemmet ska också den studerandes vårdnadshavare höras. Om andra åtgärder enligt 35 § ska den studerandes vårdnadshavare underrättas.

Om disciplinstraff och indragning av studierätten och avhållande från studier under brottsundersökning ska ett skriftligt beslut utfärdas, och åtgärder enligt 35 § 2 och 3 mom. ska registreras.

Beslut om verkställighet innan ett beslut har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten fattas samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning på viss tid, uppsägning från elevhem eller avhållande från studier under brottsundersökning.

I fråga om förfarandet i ärenden som avses i denna paragraf gäller dessutom det som bestäms i förvaltningslagen (434/2003).

42 §

Hantering av känslig information

Uppgifter om en studerandes eller inträdesökandes hälsotillstånd i enlighet med 27 b §, 32 a §, 32 b § och 34 a § får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återföring av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag i enlighet med 32 a § får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Utbildningsanordnaren ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Utbildningsanordnaren ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att be-

vara den för de lagstadgade uppgifterna, dock senast inom fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På hanteringen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) om inte annat stadgas i föreliggande lag.

43 §

Informationsutbyte

Ledamöterna i de organ som svarar för anordnande av utbildning, personer som avses i 40 § och personer som deltar i undervisningspraktik, personer vid en arbetsplats som ansvarar för inläring i arbetet i enlighet med 16 § samt personer som ansvarar för studerandehälsovården och den övriga studerandevården får utan hinder av sekretessbestämmelserna ge nödvändiga uppgifter som behövs för anordnande av utbildningen till varandra samt till myndigheter med ansvar för utbildningen och andra myndigheter.

En utbildningsanordnare har utan hinder av sekretessbestämmelserna vid skötseln av sina uppgifter rätt att av statliga och kommunala myndigheter få sådana statistikuppgifter och övriga motsvarande uppgifter som förutsätts för planering och ordnande av utbildningen.

Utbildningsanordnaren ska utan hinder av sekretessbestämmelserna på begäran ge de statliga undervisningsförvaltningsmyndigheterna de uppgifter som de bestämmer och som krävs för utvärdering, utveckling, statistikföring och uppföljning av utbildningen.

44 §

Ändringsökande

Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning eller återföring av studierätten, avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår eller en förmån eller rättighet enligt 37, 38 och 39 § söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i ett beslut söks genom rättelse hos regionförvaltningsverket så som bestäms i förvaltningslagen om beslutet gäller

- 1) antagning som studerande,
- 2) en i 20 § föreskriven individuell plan för hur undervisningen ska ordnas,
- 3) särskilda undervisningsarrangemang enligt 21 §, samt
- 4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått.

Ändring i ett beslut som avses i 2 mom. och som har fattats av regionförvaltningsverket söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Besvär över beslut som gäller varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning eller återföring av studierätten, avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår eller ett ärende som avses i 3 mom. samt rättelse i ett beslut som avses i 2 mom. ska anföras inom 14 dagar från det att den studerande fick del av beslutet. Ärenden enligt detta moment ska behandlas i brådskande ordning.

Ett beslut om avstängning av en studerande på viss tid, uppsägning från elevhem, indragning av studierätten eller avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår kan verkställas även om det har överkla-

gats, om förvaltningsdomstolen inte beslutar något annat.

Ändring i beslut enligt 25 § om bedömning av en studerande, beslut om tiden och platsen för en namngiven studerandes studier eller beslut om annan individuell uppläggning av studierna får inte sökas genom besvär. Besvär får inte heller anföras i ett ärende som avses i 35 § 2 och 3 mom. I förvaltningsdomstolens avgörande i ett ärende enligt 2 mom. och i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande som gäller bedömning får ändring inte sökas genom besvär.

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut om indragning eller återföring av studierätten söks genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut varigenom har avgjorts något annat ärende enligt 4 mom. får inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lagens 32 § 2 mom. tillämpas på studerande som inlett sina studier efter den 31 juli 2011.

2.

Lag**om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 augusti 1998 om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 11 § 10 punkten samt 16 § 4 och 5 punkten, av dem 11 § 10 punkten sådan den lyder i lag 480/2003, och

fogas till lagen nya 11 § 2 a, 2 b, 6 a—c och 8 a punkt som följer:

11 §

Hänvisningsbestämmelse om studerandes rättigheter och skyldigheter

På utbildning enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser om studerande rättigheter och skyldigheter i lagen om yrkesutbildning:

2 a) bestämmelserna i 27 a § om hinder för antagning som studerande,

2 b) bestämmelserna i 27 b § om informationen i anknytning till antagning som studerande,

6 a) bestämmelserna i 32 § om indragning av studierätten,

6 b) bestämmelserna i 32 a § om informationen i anknytning till indragning av studierätten,

6 c) bestämmelserna i 32 b § om återföring av studierätten,

8 a) bestämmelserna i 34 a § om drogtest,

10) bestämmelserna i 35 a § om förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt disciplinärenden,

16 §

Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om yrkesutbildning

På utbildning och examina enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser i lagen om yrkesutbildning:

4) bestämmelserna i 42 § om hantering av känslig information,

5) bestämmelserna i 43 § om informationsutbyte,

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om yrkeshögskolor**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 maj 2003 om yrkeshögskolor (351/2003) 26 a §, 28 § och 42 § 5 mom., av dem 26 a § sådan den lyder i lag 1505/2007, och fogas till lagen nya 20 a, 24 a, 25 a—d, 28 a och 28 b § samt en ny 40 § 3 mom. som följer:

20 a §

Hinder för antagning som studerande samt tillgång till information om antagningen av studerande

Ifall kraven i 25 a § på säkerhet vid studierna så förutsätter, kan som studerande inte antas en person med en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som utgör ett hinder för att delta i utbildningen. Sjukdom, handikapp eller motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet utgör inte ett hinder för att delta i utbildningen om detta hinder med rimliga åtgärder kan undanröjas.

I fråga om studier som avses i 25 § kan hinder för antagning som studerande utgöras av beslut om indragning av studierätt med stöd av 32 § i lagen om yrkesutbildning, 11 § 6 a punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i denna lag eller 43 a § i universitetslagen ifall kraven på säkerhet vid studierna förutsätter detta.

Inträdessökande ska på begäran lämna yrkeshögskolan sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen som studerande. Inträdessökande ska på begäran informera yrkeshögskolan om beslut om indragning av studierätt då det är fråga om studier som avses i 25 a §.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, universitet och utbildningsanordnare samt av Tillstånds- och tillsynsverket

för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den inträdessökande som förutsätts för antagning som studerande eller bedömning av studierätten.

24 a §

Rätt till trygg studiemiljö

Den studerande har rätt till en trygg studiemiljö.

Yrkeshögskolan ska godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestämmelser som främjar den interna ordningen på yrkeshögskolan, ostörda studier samt tryggheten och trivseln i yrkeshögskolesamfundet.

I den ordningsstadga och andra ordningsbestämmelser som avses i 2 mom. kan utfärdas sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som är nödvändiga för tryggheten och trivseln i yrkeshögskolesamfundet. Dessutom kan regler utfärdas om hur yrkeshögskolans egendom får hanteras samt om hur man får vistas och röra sig i yrkeshögskolans lokaler och på dess område.

25 a §

Indragning av studierätten

Då studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller pa-

tient-, kund- eller trafiksäkerhet kan yrkeshögskolan dra in studierätten om

1) den studerande i sina studier eller under studierelaterad praktik upprepade gånger eller allvarligt har orsakat fara för en annan persons hälsa eller säkerhet,

2) hos den studerande under studierna yppar sig en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som betydligt försämrar den studerandes funktionsförmåga och som under studierna och studierelaterad inläring i arbetet kan medföra allvarlig fara för en annan persons hälsa eller säkerhet, eller

3) den studerande vid ansökan om inträde har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 20 a § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

Då studierna eller studierelaterad praktik i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga, kan yrkeshögskolan i syfte att beskydda minderåriga dra in studierätten ifall den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1, 2, 3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (504/2002) eller om den studerande vägrar att lämna ett straffregisterutdrag som avses i 25 b § 2 mom.

Före indragning av studierätten ska yrkeshögskolan i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med dennas samtycke överflyttas till sådan annan utbildning hos yrkeshögskolan i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

De studier som omfattas av denna bestämmelse föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

25 b §

Information om indragning av studierätten

Den studerande ska på begäran lämna yrkeshögskolan de uppgifter som behövs för bedömning av hälsotillståndet enligt 25 a § 1 mom. 2 punkten. Om det är befogat att miss-

tänka att en studerande har ett hälsohinder enligt punkten i fråga kan den studerande åläggas kontroller och undersökningar för fastställande av hälsotillståndet och som är nödvändiga för utredning av den studerandes funktionsförmåga. Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har ålagt. Vägran att genomgå kontroll eller undersökning utgör inte ett hinder för indragning av studierätten. Förfarandet vid kontrollerna och undersökningarna fastställs närmare i yrkeshögskolans interna instruktioner.

Den studerande ska för bedömning av studierätten i enlighet med 25 a § 2 mom. på begäran lämna till yrkeshögskolan ett straffregisterutdrag i enlighet med 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993) då den studerande under studierna eller studierelaterad praktik handhar uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få ett skriftligt utlåtande om den studerandes hälsotillstånd för bedömning av studierätten.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, universitet och utbildningsmyndighet samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den studerande som förutsätts för bedömning av studierätten.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge en annan yrkeshögskola sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 25 a § som förutsätts för antagning som studerande, om den studerande har sökt till en annan yrkeshögskola som överflyttande studerande.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 25 a § som förutsätts för tillsyn av kund- eller patientsäkerheten inom dess bransch samt om beslut om indragning av

studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive om grunderna till detta beslut.

25 c §

Återföring av studierätten

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 25 a § kan hos yrkeshögskolan anhålla om återföring av studierätten tidigast ett år efter att beslutet om indragning av studierätten fattades. Studierätten kan återföras om det inte längre föreligger grund för indragningen. Den studerande ska lämna yrkeshögskolan utlåtanden om sitt hälsotillstånd ifall indragningen av studierätten har baserat sig på bedömning av hälsotillståndet i enlighet med 25 a § 1 mom. 2 punkten.

På förfarandet tillämpas i tillämpliga delar samma förfaringsbestämmelser som i fråga om indragning av studierätten.

25 d §

Drogtest

En studerande är skyldig att på yrkeshögskolans order delta i ett drogtest som görs av en yrkesutbildad person inom hälsovården om det är befogat att misstänka att den studerande är påverkad av rusmedel vid studierelaterade praktiska uppgifter eller vid praktik och om testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga. För testning förutsätts att den studerande handhar uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där agerande under rusmedelspåverkan eller -beroende:

- 1) utgör en allvarlig fara för den studerande själv eller någon annans liv eller hälsa,
- 2) allvarligt äventyrar trafiksäkerheten,
- 3) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller
- 4) betydligt ökar risken för olaga handel med samt innehav, användning och spridning av sådana yrkeshögskolan eller dess huvudman eller en praktikantplats tillhöriga ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 eller 6 punkten i narkotikalagen (373/2008) eller läkemedelspreparat enligt 4 § i läkemedelslagen

(395/1987) eller läkemedel enligt 5 § i samma lag.

Om avsikten är att drogtesta en studerande enligt denna paragraf, ska yrkeshögskolan ha skriftliga instruktioner för förebyggande av användningen av rusmedel och ingripande i missbruksproblem bland de studerande. Förfarandet vid drogtesterna fastställs i yrkeshögskolans interna instruktioner.

Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för drogtestning enligt 1 mom.

Information som har erhållits genom drogtest betraktas som uppgift om hälsotillstånd. Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få en skriftlig sammanfattning av ett drogtest för bedömning av disciplinåtgärder.

26 a §

Uppdragsutbildning

En yrkeshögskola kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (uppdragsutbildning).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 20 §, 20 a §, 22 § 4 mom., 25 a—d §, 27, 28, 28 a, 28 b samt 42 §.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till det utbildningsområde som finns angivet i tillståndet för yrkeshögskolan och till det utbildningsprogram som fastställts för yrkeshögskolan. Uppdragsutbildningen får inte inverka negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som yrkeshögskolan ger. Yrkeshögskolan ska för ordnandet av uppdragsutbild-

ningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

28 §

Disciplin

En studerande som stör undervisningen, betar sig våldsamt eller hotfullt, gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot ordningen vid yrkeshögskolan eller vägrar drogtest enligt 25 d § eller lämnar ett prov som påvisar missbruk kan ges en skriftlig varning. Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på ovan avsett sätt efter en skriftlig varning kan den studerande avstängas för en viss tid, högst ett år.

En studerande som stör undervisningen kan bli tillsagd att lämna det rum där undervisningen ges eller en tillställning som arrangeras av yrkeshögskolan. En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar vid yrkeshögskolan eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av studerandes våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

En studerande som är föremål för undersökning med anledning av brott kan för den tid som undersökning pågår eller åtalet är anhängigt avstängas från studierna, dock för högst ett år i sänder, om detta är nödvändigt med hänsyn till studierna eller det brott som den studerande misstänks ha gjort sig skyldig till eller omständigheter som har samband med dessa.

28 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt disciplinärenden

Beslut om indragning och återföring av studierätten tas av yrkeshögskolans styrelse. Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig utredning av ärendet skaf-

fas, och den studerande ska beredas möjlighet att uttala sig.

Beslut om varning till en studerande tas av yrkeshögskolans rektor och om avstängning av en studerande på viss tid av yrkeshögskolans styrelse. Innan ett ärende avgörs ska den studerande bevisligen delges vilken handling eller försummelse den studerande anklagas för samt beredas tillfälle att bli hörd i frågan.

Rektor och lärare kan i fall som avses i 28 § 2 mom. handla samfällt eller var för sig och åtgärderna ska registreras. Beslut som avses i 28 § 3 mom. fattas av styrelsen.

Beslut om verkställighet innan ett beslut har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten fattas samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning på viss tid eller avhållande från studier under brottsundersökning.

28 b §

Hantering av känslig information

Uppgifter om en studerandes eller inträdes-sökandes hälsotillstånd i enlighet med 20 a § och 25 b—d § får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återföring av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag i enlighet med 25 a § 2 mom. får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Yrkeshögskolan ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Yrkeshögskolan ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara den för de lagstadgade uppgifterna, dock senast inom fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På hanteringen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) om inte annat stadgas i föreliggande lag.

40 §

Rätt till uppgifter

Ledamöterna i yrkeshögskolans organ, yrkeshögskolans personal, personer som deltar i undervisningspraktik och personalen på praktikplatsen samt personer som ansvarar för studerandehälsovården och den övriga studerandevården får utan hinder av sekretessbestämmelserna ge nödvändiga uppgifter som behövs för anordnande av utbildningen till varandra samt till myndigheter med ansvar för utbildningen och andra myndigheter.

42 §

Ändringsökande

Ett beslut om indragning av studierätten, avstängning av en studerande på viss tid och avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår kan verkställas trots besvär, om förvaltningsdomstolen inte beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lagens 25 a § 2 mom. tillämpas på studerande som inlett sina studier efter den 31 juli 2011.

4.

Lag**om ändring av universitetslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen av den 24 juli 2009 (558/2009) 9, 45 och 85 § och
fogas till lagen nya 37 a, 41 a, 43 a—d, 45 a och 45 b § samt nya 90 a § som följer:

9 §

Uppdragsutbildning

Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdragsutbildning*).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 37, 37 a, 43 a—d, 45, 45 a, 45 b och 82—86 §.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till sådan utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildningen får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet ger. Universitetet ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

37 a §

Hinder för antagning som studerande samt tillgång till information om antagningen av studerande

Ifall kraven i 43 a § på säkerhet vid studierna så förutsätter, kan som studerande inte antas en person med en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som utgör ett hinder för att delta i utbildningen. Sjukdom, handikapp eller motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet utgör inte ett hinder för att delta i utbildningen om detta hinder med rimliga åtgärder kan undanröjas.

I fråga om studier som avses i 43 a § kan hinder för antagning som studerande utgöras av beslut om indragning av studierätt med stöd av 32 § i lagen om yrkesutbildning, 11 § 6 a punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i yrkeshögskolelagen eller 43 a § i denna lag ifall kraven på säkerhet vid studierna förutsätter detta.

Inträdessökande ska på begäran lämna universitetet sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen som studerande. Inträdessökande ska på begäran informera universitetet om beslut om indragning av studierätt då det är fråga om studier som avses i 43 a §.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av ett annat universi-

tet, en yrkeshögskola och utbildningsanordnare samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den inträdessökande som förutsätts för antagning som studerande eller bedömning av studierätten.

41 a §

Rätt till trygg studiemiljö

Den studerande har rätt till en trygg studiemiljö.

Universitetet ska godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestämmelser som främjar den interna ordningen på universitetet, ostörda studier samt tryggheten och trivseln i universitetssamfundet.

I den ordningsstadga och andra ordningsbestämmelser som avses i 2 mom. kan utfärdas sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som är nödvändiga för tryggheten och trivseln i universitetssamfundet. Dessutom kan regler utfärdas om hur universitetets egendom får hanteras samt om hur man får vistas och röra sig i universitetets lokaler och på dess område.

43 a §

Indragning av studierätten

Då studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerhet kan universitetet dra in studierätten om

1) den studerande i sina studier eller under praktik i anknytning till studierna upprepade gånger eller allvarligt har orsakat fara för en annan persons hälsa eller säkerhet,

2) hos den studerande under studierna yppar sig en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som betydligt försämrar den studerandes funktionsförmåga och som under studierna och studierelaterad inläring i arbetet kan medföra allvarlig fara för en annan persons hälsa eller säkerhet, eller

3) den studerande vid ansökan om inträde har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 37 a § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

Då studierna eller studierelaterad praktik i förutsätter i väsentlig utsträckning arbete med minderåriga, kan universitetet i syfte att beskydda minderåriga dra in studierätten ifall den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1, 2, 3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (504/2002) eller om den studerande vägrar att lämna ett straffregisterutdrag som avses i 43 b § 2 mom.

Före indragning av studierätten ska universitetet i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med dennas samtycke överflyttas till sådan annan utbildning inom universitetet i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

De studier som omfattas av denna bestämmelse föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

43 b §

Information om indragning av studierätten

Den studerande ska på begäran lämna universitetet de uppgifter som behövs för bedömning av hälsotillståndet enligt 43 a § 1 mom. 2 punkten. Om det är befogat att misstänka att en studerande har ett hälsohinder enligt punkten i fråga kan den studerande åläggas kontroller och undersökningar för fastställande av hälsotillståndet och som är nödvändiga för utredning av den studerandes funktionsförmåga. Universitetet svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har ålagt. Vägran att genomgå kontroll eller undersökning utgör inte ett hinder för indragning av studierätten. Förfarandet vid kontrollerna och undersökningarna fastställs närmare i universitetets interna instruktioner.

Den studerande ska för bedömning av studierätten i enlighet med 43 a § 2 mom. på begäran lämna till universitetet ett straffre-

gisterutdrag i enlighet med 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993) då den studerande under studierna eller studierelaterad praktik handhar uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få ett skriftligt utlåtande om den studerandes hälsotillstånd för bedömning av studierätten.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av ett annat universitet, en yrkeshögskola och utbildningsanordnare samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den studerande som förutsätts för bedömning av studierätten.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge ett annat universitet sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 43 a § som förutsätts för antagning som studerande, om den studerande har sökt till ett annat universitet som överflyttande studerande.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 43 a § som förutsätts för tillsyn av kund- eller patientsäkerheten inom dess bransch samt om beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive om grunderna till detta beslut.

43 c §

Återföring av studierätten

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 43 a § kan hos universitetet anhålla om återföring av studierätten tidigast ett år efter att beslutet om indragning av studierätten fattades. Studierätten kan återföras om det inte längre föreligger grund för indragningen. Den studerande ska lämna universitetet utlåtanden om sitt hälsotillstånd ifall indragningen av studierätten har baserat sig på

bedömning av hälsotillståndet i enlighet med 43 a § 1 mom. 2 punkten.

På förfarandet tillämpas i tillämpliga delar samma förfaringsbestämmelser som i fråga om indragning av studierätten.

43 d §

Drogtest

En studerande är skyldig att på universitetets order delta i ett drogtest som görs av en yrkesutbildad person inom hälsovården om det är befogat att misstänka att den studerande är påverkad av rusmedel vid studierelaterade praktiska uppgifter eller vid praktik och om testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga. För testning förutsätts att den studerande handhar uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där agerande under rusmedelspåverkan eller -beroende:

1) utgör en allvarlig fara för den studerande själv eller någon annans liv eller hälsa,

2) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller

3) betydligt kan öka risken för olaga handel med samt innehav, användning och spridning av sådana universitetet eller en praktikantplats tillhöriga ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 eller 6 punkten i narkotikalagen (373/2008) eller läkemedelspreparat enligt 4 § i läkemedelslagen (395/1987) eller läkemedel enligt 5 § i samma lag.

Om avsikten är att drogtesta en studerande enligt denna paragraf, ska universitetet ha skriftliga instruktioner för förebyggande av användningen av rusmedel och ingripande i missbruksproblem bland de studerande. Förfarandet vid drogtesterna fastställs i universitetets interna instruktioner.

Universitetet svarar för kostnaderna för drogtestning enligt 1 mom.

Information som har erhållits genom drogtest betraktas som uppgift om hälsotillstånd. Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få en skriftlig

sammanfattning av ett drogtest för bedömning av disciplinåtgärder.

45 §

Disciplin

En studerande som stör undervisningen, betar sig våldsamt eller hotfullt, gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot universitetets ordning eller vägrar drogtest enligt 43 d § eller lämnar ett prov som påvisar missbruk kan ges en skriftlig varning. Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på ovan avsett sätt efter en skriftlig varning kan den studerande avstängas för en viss tid, högst ett år.

En studerande som stör undervisningen kan bli tillsagd att lämna det rum där undervisningen ges eller en tillställning som arrangeras av universitetet. En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar vid universitetet eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av studerandes våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

En studerande som är föremål för undersökning med anledning av brott kan för den tid som undersökning pågår eller åtalet är anhängigt avstängas från studierna, dock för högst ett år i sänder, om detta är nödvändigt med hänsyn till studierna eller det brott som den studerande misstänks ha gjort sig skyldig till eller omständigheter som har samband med dessa.

45 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt disciplinärenden

Beslut om indragning och återföring av studierätten tas av universitetets styrelse. Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig utredning av ärendet skaffas,

och den studerande ska beredas möjlighet att uttala sig.

Beslut om varning till en studerande tas av universitetets rektor och om avstängning av en studerande på viss tid av universitetets styrelse. Innan ett ärende avgörs ska den studerande bevisligen delges vilken handling eller försummelse den studerande anklagas för samt beredas tillfälle att bli hörd i frågan.

Rektor och en person inom undervisnings- och forskningspersonalen kan i fall som avses i 45 § 2 mom. handla samfällt eller var för sig och åtgärderna ska registreras. Beslut som avses i 45 § 3 mom. fattas av styrelsen.

Beslut om verkställighet innan ett beslut har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten fattas samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning på viss tid eller avhållande från studier under brottsundersökning.

45 b §

Hantering av känslig information

Uppgifter om en studerandes eller inträdesökandes hälsotillstånd i enlighet med 37 a § och 43 b—d § får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återföring av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag i enlighet med 43 a § 2 mom. får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Universitetet ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Universitetet ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara den för de lagstadgade uppgifterna, dock senast inom fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På hanteringen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) om inte annat stadgas i föreliggande lag.

85 §

Verkställighet av beslut om indragning av studierätten samt disciplinära åtgärder

Ett beslut om indragning av studierätten, avstängning av en studerande på viss tid och avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår kan verkställas trots besvär, om förvaltningsdomstolen inte beslutar något annat.

90 a §

Rätt till uppgifter

Ledamöterna i universitetets organ, universitetets personal, personer som deltar i un-

dervisningspraktik och personalen på praktikplatsen samt personer som ansvarar för studerandehälsovården och den övriga studerandevården får utan hinder av sekretessbestämmelserna ge nödvändiga uppgifter som behövs för anordnande av utbildningen till varandra samt till myndigheter med ansvar för utbildningen och andra myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lagens 43 a § 2 mom. tillämpas på studerande som inlett sina studier efter den 31 juli 2011.

5.

Lag**om ändring av 6 § i straffregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen av den 20 augusti 1993 (770/1993) 6 § 3 mom., sådan den lyder i lag 505/2002, och
fogas till lagen ett nytt 6 § 3 mom., varigenom det ändrade 3 mom. och nuvarande 4 mom. blir 4 och 5 mom. som följer:

6 §

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en studerande rätt att få ett straffregisterutdrag beträffande sig själv för att i sina studier eller inom studierelaterad inlärning i arbetet eller praktik kunna åta sig en uppgift som i väsentlig grad består i att arbeta med minderåriga och där ett utdrag ska tillställas utbildningsanordnaren eller högskolan med stöd av lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) eller universitetslagen (558/2009). I utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för brott en-

ligt 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1, 2, 3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen. I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för motsvarande brott med stöd av tidigare lag. Utdraget är avgiftsfritt.

När uppgifter enligt 1—3 mom. begärs ska ändamålet uppges. Ett utdrag enligt 2 och 3 mom. ges bara till den som utdraget gäller.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.
 Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

1.

Lag**om ändring av lagen om yrkesutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 21 augusti 1998 om yrkesutbildning (630/1998) 27 § 2 mom.,
ändras 32, 35, 35 a och 42—44 §, av dem 32, 35, 35 a och 44 § sådana de lyder i lag
479/2003, samt
fogas till lagen nya 27 a, 27 b, 32 a, 32 b och 34 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

27 §

*Grunderna för antagning av studerande**Grunderna för antagning av studerande*

 Som studerande kan inte antas en person
 vars sjukdom eller handikapp utgör ett up-
 penbart hinder för att delta i utbildningen.
 Den som ansöker om att bli antagen såsom
 studerande skall ge utbildningsanordnaren de
 uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs
 för beslut om antagning.

 (2 mom. upphävs)

27 a §

Hinder för antagning som studerande

Som studerande kan inte antas en person
 med en sjukdom, ett handikapp eller någon
 annan motsvarande omständighet i anslut-
 ning till hälsotillståndet som utgör ett hinder
 för att delta i utbildningen. Sjukdom, handi-
 kapp eller motsvarande omständighet i an-
 slutning till hälsotillståndet utgör inte ett
 hinder för att delta i utbildningen om detta
 hinder med rimliga åtgärder kan undanröjas.

I fråga om studier som avses i 32 § kan
 hinder för antagning som studerande utgöras
 av beslut om indragning av studierätt med

stöd av 32 § i denna lag, 11 § 6 a punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i lagen om yrkeshögskolor eller 43 a § i universitetslagen ifall kraven på säkerhet i studierna förutsätter detta.

27 b §

Information om antagning som studerande

Inträdessökande ska på begäran lämna utbildningsanordnaren sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen som studerande.

Inträdessökande ska på begäran informera utbildningsanordnaren om beslut om indragning av studierätt då det är fråga om studier som avses i 32 §.

Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en annan utbildningsanordnare, yrkeshögskola och universitet samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den inträdessökande som förutsätts för antagning som studerande.

32 §

Förlust av studierätten

En studerande kan förlora sin studierätt, om studierna eller yrkesutövningen kräver särskilda konstnärliga anlag eller andra särskilda anlag som krävs för yrkesutövningen och om det är uppenbart att den studerande inte har förutsättningar att slutföra studierna på behörigt sätt eller att utöva det yrke som leder till en examen. Genom förordning av statsrådet bestäms särskilt på vilka studier denna paragraf tillämpas.

32 §

Indragning av studierätten

Då studierna eller utövandet av yrket är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient-, kund- eller trafiksäkerhet kan utbildningsanordnaren dra in studierätten om

1) den studerande i sina studier eller under studierelaterad inläring i arbetet upprepade gånger eller allvarligt har orsakat fara för en annan persons hälsa eller säkerhet,

2) hos den studerande under studierna uppstår en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som betydligt försämrar den studerandes funktionsförmåga och som under studierna och studierelaterad inläring i arbetet kan medföra allvarlig fara för en annan persons hälsa eller säkerhet, eller

3) den studerande vid ansökan om inträde har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 27 b § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

Då studierna eller studierelaterad inläring i arbetet i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga, kan utbildningsanordnaren i syfte att beskydda minderåriga dra in studierätten ifall den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1, 2, 3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (504/2002) eller om den studerande vägrar att lämna ett straffregisterutdrag som avses i 32 a § 2 mom.

Före indragning av studierätten ska utbildningsanordnaren i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med dennas samtycke överflyttas till sådan annan utbildning hos utbildningsanordnaren i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

De studier som omfattas av denna bestämmelse föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

32 a §

Information om indragning av studierätten

Den studerande ska på begäran lämna utbildningsanordnaren de uppgifter som behövs för bedömning av hälsotillståndet enligt 32 § 1 mom. 2 punkten. Om det är befogat att misstänka att en studerande har ett hälsohinder enligt punkten i fråga kan den studerande åläggas kontroller och undersökningar för fastställande av hälsotillståndet och som är nödvändiga för utredning av den studerandes funktionsförmåga. Utbildningsanordnaren svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har ålagt. Vägran att genomgå kontroll eller undersökning utgör inte ett hinder för indragning av studierätten. Förfarandet vid kontrollerna och undersökningarna fastställs av utbildningsanordnaren.

Den studerande ska för bedömning av stu-

dierätten i enlighet med 32 § 2 mom. på begäran lämna till utbildningsanordnaren ett straffregisterutdrag i enlighet med 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993) då den studerande under studierna eller studierelaterad inläring i arbetet handhar uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få ett skriftligt utlåtande om den studerandes hälsotillstånd för bedömning av studierätten.

Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en annan utbildningsanordnare, yrkeshögskola och universitet samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den studerande som förutsätts för bedömning av studierätten.

Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 32 § som förutsätts för tillsyn av kund- eller patientsäkerheten inom dess bransch samt om beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive om grunderna till detta beslut.

32 b §

Återföring av studierätten

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 32 § kan hos utbildningsanordnaren anhålla om återföring av studierätten tidigast ett år efter att beslutet om indragning av studierätten fattades. Studierätten kan återföras om det inte längre föreligger grund för indragningen. Den studerande ska lämna utbildningsanordnaren utlåtanden om sitt hälsotillstånd ifall indragningen av studierätten har baserat sig på bedömning av hälsotillståndet i enlighet med 32 § 1 mom. 2 punkten.

På förfarandet tillämpas i tillämpliga delar

samma förfaringsbestämmelser som i fråga om indragning av studierätten.

34 a §

Drogtest

En studerande är skyldig att på undervisningsanordnarens order delta i ett drogtest som görs av en yrkesutbildad person inom hälsovården om det är befogat att misstänka att den studerande är påverkad av rusmedel vid praktiska uppgifter eller studierelaterad inläring i arbetet och om testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga. För testning förutsätts att den studerande handhar uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där agerande under rusmedelspåverkan eller -beroende:

1) utgör en allvarlig fara för den studerande själv eller någon annans liv eller hälsa,

2) allvarligt äventyrar trafiksäkerheten,

3) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller

4) väsentligt ökar risken för olaga handel med samt innehav, användning och spridning av sådana utbildningsanordnaren, i 16 § avsedd arbetsplats eller 17 § avsedd arbetsgivare tillhöriga ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 eller 6 punkten i narkotikalagen (373/2008) eller läkemedelspreparat enligt 4 § i läkemedelslagen eller läkemedel enligt 5 § i samma lag.

Utbildningsanordnaren ska ha skriftliga instruktioner för förebyggande av användningen av rusmedel och ingripande i missbruksproblem bland de studerande. Den studerandes vårdnadshavare ska underrättas om drogtest. Förfarandet vid drogtesterna fastställs av utbildningsanordnaren.

Utbildningsanordnaren svarar för kostnaderna för drogtestning enligt 1 mom.

Information som har erhållits genom drogtest betraktas som uppgift om hälsotillstånd. Utbildningsanordnaren har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få en

Gällande lydelse

35 §

Disciplin

En studerande som stör undervisningen eller i övrigt bryter mot ordningen eller gör sig skyldig till fusk kan ges en skriftlig varning. Om förseelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på ovan avsett sätt efter en skriftlig varning kan den studerande avstängas från läroanstalten för en viss tid, högst ett år, samt uppsägas från elevhemmet för en viss tid eller för den tid som återstår av studierna. Ovan nämnda åtgärder är disciplinära straff.

En studerande som stör undervisningen kan bli tillsagd att lämna klassrummet eller ett annat rum där undervisningen ges för den tid som återstår av lektionen, eller en tillställning som arrangeras av läroanstalten.

En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar i läroanstalten eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av elevens våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

En studerande som är föremål för rannsakan med anledning av brott kan för den tid som rannsakan pågår avstängas från studierna, om detta är motiverat med hänsyn till det brott som den studerande misstänks ha gjort sig skyldig till eller omständigheter som har samband med detta.

Föreslagen lydelse

skriftlig sammanfattning av ett drogtest för bedömning av disciplinåtgärder.

35 §

Disciplin

En studerande som stör undervisningen, *beter sig våldsamt eller hotfullt, gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot ordningen vid läroanstalten eller vägrar drogtest enligt 34 a § eller lämnar ett prov som påvisar missbruk* kan ges en skriftlig varning. Om *handlingen eller försummelsen* är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på ovan avsett sätt efter en skriftlig varning kan den studerande avstängas från läroanstalten för en viss tid, högst ett år, samt uppsägas från elevhemmet för en viss tid eller för den tid som återstår av studierna. Ovan nämnda åtgärder är disciplinära straff.

En studerande som stör undervisningen kan bli tillsagd att lämna klassrummet eller ett annat rum där undervisningen ges för den tid som återstår av lektionen, eller en tillställning som arrangeras av läroanstalten.

En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar vid läroanstalten eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av elevens våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

En studerande som är föremål för undersökning med anledning av brott kan för den tid som undersökning pågår *eller åtalet är anhängigt* avstängas från studierna, *dock för högst ett år i sänder*, om detta är *nödvändigt* med hänsyn till *studierna* eller det brott som den studerande misstänks ha gjort sig skyldig till eller omständigheter som har samband med *dessa*.

35 a §

Förfarandet i disciplinärenden och i ärenden som gäller förlust av studierätten samt verkställighet av disciplinära straff

Innan en studerande avstängs från läroanstalten för en viss tid, uppsägs från elevhemmet eller får en skriftlig varning skall den handling eller försummelse som är orsaken till disciplinstraffet preciseras, den studerande höras samt behövlig utredning skaffas. Innan en studerande avstängs från läroanstalten eller uppsägs från elevhemmet skall också hans eller hennes vårdnadshavare höras. Om andra åtgärder enligt 35 § 2 mom. skall den studerandes vårdnadshavare underrättas.

Innan ett beslut om förlust av studierätten enligt 32 § fattas skall den studerande och hans eller hennes vårdnadshavare höras samt behövlig utredning skaffas.

Om disciplinstraff och förlust av studierätten skall ett skriftligt beslut utfärdas och åtgärder enligt 35 § 2 mom. skall registreras.

Ett beslut om avstängning av en studerande för en viss tid eller om uppsägning från elevhemmet kan verkställas även om det överklagats, om utbildningsanordnaren eller förvaltningsdomstolen inte beslutar något annat.

I fråga om förfarandet i ärenden som avses i denna paragraf gäller dessutom det som bestäms i lagen om förvaltningsförfarande (598/1982).

35 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt disciplinärenden

Beslut om indragning och återföring av studierätten samt om avstängning på viss tid och avhållande från studier under brottsundersökning tas av ett av utbildningsanordnaren tillsatt organ med flera medlemmar. I organet ska ingå representanter för åtminstone läroanstaltens förvaltning, arbetslivet, studerandevården, undervisningspersonalen och de studerande. Närmare beslut om organet fattas av utbildningsanordnaren. Beslut om varning till en studerande tas av rektor.

Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig expertutredning och annan utredning skaffas, och den studerande och den studerandes vårdnadshavare ska beredas möjlighet att uttala sig.

Innan en studerande avstängs från läroanstalten, uppsägs från elevhemmet eller ges en skriftlig varning, ska den handling eller försummelse som är orsaken till disciplinstraffet specificeras, behövlig utredning skaffas samt den studerande ska beredas möjlighet att uttala sig. Innan en studerande avstängs från läroanstalten eller uppsägs från elevhemmet ska också den studerandes vårdnadshavare höras. Om andra åtgärder enligt 35 § ska den studerandes vårdnadshavare underrättas.

Om disciplinstraff och indragning av studierätten och avhållande från studier under brottsundersökning ska ett skriftligt beslut utfärdas, och åtgärder enligt 35 § 2 och 3 mom. ska registreras.

Beslut om verkställighet innan ett beslut har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten fattas samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning på viss tid, uppsägning från elevhem eller avhållande från studier under brottsundersökning.

I fråga om förfarandet i ärenden som avses i denna paragraf gäller dessutom det som bestäms i förvaltningslagen (434/2003).

Gällande lydelse

42 §

Tystnadsplikt

Ledamöterna i de organ som svarar för anordnandet av utbildning, personer som avses i 40 § och personer som deltar i undervisningspraktik får inte olovligen för utomstående röja vad de vid skötseln av uppgifter som gäller utbildningen har fått veta om de studerandes, personalens eller familjemedlemmars personliga förhållanden och ekonomiska ställning.

Utan hinder av 1 mom. eller vad som särskilt bestäms om tystnadsplikt får de personer som avses i 1 mom. samt de personer som svarar för skolhälsovården och den övriga elevvården ge varandra samt myndigheter som svarar för utbildningen sådana uppgifter som är nödvändiga för att studierna skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt.

43 §

Rätt att få uppgifter

En utbildningsanordnare har vid skötseln av sina uppgifter rätt att av statliga och kommunala myndigheter få sådana statistikuppgifter och övriga motsvarande uppgifter som förut-

Föreslagen lydelse

42 §

Hantering av känslig information

Uppgifter om en studerandes eller inträdessökandes hälsotillstånd i enlighet med 27 b §, 32 a §, 32 b § och 34 a § får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återföring av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag i enlighet med 32 a § får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Utbildningsanordnaren ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Utbildningsanordnaren ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara den för de lagstadgade uppgifterna, dock senast inom fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På hanteringen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) om inte annat stadgas i föreliggande lag.

43 §

Informationsutbyte

Ledamöterna i de organ som svarar för anordnande av utbildning, personer som avses i 40 § och personer som deltar i undervisningspraktik, personer vid en arbetsplats som ansvarar för inläring i arbetet i enlighet med 16 § samt personer som ansvarar för studerandehälsovården och den övriga studerandevården får utan hinder av sekretessbestämmelserna ge nödvändiga uppgifter som behövs för anordnande av utbildningen till varandra samt till myndigheter med ansvar för utbildningen och andra myndigheter.

En utbildningsanordnare har utan hinder av sekretessbestämmelserna vid skötseln av sina uppgifter rätt att av statliga och kommunala myndigheter få sådana statistikuppgifter och

sätts för planering och ordnande av utbildningen.

Utbildningsanordnaren skall på begäran ge de statliga undervisningsförvaltningsmyndigheterna de uppgifter som de bestämmer och som krävs för utvärdering, utveckling, statistikföring och uppföljning av utbildningen.

44 §

Ändringssökande

Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning av en studerande från elevhemmet för viss tid eller för den tid som återstår av studierna, avhållande från studier för den tid som brottsrannsakningen pågår eller en förmån eller rättighet enligt 37, 38 och 39 § söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Utan hinder av 1 mom. söks ändring i ett beslut genom besvär hos regionförvaltningsverket så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om beslutet gäller

- 1) antagning av studerande,
- 2) en i 20 § föreskriven individuell plan för hur undervisningen ska ordnas,
- 3) särskilda undervisningsarrangemang enligt 21 §,
- 4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått, samt
- 5) förlust av studierätten enligt 32 §.

Ändring i ett beslut som avses i 2 mom. och som har fattats av regionförvaltningsverket söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Besvär över ett beslut som gäller varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhemmet *för viss tid eller för den tid som återstår av studierna*, avhållande från studier för den tid som brottsrannsakningen pågår eller ett ärende som avses i 2 eller 3 mom. skall anföras inom 14 dagar från att den studerande fick del av beslutet. Ären-

övriga motsvarande uppgifter som förutsätts för planering och ordnande av utbildningen.

Utbildningsanordnaren *ska utan hinder av sekretessbestämmelserna* på begäran ge de statliga undervisningsförvaltningsmyndigheterna de uppgifter som de bestämmer och som krävs för utvärdering, utveckling, statistikföring och uppföljning av utbildningen.

44 §

Ändringssökande

Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, *uppsägning från elevhem, indragning eller återföring av studierätten*, avhållande från studier för den tid som *brottsundersökning* pågår eller en förmån eller rättighet enligt 37, 38 och 39 § söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i ett beslut söks genom *rättelse* hos regionförvaltningsverket så som bestäms i *förvaltningslagen* om beslutet gäller

- 1) antagning som studerande,
- 2) en i 20 § föreskriven individuell plan för hur undervisningen ska ordnas,
- 3) särskilda undervisningsarrangemang enligt 21 §, samt
- 4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått.

Ändring i ett beslut som avses i 2 mom. och som har fattats av regionförvaltningsverket söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Besvär över beslut som gäller varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhem, *indragning eller återföring av studierätten*, avhållande från studier för den tid som *brottsundersökning* pågår eller ett ärende som avses i 3 mom. *samt rättelse i ett beslut som avses i 2 mom.* ska anföras inom 14 dagar från det att den studerande

Gällande lydelse

den enligt detta moment skall behandlas i brådskande ordning.

Ändring i beslut enligt 25 § om bedömning av en studerande, beslut om tiden och platsen för en namngiven studerandes studier eller beslut om annan individuell uppläggning av studierna får inte sökas genom besvär. Besvär får heller inte anföras i ett ärende som avses i 35 § 2 och 3 mom. I förvaltningsdomstolens avgörande i ett ärende enligt 2 och 4 mom. och i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande som gäller bedömning får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

fick del av beslutet. Ärenden enligt detta moment ska behandlas i brådskande ordning.

Ett beslut om avstängning av en studerande på viss tid, uppsägning från elevhem, indragning av studierätten eller avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår kan verkställas även om det har överklagats, om förvaltningsdomstolen inte beslutar något annat.

Ändring i beslut enligt 25 § om bedömning av en studerande, beslut om tiden och platsen för en namngiven studerandes studier eller beslut om annan individuell uppläggning av studierna får inte sökas genom besvär. Besvär får inte heller anföras i ett ärende som avses i 35 § 2 och 3 mom. I förvaltningsdomstolens avgörande i ett ärende enligt 2 mom. och i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande som gäller bedömning får ändring inte sökas genom besvär.

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut om indragning eller återföring av studierätten söks genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut varigenom har avgjorts något annat ärende enligt 4 mom. får inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lagens 32 § 2 mom. tillämpas på studerande som inlett sina studier efter den 31 juli 2011.

2.

Lag**om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 augusti 1998 om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 11 § 10 punkten samt 16 § 4 och 5 punkten, av dem 11 § 10 punkten sådan den lyder i lag 480/2003, och

fogas till lagen nya 11 § 2 a, 2 b, 6 a—c och 8 a punkt som följer:

Gällande lydelse

11 §

Hänvisningsbestämmelse om studerandes rättigheter och skyldigheter

På utbildning enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser om studerandes rättigheter och skyldigheter i lagen om yrkesutbildning:

10) bestämmelserna i 35 a § om förfarandet i disciplinärenden och i ärenden som gäller förlust av studierätten samt verkställighet av disciplinära straff, i tillämpliga delar,

Föreslagen lydelse

11 §

Hänvisningsbestämmelse om studerandes rättigheter och skyldigheter

På utbildning enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser om studerande rättigheter och skyldigheter i lagen om yrkesutbildning:

2 a) bestämmelserna i 27 a § om hinder för antagning som studerande,

2 b) bestämmelserna i 27 b § om informationen i anknytning till antagning som studerande,

6 a) bestämmelserna i 32 § om indragning av studierätten,

6 b) bestämmelserna i 32 a § om informationen i anknytning till indragning av studierätten,

6 c) bestämmelserna i 32 b § om återföring av studierätten,

8 a) bestämmelserna i 34 a § om drogtest,

10) bestämmelserna i 35 a § om förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt disciplinärenden,

Gällande lydelse

16 §

Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om yrkesutbildning

På utbildning och examina enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser i lagen om yrkesutbildning:

4) bestämmelserna i 42 § om tystnadsplikt,

5) bestämmelserna i 43 § om rätt att få uppgifter,

Föreslagen lydelse

16 §

Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om yrkesutbildning

På utbildning och examina enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser i lagen om yrkesutbildning:

4) bestämmelserna i 42 § om *hantering av känslig information*,

5) bestämmelserna i 43 § om *informationsutbyte*,

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om yrkeshögskolor**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 maj 2003 om yrkeshögskolor (351/2003) 26 a §, 28 § och 42 § 5 mom., av dem 26 a § sådan den lyder i lag 1505/2007, och fogas till lagen nya 20 a, 24 a, 25 a—d, 28 a och 28 b § samt en ny 40 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

20 a §

Hinder för antagning som studerande samt tillgång till information om antagningen av studerande

Ifall kraven i 25 a § på säkerhet vid studierna så förutsätter, kan som studerande inte antas en person med en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som utgör ett hinder för att delta i utbildningen. Sjukdom, handikapp eller motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet utgör inte ett hinder för att delta i utbildningen om detta hinder med rimliga åtgärder kan undanröjas.

I fråga om studier som avses i 25 § kan hinder för antagning som studerande utgöras av beslut om indragning av studierätt med stöd av 32 § i lagen om yrkesutbildning, 11 § 6 a punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i denna lag eller 43 a § i universitetslagen ifall kraven på säkerhet vid studierna förutsätter detta.

Inträdessökande ska på begäran lämna yrkeshögskolan sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen som studerande. Inträdessökande ska på begäran informera yrkeshögskolan om beslut om indragning av studierätt då det är fråga om studier som avses i 25 a §.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, universitet och utbildningsanordnare samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nöd-

vändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den inträdessökande som förutsätts för antagning som studerande eller bedömning av studierätten.

24 a §

Rätt till trygg studiemiljö

Den studerande har rätt till en trygg studiemiljö.

Yrkehögskolan ska godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestämmelser som främjar den interna ordningen på yrkehögskolan, ostörda studier samt tryggheten och trivseln i yrkehögskolesamfundet.

I den ordningsstadga och andra ordningsbestämmelser som avses i 2 mom. kan utfärdas sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som är nödvändiga för tryggheten och trivseln i yrkehögskolesamfundet. Dessutom kan regler utfärdas om hur yrkehögskolans egendom får hanteras samt om hur man får vistas och röra sig i yrkehögskolans lokaler och på dess område.

25 a §

Indragning av studierätten

Då studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient-, kund- eller trafiksäkerhet kan yrkehögskolan dra in studierätten om

1) den studerande i sina studier eller under studierelaterad praktik upprepade gånger eller allvarligt har orsakat fara för en annan persons hälsa eller säkerhet,

2) hos den studerande under studierna yppar sig en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som betydligt försämrar den studerandes funktionsförmåga och som under studierna och studierelaterad inläring i arbetet kan medföra allvarlig fara för en annan persons hälsa eller säkerhet, eller

3) den studerande vid ansökan om inträde

har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 20 a § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

Då studierna eller studierelaterad praktik i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga, kan yrkeshögskolan i syfte att beskydda minderåriga dra in studierätten ifall den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1, 2, 3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (504/2002) eller om den studerande vägrar att lämna ett straffregisterutdrag som avses i 25 b § 2 mom.

Före indragning av studierätten ska yrkeshögskolan i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med dennas samtycke överflyttas till sådan annan utbildning hos yrkeshögskolan i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

De studier som omfattas av denna bestämmelse föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

25 b §

Information om indragning av studierätten

Den studerande ska på begäran lämna yrkeshögskolan de uppgifter som behövs för bedömning av hälsotillståndet enligt 25 a § 1 mom. 2 punkten. Om det är befogat att misstänka att en studerande har ett hälsohinder enligt punkten i fråga kan den studerande åläggas kontroller och undersökningar för fastställande av hälsotillståndet och som är nödvändiga för utredning av den studerandes funktionsförmåga. Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har ålagt. Vägran att genomgå kontroll eller undersökning utgör inte ett hinder för indragning av studierätten. Förfarandet vid kontrollerna och undersökningarna fastställs närmare i yrkeshögskolans interna instruktioner.

Den studerande ska för bedömning av studierätten i enlighet med 25 a § 2 mom. på begäran lämna till yrkeshögskolan ett straff-

registerutdrag i enlighet med 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993) då den studerande under studierna eller studierelaterad praktik handhar uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få ett skriftligt utlåtande om den studerandes hälsotillstånd för bedömning av studierätten.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, universitet och utbildningsanordnare samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den studerande som förutsätts för bedömning av studierätten.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge en annan yrkeshögskola sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 25 a § som förutsätts för antagning som studerande, om den studerande har sökt till en annan yrkeshögskola som överflyttande studerande.

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 25 a § som förutsätts för tillsyn av kund- eller patientsäkerheten inom dess bransch samt om beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive om grunderna till detta beslut.

25 c §

Återföring av studierätten

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 25 a § kan hos yrkeshögskolan anhålla om återföring av studierätten tidigast ett år efter att beslutet om indragning av studierätten fattades. Studierätten kan återföras om det inte längre föreligger grund för indragningen. Den studerande ska lämna yrkeshögskolan utlåtanden om sitt hälsotill-

stånd ifall indragningen av studierätten har baserat sig på bedömning av hälsotillståndet i enlighet med 25 a § 1 mom. 2 punkten.

På förfarandet tillämpas i tillämpliga delar samma förfaringsbestämmelser som i fråga om indragning av studierätten.

25 d §

Drogtest

En studerande är skyldig att på yrkeshögskolans order delta i ett drogtest som görs av en yrkesutbildad person inom hälsovården om det är befogat att misstänka att den studerande är påverkad av rusmedel vid studierelaterade praktiska uppgifter eller vid praktik och om testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga. För testning förutsätts att den studerande handhar uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där agerande under rusmedelspåverkan eller -beroende:

- 1) utgör en allvarlig fara för den studerande själv eller någon annans liv eller hälsa,
- 2) allvarligt äventyrar trafiksäkerheten,
- 3) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller
- 4) betydligt ökar risken för olaga handel med samt innehav, användning och spridning av sådana yrkeshögskolan eller dess huvudman eller en praktikantplats tillhöriga ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 eller 6 punkten i narkotikalagen (373/2008) eller läkemedelspreparat enligt 4 § i läkemedelslagen (395/1987) eller läkemedel enligt 5 § i samma lag.

Om avsikten är att drogtesta en studerande enligt denna paragraf, ska yrkeshögskolan ha skriftliga instruktioner för förebyggande av användningen av rusmedel och ingripande i missbruksproblem bland de studerande. Förfarandet vid drogtesterna fastställs i yrkeshögskolans interna instruktioner.

Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för drogtestning enligt 1 mom.

Information som har erhållits genom drogtest betraktas som uppgift om hälsotillstånd.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Yrkeshögskolan har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få en skriftlig sammanfattning av ett drogtest för bedömning av disciplinåtgärder.

26 a §

26 a §

*Uppdragsutbildning**Uppdragsutbildning*

En yrkeshögskola kan *utan hinder av 26 § 1 mom.* ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en *utländsk* stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (uppdragsutbildning).

En yrkeshögskola kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en *annan* stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (uppdragsutbildning).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart jämställs med medborgare i Europeiska unionen. På studerande som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 20 §, 22 § 4 mom., 27, 28 och 42 § i *dena lag*.

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer *som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem* som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 20 §, 20 a §, 22 § 4 mom., 25 a—d §, 27, 28, 28 a, 28 b samt 42 §.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till det utbildningsområde som finns angivet i tillståndet för yrkeshögskolan och till det utbildningsprogram som fastställts för yrkeshögskolan. Uppdragsutbildningen får inte inverka negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som yrkeshögskolan ger. Yrkeshögskolan ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till det utbildningsområde som finns angivet i tillståndet för yrkeshögskolan och till det utbildningsprogram som fastställts för yrkeshögskolan. Uppdragsutbildningen får inte inverka negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som yrkeshögskolan ger. Yrkeshögskolan ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

28 §

28 §

*Disciplinärt förfarande***Disciplin**

En studerande som vid en yrkeshögskola har gjort sig skyldig till fusk eller annars stört ordningen vid yrkeshögskolan kan disciplinärt bestraffas, beroende på hur allvarlig

En studerande som *stör undervisningen, betar sig våldsamt eller hotfullt, gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot ordningen* vid yrkeshögskolan *eller vägrar drogtest*

förseelsen är, med varning eller med avstängning för viss tid, högst ett år. Den studerande skall ges tillfälle att bli hörd innan ärendet avgörs.

Beslut om att tilldela en studerande varning fattas av rektorn och beslut om avstängning för viss tid av yrkeshögskolans styrelse.

enligt 25 d § eller lämnar ett prov som påvisar missbruk kan ges en skriftlig varning. Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på ovan avsett sätt efter en skriftlig varning kan den studerande avstängas för en viss tid, högst ett år.

En studerande som stör undervisningen kan bli tillsagd att lämna det rum där undervisningen ges eller en tillställning som arrangeras av yrkeshögskolan. En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar vid yrkeshögskolan eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av studerandes våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

En studerande som är föremål för undersökning med anledning av brott kan för den tid som undersökning pågår eller åtalet är anhängigt avstängas från studierna, dock för högst ett år i sänder, om detta är nödvändigt med hänsyn till studierna eller det brott som den studerande misstänks ha gjort sig skyldig till eller omständigheter som har samband med dessa.

28 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt disciplinärenden

Beslut om indragning och återföring av studierätten tas av yrkeshögskolans styrelse. Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig utredning av ärendet skaffas, och den studerande ska beredas möjlighet att uttala sig.

Beslut om varning till en studerande tas av yrkeshögskolans rektor och om avstängning av en studerande på viss tid av yrkeshögskolans styrelse. Innan ett ärende avgörs ska den studerande bevisligen delges vilken handling eller försummelse den studerande anklagas för samt beredas tillfälle att bli hörd i frågan.

Rektor och lärare kan i fall som avses i 28 § 2 mom. handla samfällt eller var för sig och åtgärderna ska registreras. Beslut som avses i 28 § 3 mom. fattas av styrelsen.

Beslut om verkställighet innan ett beslut har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten fattas samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning på viss tid eller avhållande från studier under brottsundersökning.

28 b §

Hantering av känslig information

Uppgifter om en studerandes eller inträdessökandes hälsotillstånd i enlighet med 20 a § och 25 b—d § får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återföring av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag i enlighet med 25 a § 2 mom. får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Yrkeshögskolan ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Yrkeshögskolan ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara den för de lagstadgade uppgifterna, dock senast inom fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På hanteringen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) om inte annat stadgas i föreliggande lag.

40 §

Rätt att få uppgifter

40 §

Rätt till uppgifter

Ledamöterna i yrkeshögskolans organ, yrkeshögskolans personal, personer som deltar i undervisningspraktik och personalen på

42 §

Ändringssökande

Ett beslut om att avstänga en studerande för viss tid kan verkställas trots besvär, om inte yrkeshögskolan eller förvaltningsdomstolen beslutar något annat.

praktikplatsen samt personer som ansvarar för studerandehälsovården och den övriga studerandevården får utan hinder av sekretessbestämmelserna ge nödvändiga uppgifter som behövs för anordnande av utbildningen till varandra samt till myndigheter med ansvar för utbildningen och andra myndigheter.

42 §

Ändringssökande

Ett beslut om *indragning av studierätten, avstängning av en studerande på viss tid och avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår* kan verkställas trots besvär, om förvaltningsdomstolen inte beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lagens 25 a § 2 mom. tillämpas på studerande som inlett sina studier efter den 31 juli 2011.

4.

Lag**om ändring av universitetslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen av den 24 juli 2009 (558/2009) 9, 45 och 85 § och
fogas till lagen nya 37 a, 41 a, 43 a—d, 45 a och 45 b § samt nya 90 a § som följer:

Gällande lydelse

9 §

Uppdragsutbildning

Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdragsutbildning*).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 37, 45 och 82–86 §.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till sådan utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildning får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet ger. Universitetet ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

Föreslagen lydelse

9 §

Uppdragsutbildning

Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdragsutbildning*).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 37, 37 a, 43 a—d, 45, 45 a, 45 b och 82–86 §.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till sådan utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildningen får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet ger. Universitetet ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

37 a §

Hinder för antagning som studerande samt tillgång till information om antagningen av studerande

Ifall kraven i 43 a § på säkerhet vid studierna så förutsätter, kan som studerande inte antas en person med en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som utgör ett hinder för att delta i utbildningen. Sjukdom, handikapp eller motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet utgör inte ett hinder för att delta i utbildningen om detta hinder med rimliga åtgärder kan undanröjas.

I fråga om studier som avses i 43 a § kan hinder för antagning som studerande utgöras av beslut om indragning av studierätt med stöd av 32 § i lagen om yrkesutbildning, 11 § 6 a punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i yrkeshögskolelagen eller 43 a § i denna lag ifall kraven på säkerhet vid studierna förutsätter detta.

Inträdessökande ska på begäran lämna universitetet sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen som studerande. Inträdessökande ska på begäran informera universitetet om beslut om indragning av studierätt då det är fråga om studier som avses i 43 a §.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av ett annat universitet, en yrkeshögskola och utbildningsanordnare samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den inträdessökande som förutsätts för antagning som studerande eller bedömning av studierätten.

41 a §

Rätt till trygg studiemiljö

Den studerande har rätt till en trygg studiemiljö.

Universitetet ska godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestäm-

melser som främjar den interna ordningen på universitetet, ostörda studier samt tryggheten och trivseln i universitetssamfundet.

I den ordningsstadga och andra ordningsbestämmelser som avses i 2 mom. kan utfärdas sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som är nödvändiga för tryggheten och trivseln i universitetssamfundet. Dessutom kan regler utfärdas om hur universitetets egendom får hanteras samt om hur man får vistas och röra sig i universitetets lokaler och på dess område.

43 a §

Indragning av studierätten

Då studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerhet kan universitetet dra in studierätten om

1) den studerande i sina studier eller under praktik i anknytning till studierna upprepade gånger eller allvarligt har orsakat fara för en annan persons hälsa eller säkerhet,

2) hos den studerande under studierna yppar sig en sjukdom, ett handikapp eller någon annan motsvarande omständighet i anslutning till hälsotillståndet som betydligt försämrar den studerandes funktionsförmåga och som under studierna och studierelaterad inläring i arbetet kan medföra allvarlig fara för en annan persons hälsa eller säkerhet, eller

3) den studerande vid ansökan om inträde har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 37 a § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

Då studierna eller studierelaterad praktik i förutsätter i väsentlig utsträckning arbete med minderåriga, kan universitetet i syfte att beskydda minderåriga dra in studierätten ifall den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1, 2, 3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (504/2002) eller om den studerande vägrar att lämna ett straffregisterutdrag som avses i 43 b § 2 mom.

Före indragning av studierätten ska universitetet i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med dennas samtycke överflyttas till sådan annan utbildning inom universitetet i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

De studier som omfattas av denna bestämmelse föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

43 b §

Information om indragning av studierätten

Den studerande ska på begäran lämna universitetet de uppgifter som behövs för bedömning av hälsotillståndet enligt 43 a § 1 mom. 2 punkten. Om det är befogat att misstänka att en studerande har ett hälsohinder enligt punkten i fråga kan den studerande åläggas kontroller och undersökningar för fastställande av hälsotillståndet och som är nödvändiga för utredning av den studerandes funktionsförmåga. Universitetet svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har ålagt. Vägran att genomgå kontroll eller undersökning utgör inte ett hinder för indragning av studierätten. Förfarandet vid kontrollerna och undersökningarna fastställs närmare i universitetets interna instruktioner.

Den studerande ska för bedömning av studierätten i enlighet med 43 a § 2 mom. på begäran lämna till universitetet ett straffregisterutdrag i enlighet med 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993) då den studerande under studierna eller studierelaterad praktik handhar uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få ett skriftligt utlåtande om den studerandes hälsotillstånd för bedömning av studierätten.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av ett annat universitet, en yrkeshögskola och utbildningsanordnare samt av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården få sådana nöd-

vändiga uppgifter om beslut om indragning av studierätten och beslutsgrunderna för den studerande som förutsätts för bedömning av studierätten.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge ett annat universitet sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 43 a § som förutsätts för antagning som studerande, om den studerande har sökt till ett annat universitet som överflyttande studerande.

Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna skyldighet att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana nödvändiga uppgifter om aktuell behandling av indragning av studierätten enligt 43 a § som förutsätts för tillsyn av kund- eller patientsäkerheten inom dess bransch samt om beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive om grunderna till detta beslut.

43 c §

Återföring av studierätten

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 43 a § kan hos universitetet anhölla om återföring av studierätten tidigast ett år efter att beslutet om indragning av studierätten fattades. Studierätten kan återföras om det inte längre föreligger grund för indragningen. Den studerande ska lämna universitetet utlåtanden om sitt hälsotillstånd ifall indragningen av studierätten har baserat sig på bedömning av hälsotillståndet i enlighet med 43 a § 1 mom. 2 punkten.

På förfarandet tillämpas i tillämpliga delar samma förfaringsbestämmelser som i fråga om indragning av studierätten.

43 d §

Drogtest

En studerande är skyldig att på universitetets order delta i ett drogtest som görs av en yrkesutbildad person inom hälsovården om det är befogat att misstänka att den stude-

rande är påverkad av rusmedel vid studierelaterade praktiska uppgifter eller vid praktik och om testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga. För testning förutsätts att den studerande handhar uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där agerande under rusmedelspåverkan eller -beroende:

1) utgör en allvarlig fara för den studerande själv eller någon annans liv eller hälsa,

2) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller

3) betydligt kan öka risken för olaga handel med samt innehav, användning och spridning av sådana universitetet eller en praktikantplats tillhöriga ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 eller 6 punkten i narkotikalagen (373/2008) eller läkemedelspreparat enligt 4 § i läkemedelslagen (395/1987) eller läkemedel enligt 5 § i samma lag.

Om avsikten är att drogtesta en studerande enligt denna paragraf, ska universitetet ha skriftliga instruktioner för förebyggande av användningen av rusmedel och ingripande i missbruksproblem bland de studerande. Förfarandet vid drogtesterna fastställs i universitetets interna instruktioner.

Universitetet svarar för kostnaderna för drogtestning enligt 1 mom.

Information som har erhållits genom drogtest betraktas som uppgift om hälsotillstånd. Universitetet har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av en yrkesutbildad person inom hälsovården få en skriftlig sammanfattning av ett drogtest för bedömning av disciplinåtgärder.

45 §

Disciplinärt förfarande

En studerande som har gjort sig skyldig till en förseelse som riktar sig mot universitetets undervisning eller forskning eller på något annat sätt har brutit mot universitetets ordning kan bestraffas disciplinärt, beroende på hur allvarlig förseelsen är, med varning eller med avstängning för viss tid, högst ett år. Beslut om att ge en studerande en varning fattas

45 §

Disciplin

En studerande som stör undervisningen, betar sig våldsamt eller hotfullt, gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot universitetets ordning eller vägrar drogtest enligt 43 d § eller lämnar ett prov som påvisar missbruk kan ges en skriftlig varning. Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig

Gällande lydelse

av universitetets rektor och beslut om avstängning för viss tid av universitetets styrelse. Innan ett disciplinärt ärende avgörs ska den studerande bevisligen underrättas om den förseelse anklagelsen gäller samt ges tillfälle att bli hörd i saken.

Föreslagen lydelse

olämpligt på ovan avsett sätt efter en skriftlig varning kan den studerande avstängas för en viss tid, högst ett år.

En studerande som stör undervisningen kan bli tillsagd att lämna det rum där undervisningen ges eller en tillställning som arrangeras av universitetet. En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar vid universitetet eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av studerandes våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

En studerande som är föremål för undersökning med anledning av brott kan för den tid som undersökning pågår eller åtalet är anhängigt avstängas från studierna, dock för högst ett år i sänder, om detta är nödvändigt med hänsyn till studierna eller det brott som den studerande misstänks ha gjort sig skyldig till eller omständigheter som har samband med dessa.

45 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt disciplinärenden

Beslut om indragning och återföring av studierätten tas av universitetets styrelse. Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig utredning av ärendet skaffas, och den studerande ska beredas möjlighet att uttala sig.

Beslut om varning till en studerande tas av universitetets rektor och om avstängning av en studerande på viss tid av universitetets styrelse. Innan ett ärende avgörs ska den studerande bevisligen delges vilken handling eller försummelse den studerande anklagas för samt beredas tillfälle att bli hörd i frågan.

Rektor och en person inom undervisnings-

och forskningspersonalen kan i fall som avses i 45 § 2 mom. handla samfällt eller var för sig och åtgärderna ska registreras. Beslut som avses i 45 § 3 mom. fattas av styrelsen.

Beslut om verkställighet innan ett beslut har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten fattas samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning på viss tid eller avhållande från studier under brottsundersökning.

45 b §

Hantering av känslig information

Uppgifter om en studerandes eller inträdessökandes hälsotillstånd i enlighet med 37 a § och 43 b—d § får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återföring av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag i enlighet med 43 a § 2 mom. får behandlas endast av personer som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Universitetet ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Universitetet ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara den för de lagstadgade uppgifterna, dock senast inom fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På hanteringen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) om inte annat stadgas i föreliggande lag.

85 §

Verkställighet av beslut om avstängning

Ett beslut om att avstänga en studerande för viss tid får verkställas trots att besvär anförts,

85 §

Verkställighet av beslut om indragning av studierätten samt disciplinära åtgärder

Ett beslut om indragning av studierätten, avstängning av en studerande på viss tid och

Gällande lydelse

om inte *universitetet eller förvaltningsdomstolen* beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

avhållande från studier för den tid som brottsundersökning pågår kan verkställas trots besvär, om förvaltningsdomstolen inte beslutar något annat.

*90 a §****Rätt till uppgifter***

Ledamöterna i universitetets organ, universitetets personal, personer som deltar i undervisningspraktik och personalen på praktikplatsen samt personer som ansvarar för studerandehälsovården och den övriga studerandevården får utan hinder av sekretessbestämmelserna ge nödvändiga uppgifter som behövs för anordnande av utbildningen till varandra samt till myndigheter med ansvar för utbildningen och andra myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lagens 43 a § 2 mom. tillämpas på studerande som inlett sina studier efter den 31 juli 2011.

5.

Lag**om ändring av 6 § i straffregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen av den 20 augusti 1993 (770/1993) 6 § 3 mom., sådan den lyder i lag 505/2002, och
fogas till lagen ett nytt 6 § 3 mom., varigenom det ändrade 3 mom. och nuvarande 4 mom. blir 4 och 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

När uppgifter enligt 1 och 2 mom. begärs skall ändamålet uppges. Ett utdrag enligt 2 mom. ges bara till den som utdraget gäller.

Föreslagen lydelse

6 §

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en studerande rätt att få ett straffregisterutdrag beträffande sig själv för att i sina studier eller inom studierelaterad inläring i arbetet eller praktik kunna åta sig en uppgift som i väsentlig grad består i att arbeta med mindreåriga och där ett utdrag ska tillställas utbildningsanordnaren eller högskolan med stöd av lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) eller universitetslagen (558/2009). I utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för brott enligt 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1, 2, 3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen. I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för motsvarande brott med stöd av tidigare lag. Utdraget är avgiftsfritt.

När uppgifter enligt 1–3 mom. begärs ska ändamålet uppges. Ett utdrag enligt 2 och 3 mom. ges bara till den som utdraget gäller.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Statsrådets förordning

om ändring av förordningen om yrkesutbildning

Given i Helsingfors den 20

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från undervisningsministeriet, *ändras* i förordningen om yrkesutbildning (811/1998) 16 § sådan den lyder i förordning 562/2003, som följer:

16 §

Indragning av studierätten

Bestämmelserna i 32 § i lagen om yrkesutbildning (630/1998) om indragning av studierätten tillämpas på utbildning som ger någon av följande examensbenämningar:

1) inom det humanistiska och pedagogiska området: teckenspråkshandledare, barnledare och ungdoms- och fritidsinstruktör;

2) inom teknik och kommunikation: flygplansmekaniker, flygteknikmontör, flygleda-

re, chaufför, busschaufför, kombinationsfordonsförare, flygplatsarbetare, schaktningsmaskinförare, reparatör, fartygselektriker, vakthavande maskinmästare, vakthavande styrman, säkerhetsvakt;

3) inom naturbruk och miljöområdet: skogsmaskinsförare;

4) inom social-, hälso- och idrottsområdet: närvårdare, tandlaborant, farmanom, läkemedelstekniker, idrottsledare.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20

Undervisningsminister

Föredragande

Statsrådets förordning

om ändring av förordningen om yrkesinriktad vuxenutbildning

Given i Helsingfors den 20

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från undervisningsministeriet, fogas till förordningen om yrkesinriktad vuxenutbildning (812/1998) en ny 8 §, som följer:

8 §

Indragning av studierätten

Bestämmelserna om indragning av studierätten i 11 § 6 a punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) tillämpas på utbildning som leder till följande yrkesexamina eller specialyrkesexamina:

1) inom det humanistiska och pedagogiska området: yrkesexamen för specialhandledare av barn och ungdom;

2) inom teknik och kommunikation: yrkesexamen för fordonskranförare, yrkesexamen för busschaufför, yrkesexamen i biltransport av trävaror, yrkesexamen för kombinationsfordonsförare, specialyrkesexamen för trafiklärare, yrkesexamen för väktare, specialyrkesexamen för säkerhetsvakt;

3) inom naturbruk och miljöområdet: yrkesexamen och specialyrkesexamen för skogsmaskinsförare;

4) inom social-, hälso- och idrottsområdet: yrkesexamen för ledare för skolgång och morgon- och eftermiddagsverksamhet, yrkesexamen för familjedagvårdare, specialyrkesexamen för skolgångsbiträde, yrkesexamen i fotvård, yrkesexamen i gipsning, yrkesexamen för obduktionspreparator, specialyrkesexamen för gipsningsmästare, specialyrkesexamen i psykiatrisk vård, yrkesexamen och specialyrkesexamen inom omsorgsarbete för utvecklingsstörda, yrkesexamen i arbete bland missbrukare, specialyrkesexamen för synrehabiliteringshandledare, specialyrkesexamen för tolk för talhandikappade, specialyrkesexamen i arbetslivsträning, specialyrkesexamen i äldreomsorg, yrkesexamen och specialyrkesexamen för massör, yrkesexamen i idrott, yrkesexamen och specialyrkesexamen för tränare.

Denna förordning träder i kraft den 20.

Helsingfors den 20

Undervisningsminister

Föredragande

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om yrkeshögskolor

Given i Helsingfors den 20

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från undervisningsministeriet, fogas till statsrådets förordning om yrkeshögskolor av den 15 maj 2003 (352/2003) en ny 18 a §, som följer:

18 a §

Indragning av studierätten

Bestämmelserna i 25 a § i yrkeshögskolelagen (351/2003) om indragning av studierätten tillämpas på utbildning som ger någon av följande examensbenämningar:

1) inom det humanistiska och pedagogiska området: teckenspråkstolk (YH), samhällspedagog (YH), teckenspråkstolk (högre YH) och samhällspedagog (högre YH);

2) inom kultur: musikpedagog (YH) och musikpedagog (högre YH);

3) inom teknik och kommunikation: sjökaptten (YH) och sjökaptten (högre YH);

4) inom social-, hälso- och idrottsområdet: barnmorska (YH), bioanalytiker (YH), ergoterapeut (YH), fotterapeut (YH), fysioterapeut (YH), förstavårdare (YH), geronom (YH), hjälpmedelstekniker (YH), hälsovårdare (YH), idrottsinstruktör (YH), munhygienist (YH), naprapat (YH), optometriker (YH), osteopat (YH), rehabiliteringsledare

(YH), röntgenskötare (YH), sjukskötare (YH), socionom (YH), tandtekniker (YH), barnmorska (högre YH), bioanalytiker (högre YH), ergoterapeut (högre YH), fotterapeut (högre YH), fysioterapeut (högre YH), förstavårdare (högre YH), geronom (högre YH), hjälpmedelstekniker (högre YH), hälsovårdare (högre YH), munhygienist (högre YH), naprapat (högre YH), optometriker (högre YH), osteopat (högre YH), rehabiliteringsledare (högre YH), röntgenskötare (högre YH), sjuksköterska (högre YH), socionom (högre YH) och tandtekniker (högre YH).

Bestämmelserna om indragning av studierätten i 25 a § i yrkeshögskolelagen tillämpas även på yrkespedagogisk lärarutbildning i enlighet med statsrådets förordning om yrkespedagogisk lärarutbildning (357/2003) och på trafiklärarutbildning i enlighet med statsrådets förordning om trafiklärarutbildning (358/2003).

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20

Undervisningsminister

Föredragande

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om universiteten

Given i Helsingfors den 20

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från undervisningsministeriet, fogas till statsrådets förordning om universiteten av den 15 oktober 2009 (770/2009) en ny 2 a §, som följer:

2 a §

Indragning av studierätten

Bestämmelserna om indragning av studierätten i 43 a § i universitetslagen (558/2009) tillämpas på utbildning som leder till en examen som fastställs i statsrådets förordning om universitetsexamina (794/2004):

- 1) farmaceutexamen och provisorsexamen;
- 2) odontologie kandidatexamen och odontologie licentiatexamen;
- 3) pedagogie kandidatexamen och pedagogie magisterexamen;

4) medicine kandidatexamen och medicine licentiatexamen;

5) psykologie kandidatexamen och psykologie magisterexamen;

6) kandidatexamen i hälsovetenskaper och magisterexamen i hälsovetenskaper.

Bestämmelserna om indragning av studierätten i 43 a § i universitetslagen tillämpas även på lärarutbildning i enlighet med 19 § i statsrådets förordning om universitetsexamina.

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20

Undervisningsminister

Föredragande